

แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

โดย
นายณัฐพล กองทอง

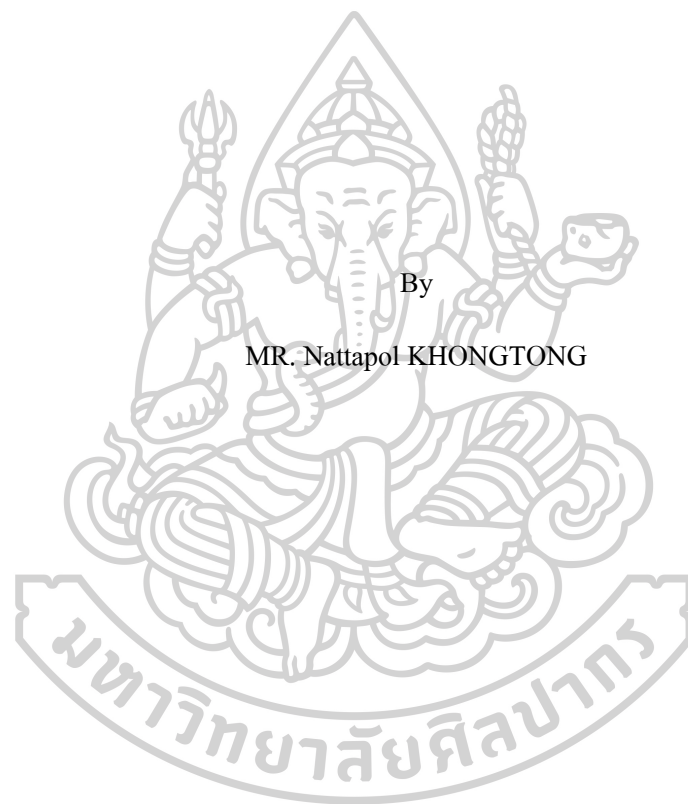
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา แผนก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE CONDITIONS PROMOTING THE SAVING OF HIGH SCHOOL STUDENTS
WHO ARE MEMBERS OF THE BANKING SCHOOL LOPBURI

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (DEVELOPMENT EDUCATION)

Department of Education Foundations

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
โดย	ณัฐพล กองทอง
สาขาวิชา	พัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตananท์ แนวแห่งธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชาริทัศน์วงศ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตananท์ แนวแห่งธรรม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร. จุรีวรรณ จันปลา)

56260311 : พัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : แนวทางการส่งเสริม, โครงการธนาคารโรงเรียน

นาย รัชพล กองทอง: แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 280 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนในจังหวัดลพบุรี ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ จำนวน 21 คน การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะการออมเงินของนักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่ มีรายได้ 500-2,000 บาท/เดือน ด้านแหล่งที่มาของรายได้ มาจากผู้ปกครอง ด้านสาเหตุของการออมเงิน ออมเพื่อนำเงินไปซื้อของ ด้านความถี่ในการออมเงิน ออมเงิน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ ด้านจำนวนเงินกับธนาคารโรงเรียนในแต่ละครั้ง ออมเงิน ไม่เกิน 10 บาท/ครั้ง ด้านสิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงินคือ ตัวเอง ด้านช่วงวันในการออมในแต่ละเดือน ในช่วงวันที่ 1-7 ของเดือน ด้านลักษณะในการออมเงินในปัจจุบัน คือ นำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาออม ด้านรูปแบบในการออมเงิน คือ ออมเงินด้วยตนเอง

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/ธนาคารออมสิน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ที่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ทางการประหยัดคอดออม รวมทั้งครูต้องมีความรู้ทางการเงิน เช่น การฝึกอบรมเพิ่มความรู้ทางการเงินแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้การฝึกฝนให้นักเรียนได้มีทักษะอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มรายได้

56260311 : Major (DEVELOPMENT EDUCATION)

Keyword : CONDITIONS PROMOTING, THE BANKING SCHOOL

MR. NATTAPOL KHONGTONG : THE CONDITIONS PROMOTING THE SAVING OF HIGH SCHOOL STUDENTS WHO ARE MEMBERS OF THE BANKING SCHOOL LOPBURI THESIS ADVISOR : RATCHADAPORN KETANON, PH.D.

The purpose of this research were to 1) study level of savings of senior high school that are members of school bank, Lopburi province. 2) to study factors that involve level of savings of senior high school that are members of school bank, Lopburi province. 3) to study how to promote savings of senior high school that are members of school bank, Lopburi province.

The research sample used for the members of school bank, senior high school, Lopburi province. were 280 by stratified from Simple random sampling. And key information interviews were provided through Focus Group Discussion were 21. Statistical data were analyzed using data calculated of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test for independent, one way ANOVA and content analysis.

The research results were revealed that:

1. Level of savings of members in school bank, senior high school, income per month, most of students were 500-2,000 baht. Source of income of students get from their parents. The reason of savings is save for to buy something. Frequency of savings 10 baht per time. The factors that involve decision in savings are because themselves. Students will savings money in 1-7 of every month. In the present, students savings from expense that left every day. And savings by themselves.

2. The factors that support by teachers, support by Staff of AOMSIN Bank, support by their parents. The factor about their friends. The different of opinion about savings that affect to savings of senior high school, members of school bank.

3. How to promote savings of senior high school, members of school bank. The qualitative results were found the development approaches of the teachers to know about savings and have knowledge about financial. In addition, have to training students about professional skills, they are important for increasing income of student.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับความเมตตา ความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม และ อาจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้ข้อคิดเห็น และได้คอยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสิ้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร. จุรีวรรณ จันทลา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. นพพร จันทรนำชู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณวีร์ บุญคุ้ม อาจารย์ พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้เครื่องที่ใช้ในการวิจัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ท่านคณาจารย์สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้ให้ข้อคิด คำแนะนำ และถ่ายทอดวิชาความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณพี่น้องในคณะทุกท่านที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ตลอดจนคณะครู โรงเรียนพระนารายณ์ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา โรงเรียนพัฒนานิคม และโรงเรียนหนองม่วงวิทยา เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน สาขาหนองม่วง ทุกท่านที่ได้คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำต่างๆ กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยทุกๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ เจ้าของหนังสือ เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนทุกๆ ท่านที่มีส่วนร่วมในการทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่คอยอบรมสั่งสอน แนะนำ ให้คำสั่งสอน และกำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่จะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. แนวคิดเกี่ยวกับการออม.....	12
1.1 ความหมายของการออม	13
1.2 ความสำคัญของการออม.....	15
1.3 ประโยชน์ของการออม	16
1.4 วิธีการออมเงิน	17
1.5 แนวทางการปลูกฝังนิสัยการออมในเยาวชน	20

2. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมการอดออม	23
2.1 ความหมายของค่านิยม	23
2.2 ประเภทของค่านิยม	24
2.3 แนวคิดค่านิยมด้านการอดออม	25
2.4 ประเภทของค่านิยมการอดออม	28
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ	29
3.1 ความหมายของคุณธรรม	30
3.2 คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ	31
3.3 ประโยชน์ของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการต่อเยาวชน	33
4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	34
4.1 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์	35
4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ	35
4.3 แนวทางการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	36
5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	37
5.1 วิสัยทัศน์	38
5.2 หลักการ	38
5.3 จุดหมาย	38
5.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	39
5.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์	40
5.6 พฤติกรรมบ่งชี้ถึงความอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551	41
6. โครงการธนาคารโรงเรียน	41
6.1 ความเป็นมาของโครงการธนาคารโรงเรียน	41
6.2 วัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารโรงเรียน	42

6.3 รูปแบบของธนาคาร โรงเรียน	42
6.4 เป้าหมายของธนาคาร โรงเรียน	43
6.5 งบประมาณโครงการ	44
6.6 การบริหารจัดการโครงการ	44
6.7 ขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคาร โรงเรียน	44
6.8 การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ	45
7. บริบทที่เกี่ยวข้องกับ จังหวัดลพบุรี	46
7.1 ข้อมูลทั่วไป	46
7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่ดำเนินโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี	47
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
8.1 งานวิจัยภายในประเทศ	57
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ	68
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย	70
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	71
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับและปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	71
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง	82
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง	86
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง	92
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	146

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี	147
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	161
สรุปผลการวิจัย	162
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี	162
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี	162
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี	162
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	163
ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงิน	163
อภิปรายผล	165
ข้อเสนอแนะ	170
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	170
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	171
รายการอ้างอิง	172
ภาคผนวก	178
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	179
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์	181
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	191
ประวัติผู้เขียน	197

สารบัญตาราง

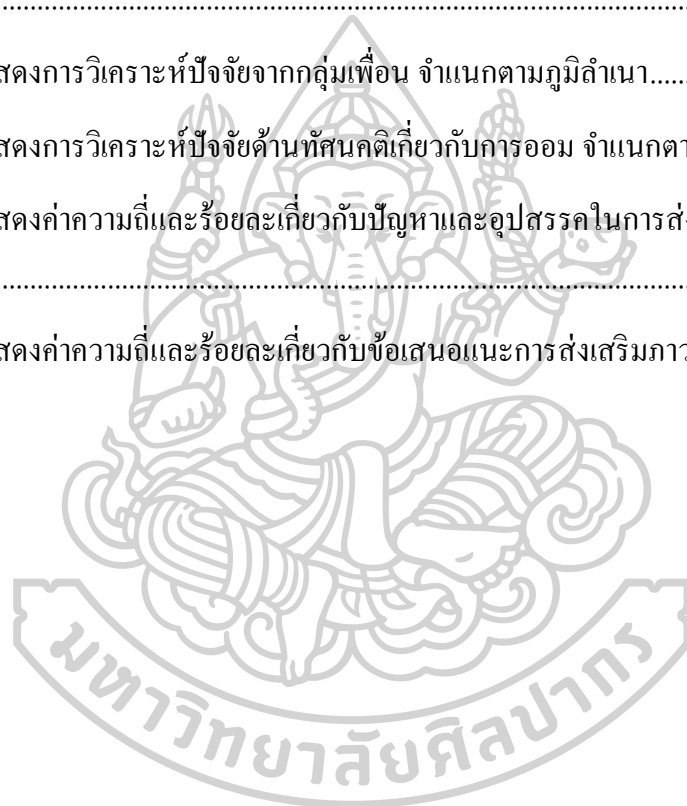
หน้า

ตารางที่ 1	ขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน.....	44
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 โรงเรียน	48
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558	49
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558	72
ตารางที่ 5	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	75
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ	82
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ	83
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา.....	83
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนการเรียน	84
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของผู้ปกครอง	84
ตารางที่ 11	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของผู้ปกครอง	85
ตารางที่ 12	แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนา.....	85
ตารางที่ 13	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านรายได้/เดือน	86
ตารางที่ 14	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านแหล่งที่มาของรายได้.....	87
ตารางที่ 15	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านสาเหตุของการออมเงิน	87
ตารางที่ 16	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านความถี่ในการออมเงิน	88
ตารางที่ 17	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านจำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียน/ครึ่ง	89

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านสิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน.....	89
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านช่วงวันในการออมฯ	90
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านลักษณะการออมเงินในปัจจุบัน	91
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านรูปแบบในการออมเงิน	91
ตารางที่ 22 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ โดยจำแนกตามเพศ	92
ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนฯ จำแนกตามเพศ.....	93
ตารางที่ 24 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ.....	94
ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามเพศ	95
ตารางที่ 26 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามเพศ	96
ตารางที่ 27 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามอายุ.....	97
ตารางที่ 28 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จำแนกตามอายุ.....	99
ตารางที่ 29 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามอายุ....	100
ตารางที่ 30 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามอายุ	102
ตารางที่ 31 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอายุ	103
ตารางที่ 32 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามระดับการศึกษา	105
ตารางที่ 33 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จำแนกตามระดับการศึกษา	106
ตารางที่ 34 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา	107
ตารางที่ 35 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	108

ตารางที่ 36 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามระดับการศึกษา ...	109
ตารางที่ 37 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามแผนการเรียน	111
ตารางที่ 38 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ ธนาคารออมสิน จำแนกตามแผนการเรียน	112
ตารางที่ 39 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามแผนการ เรียน.....	113
ตารางที่ 40 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามแผนการเรียน.....	115
ตารางที่ 41 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามแผนการเรียน	116
ตารางที่ 42 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	118
ตารางที่ 43 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนฯ	120
ตารางที่ 44 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของ ผู้ปกครอง.....	122
ตารางที่ 45 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	124
ตารางที่ 46 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	125
ตารางที่ 47 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามรายได้ของ ผู้ปกครอง.....	129
ตารางที่ 48 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ ธนาคารออมสิน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง.....	131
ตารางที่ 49 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามรายได้ ของผู้ปกครอง.....	132
ตารางที่ 50 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง	134

ตารางที่ 51 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง	136
ตารางที่ 52 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามภูมิลำเนา	139
ตารางที่ 53 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ ธนาคารออมสิน จำแนกตามภูมิลำเนา	141
ตารางที่ 54 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามภูมิลำเนา	142
ตารางที่ 55 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	143
ตารางที่ 56 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามภูมิลำเนา	144
ตารางที่ 57 แสดงค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออมเงิน	146
ตารางที่ 58 แสดงค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการส่งเสริมภาวะการออมเงิน	147

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงริเริ่มนำกิจการด้านการออมทรัพย์มาใช้เป็นครั้งแรกในปี พุทธศักราช 2456 โดยได้ทดลองการตั้งธนาคารรับฝากเงินขึ้นเรียกว่า “แบงก์ลิฟอ เทีย” ณ พระตำหนักสวนจิตรลดา สำหรับให้มหาศาลเล็กและข้าราชการบริพารของพระองค์ได้เรียนรู้การดำเนินงานของธนาคาร และเพื่อเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการออมแก่ประชาชนโดยทั่วไป พระองค์จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการจัดตั้ง “คลังออมสิน” ขึ้นในสังกัด กรมพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตประกาศใช้ “พระราชบัญญัติคลังออมสิน พ.ศ. 2456” ประกาศใช้ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2456 และโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินทุนประเดิมจ่ายจากเงินคงพระคลังมหาสมบัติหนึ่งแสนบาทให้เป็นทุนดำเนินการ (ธนาคารออมสิน, 2560)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2472 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทรงมีพระราชดำริเห็นควรโอนกิจการคลังออมสินให้ไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมไปรษณีย์โทรเลขกิจการได้เริ่มแพร่หลายและเป็นที่นิยมของประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งนับได้ว่ากิจการคลังออมสินในช่วงระยะนี้เติบโตขึ้นมาก จึงเรียกได้ว่าเป็น “ยุคแห่งความก้าวหน้าของการคลังออมสินแห่งประเทศไทย” หลังจากนั้น ในสมัยรัฐบาลหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) เป็นนายกรัฐมนตรีได้สนับสนุนให้คลังออมสินเปลี่ยนฐานะเป็น “ธนาคารออมสิน” เพื่อทำหน้าที่การธนาคารและเป็นสถาบันการออมทรัพย์ที่สมบูรณ์แบบเช่นเดียวกับต่างประเทศ โดยตราพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ.2489 และให้รับโอนทรัพย์สินและกิจการคลังออมสินจากกรมไปรษณีย์โทรเลขมาดำเนินการต่อไป ธนาคารออมสินเริ่มดำเนินการเมื่อ 1 เมษายน 2490 เป็นต้นมา ปัจจุบันธนาคารออมสินมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นรัฐวิสาหกิจ ในรูปของสถาบันการเงินที่มีรัฐบาล เป็นประกันอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของ กระทรวงการคลัง โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยในการออมทรัพย์ และเพื่อให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน และเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558 ธนาคารออมสิน อายุครบ 102 ปี มีสาขา 1,121 สาขา ทั่วประเทศ (ธนาคารออมสิน, 2558 : 7-8)

ปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาสภาพเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะวิกฤต จุดอ่อนประการหนึ่งของคนไทย คือ ขาดการประหยัดและอดออม ทำให้มีการใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย

ฟุ่มเฟือย เกินกว่าฐานะและรายได้ทำให้เป็นหนี้ จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2555 พบว่าหนี้สินส่วนบุคคลของประชาชนทั่วประเทศมีหนี้สินเฉลี่ย 115,355 บาท ต่อคน (ธนาคารออมสิน, 2558 : 7-8)

จากการสำรวจของ ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน นักศึกษาทั่วประเทศจำนวน 1,114 คน ในปี 2551 พบว่า ปัจจัยหลักที่ทำให้วัยรุ่นใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การบริโภคสินค้าตามสมัยนิยม (แฟชั่น) และตามอย่างเพื่อนฝูง ซึ่งสูงถึงร้อยละ 46.4 รองลงมา ได้แก่ การวางแผนการใช้จ่ายที่ไม่ถูกต้องและขาดวินัยการใช้จ่ายเงินร้อยละ 19.0 อันดับสาม คือ การที่วัยรุ่นคลั่งไคล้ และมีรสนิยมในสินค้ายี่ห้อชั้นนำ ดูหนังฟังเพลง และเลียนแบบศิลปิน ดารา นักร้องที่ชื่นชอบ หรืออิทธิพลจากโฆษณา ส่วนที่เหลือเป็นผลมาจากผู้ปกครอง อาทิ การให้เงินมากมายไว้ใช้จ่ายในรูปแบบบัตรเครดิตและบัตร ATM ทดแทนเวลาที่ผู้ปกครองไม่ได้อยู่กับบุตรหลาน หรือบางครั้งผู้ปกครองก็มีการให้รางวัลพิเศษมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เพื่อฉลองความสำเร็จของลูกหลานตน เป็นการปลูกฝังนิสัยในการใช้จ่ายแบบฟุ่มเฟือยเกินตัวให้กับเด็กวัยรุ่น ทั้งแบบที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ในที่สุดไม่อาจเยียวยาพฤติกรรมดังกล่าวได้ การสร้างพฤติกรรมการประหยัดและอดออม จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปลูกฝังค่านิยมการประหยัดและอดออม ให้แก่เด็กและเยาวชนไทยในเวลานี้ (ธนาคารออมสิน, 2558 : 7-8)

นอกจากนี้ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีการประกาศ เรื่องค่านิยมพื้นฐานของคนไทย 12 ประการ ได้แก่

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความ
 ละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ซึ่งค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ การประหยัดคอดออม ดังนั้นการปลูกฝังให้เยาวชน
 มีความตระหนักในการประหยัด จะเป็นหนทางหนึ่งที่ตั้งมั่นในการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยให้ลด
 น้อยลง ฝึกลูกให้เยาวชนใช้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง และประกอบกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2545 หมวด 5 การบริหารและจัดการศึกษา กล่าวไว้ว่า
 กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่เกี่ยวกับส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
 กำหนดนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นเพื่อสนอง พรบ.ดังกล่าวได้ให้ทิศทางการปฏิรูป
 การเรียนรู้ที่มีความสุข “การจัดตั้งธนาคารโรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกระบวนการ
 เรียนรู้ โดยมีการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย นอกจากจะฝึกให้นักเรียนมีวินัยในการใช้จ่ายเงินอย่าง
 ประหยัดแล้ว ยังฝึกให้นักเรียนรับผิดชอบในหน้าที่ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ ฟังตนเองได้ และ
 เป็นประโยชน์ในการมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 25)

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประกาศนโยบายในการปลูกฝังค่านิยมการ
 ประหยัดและอดออม โดยใช้คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด
 ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ โดยมีจุดเน้นเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและเป็นการพัฒนา
 เยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการให้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้
 ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา โดย
 ค่านิยมการประหยัดคอดออม ถือเป็นค่านิยมที่อยู่ในหัวข้อที่ 2 ของค่านิยมพื้นฐาน 8 ประการ โดยได้
 กล่าวไว้ว่า ประหยัด หมายถึง การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า
 ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประ หยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิด
 ก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของ
 ตนเองอยู่เสมอ ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนไทยรู้จักการประหยัดและอดออม เพื่อ
 ก้าวผ่านวิกฤติการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม การปลูกฝังค่านิยมการประหยัดคอดออม จึงเป็น
 แนวทางที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนเพื่อช่วยให้ผ่านพ้นวิกฤติการณ์ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี
 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษา ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช
 2545 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2545 ที่มีวิสัยทัศน์ในการมุ่งพัฒนาคนให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง
 ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ
 ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือบุคคลที่มีความ “เก่ง ดี มีสุข” ประกอบกับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่ได้ัญญะหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัวชุมชน สังคม

จนถึงระดับประเทศ ซึ่งได้มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกัน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน เป็นสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่แก้ไขเพิ่มเติม 2555 ได้กล่าวถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของผู้เรียนไว้ เพื่อเป็นการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะ เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ซึ่งเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษา นั่นคือ เก่ง ดี มีสุข โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ มีดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

การประหยัดและอดออมสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหัวข้อที่ 5 คือ อยู่อย่างพอเพียง ซึ่งหมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 25)

ธนาคารออมสินในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีบทบาทในการส่งเสริมการออมมาเป็นเวลายาวนาน ได้เล็งเห็นความสำคัญของเยาวชนที่จะเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลอันมีค่าของสังคมในอนาคต ธนาคารจึงมุ่งส่งเสริมวินัยการออมและค่านิยมอันดีให้กับเยาวชน โดยการจัดตั้งธนาคารโรงเรียนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา โดยเริ่มต้น โครงการธนาคาร โรงเรียนขึ้นเมื่อวันที่

12 สิงหาคม พ.ศ.2541 โดยธนาคารโรงเรียนแห่งแรกที่เปิด คือ ธนาคารโรงเรียนประชาณีเวศน์ กรุงเทพมหานคร และได้เปิดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน มีธนาคารโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 733 แห่ง จำนวนบัญชีกว่า 1.4 ล้านบัญชี และเงินออมสะสมทั้งหมดกว่า 459 ล้านบาท (ธนาคารออมสิน, 2558 : 7-8)

ธนาคารออมสินตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว อีกทั้งภารกิจหลักของการเป็นธนาคารเพื่อการออมโดยดำเนินงานในลักษณะของการให้บริการรับฝากเงินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการออมแก่ประชาชนคนไทย มีปรัชญาของการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืน มีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาของชาติด้วยการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่ฐานรากของสังคมให้มีความเข้มแข็ง ให้มีการรวมกลุ่มของประชาชน เป็นชุมชน หรือประชาคม มีกิจกรรมร่วมกัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อสร้างทุนทางสังคมให้มีความเหนียวแน่น มั่นคง ส่งเสริมให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยผ่านกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่ธนาคารจัดทำขึ้น ซึ่งหนึ่งในโครงการนั้น ก็คือ โครงการธนาคารโรงเรียน (ธนาคารออมสิน, 2558 : 7-8)

ธนาคารโรงเรียน เป็นธนาคารจำลอง ที่ดำเนินการโดยนักเรียนในโรงเรียน มีครูเจ้าหน้าที่ และพนักงานธนาคารออมสินเป็นที่ปรึกษา นักเรียนผู้ปฏิบัติงานในธนาคารโรงเรียน มีทั้งนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีความประพฤติดี มีความรับผิดชอบ มีความละเอียด ถี่ถ้วน มีมนุษยสัมพันธ์ ได้รับการสนับสนุน จากผู้ปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา (ธนาคารโรงเรียน, 2560)

กิจกรรมที่ธนาคารโรงเรียนดำเนินการ คือ การรับฝาก-ถอนเงินตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป การฝากเงินของธนาคารโรงเรียน มีเพียงประเภทเดียวคือ เงินฝากเพื่อเรียก ซึ่งเป็นเงินฝากที่สามารถฝาก-ถอนได้ ตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป และจะฝาก-ถอนวันละกี่ครั้งก็ได้ โดยแต่ละโรงเรียนจะเปิดบัญชีกับธนาคารออมสินสาขาที่เล็งเพียงบัญชีเดียว ส่วนบัญชีย่อยของนักเรียนแต่ละรายธนาคารโรงเรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบ โดยให้ดอกเบี้ยอัตราเดียวกับประกาศธนาคารออมสินเงินฝากเพื่อเรียก (อัตราดอกเบี้ยเฉพาะธนาคาร โรงเรียน)โดยจะมีเจ้าหน้าที่ และนักเรียนร่วมปฏิบัติงาน โดยแบ่งภาระงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งนักเรียนสามารถฝากเงินได้อย่างสม่ำเสมอในวันเปิดทำการของโรงเรียน ระยะเวลาการเปิดให้บริการนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของโรงเรียน จะเป็นช่วงเช้าก่อนเริ่มเรียนหรือช่วงพักกลางวัน โดยธนาคาร โรงเรียนจะเปิดดำเนินการในช่วงที่เวลาเปิดภาคเรียนและหยุดดำเนินการเมื่อปิดภาคเรียน จะไปส่งเงินในแต่ละวัน หลังจากที่ธนาคารโรงเรียนปิดบัญชี ในการดำเนินงานธนาคาร โรงเรียน ธนาคารออมสินให้การสนับสนุนในด้านการฝึกอบรมนักเรียนผู้ปฏิบัติงานถึงวิธีการปฏิบัติงานของธนาคาร การจัดเตรียมสถานที่ เครื่อง

คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน แบบพิมพ์ต่าง ๆ โดยจัดทำแบบพิมพ์และสมุดเงินฝากซึ่งออกแบบเป็นการเฉพาะสำหรับธนาคาร โรงเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมเสริมทักษะให้กับนักเรียนในธนาคาร โรงเรียนได้มีส่วนร่วม

ธนาคาร โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นได้นั้น นอกจากธนาคารออมสินจะเป็นผู้สนับสนุนระบบงาน เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่จำเป็นแล้วนั้น คุณสมบัติของโรงเรียนที่จะจัดตั้งธนาคาร โรงเรียนได้ จะต้องประกอบไปด้วยความเห็นชอบและการได้รับความร่วมมือจากคณะผู้บริหาร โรงเรียนกล่าวคือคณะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญ รวมทั้งการให้ความสนับสนุนของโรงเรียน โดยมีการจัดครูผู้รับผิดชอบโดยตรง จัดเตรียมอาคารสถานที่ที่ใช้เป็นธนาคาร โรงเรียน และ โรงเรียนควรมีจำนวนนักเรียนประมาณ 1,000 คนขึ้นไป

จังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของประเทศ มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกองกำลัง ทหารบกและทหารอากาศหลายหน่วย เป็นศูนย์กลางทางการทหาร กองกำลังทางทหาร ซึ่งจังหวัดลพบุรีนั้นมีภูมิประเทศที่เหมาะสมคืออยู่ในเขตตอนกลางของประเทศจึงทำให้เป็นศูนย์กลางทางการทหารซึ่งสามารถที่กระจายหรือแจกจ่ายกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ลพบุรีได้รับการทำนุบำรุงอีกครั้งสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และนอกจากนั้นได้มีการวางผังเมืองใหม่และตั้งหน่วยทหารขึ้นมาในเมืองลพบุรี ซึ่งมีหน่วยทหารที่สำคัญได้แก่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่, ศูนย์การทหารบก, หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ, ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ, ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร, หน่วยรบพิเศษ เป็นต้น ดังนั้นเมืองลพบุรีจึงได้ชื่อว่าเป็นเมืองทหารเพราะมีหน่วยทหารที่สำคัญตั้งอยู่ถึง 11 หน่วย ลพบุรีในปัจจุบันจึงเป็น เมืองเศรษฐกิจ เมืองท่องเที่ยว ศูนย์การศึกษาของภาคกลางตอนบน และยังเป็นเมืองทหารอีกด้วย และนอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ พระปรางค์สามยอด เขาสนามแจง และทุ่งทานตะวันที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ (มีพื้นที่ถึง 200,000 - 300,000 ไร่) และได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มีลึงค์อยู่เป็นจำนวนมากและนับว่าเป็นจังหวัดที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดลพบุรีเป็นจำนวนมาก จากคำนิยามดังกล่าวที่จังหวัดลพบุรีได้รับการยกย่องให้เป็นศูนย์กลางทางการศึกษานั้น เป็นเพราะว่าจังหวัดลพบุรีมีสถาบันการศึกษา ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียง ตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก อาทิเช่น โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ซึ่งเปิดสอนเฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งแรกและ

แห่งเดียวของกรมสามัญศึกษาในส่วนภูมิภาค ประกอบกับธนาคาร โรงเรียนในจังหวัดลพบุรี หลายโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการทำหน้าที่ส่งเสริมให้เยาวชนได้ออมทรัพย์ เช่น โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โรงเรียนพระนารายณ์ โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โรงเรียนหนองม่วงวิทยา เป็นต้น ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษาที่ได้รับรางวัล โรงเรียนและนักเรียนดีเด่น ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านการออม ที่ธนาคารออมสิน ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดขึ้น ตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา นอกจากนี้ ในบางโรงเรียนเรียนยังพบว่า โครงการธนาคาร โรงเรียนในจังหวัดลพบุรี ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการออม ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง โรงเรียน และธนาคารสาขาพี่เลี้ยง เป็นต้น (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: ความนำ)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษา สาขาวิชาพัฒนศึกษา ที่มีภูมิลำเนาและปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดลพบุรี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการออมเงินของเยาวชนในจังหวัดลพบุรี จึงมุ่งใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนจังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นการพัฒนาเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ดีด้านการออม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ และนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดที่มีผลต่อภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
3. แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. สมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีระดับภาวะการออมเงินที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม มีผลต่อระดับการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2560 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป โดยจะมีจำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน 2 โรงเรียน อำเภอบ้านหมี่ จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอโคกสำโรง จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอชัยบาดาล จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอพัฒนานิคม จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอหนองม่วง จำนวน 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวนสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ทั้งหมด 1,104 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5, 2560)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2560 ทั้งหมด 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านหมี่ อำเภอโคกสำโรง อำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม อำเภอหนองม่วง จำนวนสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ทั้งหมด 280 คน จากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ สมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ครูผู้รับผิดชอบโครงการ เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนและนักเรียน จากโรงเรียนตามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แบ่งเป็น ปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิฐานะ
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์
3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน
4. ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน
5. ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ระดับการออมเงิน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและศึกษาสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2560 ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านหมี่ อำเภอโคกสำโรง อำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม อำเภอหนองม่วง จำนวน 7 โรงเรียน ครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ

4. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย เดือนมกราคม 2560 ถึงเดือนสิงหาคม 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะการออมเงิน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรม นิสัย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ที่แสดงออกมาในด้านประหยัดอดออม รวมทั้งพฤติกรรมทางการเงิน

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการโรงเรียน ในโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน ที่เป็นการจำลองสาขาของธนาคารไว้ในสถาบันการศึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียน เป็นผู้ดำเนินการธนาคารด้วยตนเอง

การส่งเสริมภาวะการออมเงิน หมายถึง การส่งเสริม เสริมสร้าง พัฒนาให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ใฝ่มีแนวคิด มีลักษณะนิสัย พฤติกรรมที่เหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน ทรัพย์สิน และมีการเก็บสะสมรายได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือย รู้จักพิจารณา

ตนเองก่อนใช้จ่าย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ และนำไปสู่การพัฒนาประชากรไทยที่ยั่งยืนต่อไป

โครงการธนาคาร โรงเรียน หมายถึง การจำลองสาขาของธนาคารไว้ในสถาบันการศึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ดำเนินการธนาคารด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลของธนาคารออมสินสาขา ที่ทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้คำแนะนำ โดยโครงการดังกล่าวนี้มีบทบาทหน้าที่ที่จะเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานที่เหมือนจริง ในรูปแบบของสถาบันการเงินให้กับนักเรียน และพัฒนาต่อยอดให้เด็กมีนิสัยรักการออม โครงการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากธนาคารออมสิน โดยนักเรียนผู้ปฏิบัติงานในธนาคาร โรงเรียน มีทั้งนักเรียนในระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๖-๗ และระดับประถมศึกษาปีที่ ๖-๗ ที่มีความประพฤติดี มีความรับผิดชอบ มีความละเอียดถี่ถ้วน มีมนุษยสัมพันธ์ ได้รับการสนับสนุน จากผู้ปกครองและอาจารย์ ที่ปรึกษา โครงการธนาคาร โรงเรียนนี้ ถือได้ว่าเป็นศูนย์รวมของสมาชิกที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้การ ร่วมกัน ร่วมกันคิดแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เสริมสร้าง และปลูกฝังนิสัยการ ประหยัดรักการออม รู้จักรับผิดชอบและเสียสละต่อตนเอง ต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม สร้างสรรค์ในสิ่งที่ดี อันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกธนาคารโรงเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิลำเนา

ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ หมายถึง อิทธิพล หรือ บทบาทการดำเนินงาน ของคณะครู/อาจารย์ ภายในสถานศึกษานั้น ที่คาดว่าจะส่งผลต่อลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ทางด้านการประหยัดออม และความสม่ำเสมอในออมเงิน

ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน หมายถึง ลักษณะของการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน และเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน ผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารธนาคาร โรงเรียน ที่คาดว่าจะส่งผลต่อลักษณะพฤติกรรมของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ทางด้านการประหยัด อุดออมและความสม่ำเสมอในออมเงิน

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง หมายถึง อิทธิพล หรือ บทบาทของพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองที่คาดว่าจะส่งผลต่อลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ทางด้านการประหยัดอดออมและความสม่ำเสมอในการ ออมเงิน

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน หมายถึง อิทธิพล หรือ บทบาทของกลุ่มเพื่อนที่คาดว่าจะส่งผลต่อ ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ทางด้านการประหยัดออมและความสม่ำเสมอในออมเงิน

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นของบุคคล ที่แสดงให้เห็นถึงการประหยัดออมและความสม่ำเสมอในการออมเงิน ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับการการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
4. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้รับไปปรับใช้ในส่วนงานต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการ อื่น ๆ เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออม
2. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมการอดออม
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ
4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
6. แนวคิดเกี่ยวกับโครงการธนาคาร โรงเรียน
7. บริบทที่เกี่ยวข้องกับ จังหวัดลพบุรี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออม

การออม เป็นที่คำที่คนส่วนใหญ่ มีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี แต่อาจจะมีเพียงไม่กี่คนที่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของการออม การออมนั้นไม่มีคำที่จะมาใช้เพื่อจำกัดความหมายได้อย่างถูกต้องที่สุด บางครั้งเราอาจได้ยินความหมายของคำว่า “การออม” และ คำว่า “ประหยัด” ซึ่งเป็นคำที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันนำมาใช้ควบคู่กัน นั้นเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า การที่เราจะสามารถออมเงินหรือบางสิ่งบางอย่างที่เราจะออมนั้น ต้องเริ่มต้นจากการประหยัดก่อนนั่นเอง ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออม ดังนี้

1.1 ความหมายของการออม

มีผู้ให้ความหมายของการออม ไว้ดังต่อไปนี้

คิลเลียน (Kilien 1953, อ้างถึงในสุทธิดา เทียนมนัส (2538: 16) ให้ความหมายของการออม เป็น 2 ลักษณะ คือ “การออมของครัวเรือน หมายถึง รายได้ที่ไม่ได้ใช้จ่ายในปัจจุบัน” ส่วนอีกความหมาย คือ “การออมของครัวเรือน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความมั่งคั่งของครัวเรือน”

บุญเสริม บุญเจริญผล (2552) ให้ความหมายการออม ไว้ว่า การเก็บเงินไว้ใช้ในอนาคต เช่น เก็บเงินฝากธนาคารหรือช้อนเอาไว้ที่ไหนก็ได้ เก็บทองคำ เก็บสินค้า หรือเก็บอะไรก็ได้ไว้ใช้ในอนาคตได้

เสกสรร สุกแสง (2536: 13-16) ให้ความหมาย การออม หมายถึง การเก็บสะสมเงินทีละเล็กทีละน้อย ให้พอกพูนขึ้นเมื่อเวลาล่วงเลยผ่านไป ซึ่งการออมส่วนใหญ่มักจะอยู่ในรูปของเงินฝากกับธนาคาร หรือบริษัทเงินทุน โดยได้รับดอกเบี้ยเงินฝากผลตอบแทนเมื่อเรามีเงินเหลือใช้เป็นประจำทุกเดือน สิ่งที่เราควรคำนึงถึง คือ เราจะจัดการกับเงินเหลือใช้นั้นอย่างไรให้เหมาะสมเพื่อให้งอกเงยเพิ่มมากขึ้น โดยทั่วไปเรามักจะเก็บในรูปเงินออมหรือเงินฝากกับธนาคาร บริษัทเงินทุน ซึ่งเราจะเรียกวิธีการนี้ว่า “การออม” หรือถ้าใช้วิธีการซื้อทองรูปพรรณ ทองแท่ง หรือที่ดินเก็บไว้ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หุ้น หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ก็จะเข้าลักษณะที่เรียกว่า “การลงทุน” เครื่องมือสำหรับการออม ที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ได้แก่ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีเงินฝากประจำ และบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกลองว่ามีความสะดวก ปลอดภัย และมั่นคง แต่เงินอีกทางหนึ่งผลตอบแทน (ดอกเบี้ย) จากการฝากเงินก็จะไม่สูงมากนัก ทั้งนี้ด้วยความที่ระบบเงินฝาก มีความเสี่ยงต่ำ ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินจากการฝากเงินจึงอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก แต่เป็นการตอบแทนความมั่นคงของการเก็บเงินนั้นไว้แทน ดังนั้น คนส่วนใหญ่จึงคุ้นเคยกับการจัดสรรเงินไว้ในระบบเงินฝาก เพื่อสามารถเบิกถอนออกมาใช้ได้สะดวกในยามที่ต้องการนั่นเอง

สุขใจ น้ำสุค (2541: 8) ให้ความหมายของการประหยัดและการออม คือการใช้จ่ายเงินอย่างรู้ค่า คิดก่อนซื้อ คิดก่อนใช้ และการที่เราเก็บเข้ามากกว่าการจ่ายออกไป เงินส่วนที่เหลือเก็บเรียกว่า เงินออม ถ้าสะสมมากเข้าจะกลายเป็นเงินก้อนใหญ่นำไปใช้ประโยชน์ในยามจำเป็น

พรพรรณ วัฒนวิชัย (2545: 12) ให้ความหมายของการออม คือ การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หรือเพื่อเป็นรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต แล้วนำไปเก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต

ภราดร ปรีดาศักดิ์ (2549: 368) ให้ความหมายของการออม คือการกั้นเงินรายได้ส่วนหนึ่งเอาไว้ โดยมีได้นำเงินส่วนนี้ออกไปใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการในช่วงเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อจะเก็บเงินนั้นเอาไว้ใช้จ่ายในอนาคต รายได้ส่วนนี้จึงเรียกว่า “เงินออม” (Saving) การออมที่แท้จริง

ตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์นั้น เจ้าของเงินจะต้องไม่เก็บเงินนั้นเฉย ๆ หรือนำไปซื้ออุปโภค และบริโภคจะต้องไม่รวมรายจ่ายเพื่อสินค้าถาวร ซึ่งอยู่ในทางบัญชีรวมเอาสินค้าถาวรเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินด้วย

สุจิตรา บัวใบ (2527: 33) ให้ความหมายของการออม ไว้ว่า จำนวนรายได้ที่ยังไม่ได้ใช้ในการซื้อสินค้าและบริการเพื่ออุปโภคบริโภคในระยะเวลาหนึ่ง หรือหมายถึงส่วนแตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค

อัจฉรา ผ่องอุดม (2546 : 6) ให้ความหมายของการออม คือ การสงวน เก็บงำ เพื่อให้มีโอกาส เก็บสะสมให้มากขึ้น หรือสามารถสร้างหลักฐานให้มีในวันข้างหน้า เช่น ถ้าเราไม่มีที่ดินก็ต้องพยายามเก็บเงินซื้อเพื่อสามารถใช้จ่ายเงินนั้นผ่อนที่ดิน บ้าน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542 : 667-1134) ได้บัญญัติไว้ว่า การออม หมายถึง เก็บหอมรอมริบ ถนอม สงวน ประหยัด

พจนานุกรมทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายคำว่า เงินออม (saving) คือ ส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ได้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หากแต่เก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายต่าง ๆ ในอนาคต การใช้จ่ายเงินออมอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การถือเป็นเงินสด นำเงินไปฝากกับธนาคาร หรือนำเงินไปซื้อหลักทรัพย์ เป็นต้น จำนวนเงินที่ออมนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่

1. จำนวนรายได้ ถ้าบุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้น การออมก็จะเพิ่มขึ้นไปด้วย
 2. การคาดการณ์เกี่ยวกับรายได้ในอนาคต ถ้าผู้มีรายได้คาดว่าในอนาคตจะมีรายได้มากก็อาจจะเก็บออมในปัจจุบันลดลง
 3. อัตราดอกเบี้ย ถ้าอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันอยู่ในระดับสูงจะจูงใจให้คนเก็บออมมากขึ้น
- ศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวและแก้ไขปัญหาหนี้สิน กรุงเทพมหานคร (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การออมคือการนำเงินที่ออมเก็บไว้เป็นเงินสดไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทนเป็นดอกผลจากสถาบันการเงินเช่น ธนาคาร สหกรณ์ออมทรัพย์และตลาดหุ้น เป็นต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2550) ได้กำหนดแนวทางการใช้เงินให้ถูกต้อง คือ การใช้เงินอย่างประหยัด ไม่ใช่สิ่งของที่ไม่จำเป็นหรือไม่มีประโยชน์ มรดกการบันทึกรายรับ – รายจ่ายทุกรายการ อย่างชัดเจน เพื่อให้รู้สำเนาในวันหรือเดือนหนึ่ง ใช้จ่ายอะไรไปบ้าง และสามารถเก็บออมเงินได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของการวางแผนการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม

จากการทบทวนแนวคิดของการออม ผู้วิจัยจึงขอสรุปได้ว่า การออม หมายถึง การเก็บถนอมรายได้ หรือสิ่งของ ส่วนที่ยังไม่ได้ใช้จ่ายในปัจจุบัน แล้วเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคตเพื่อเป็นการวางแผนการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไปในอนาคต

1.2 ความสำคัญของการออม

ความสำคัญของการออม ถือเป็นสิ่งที่จะทำให้เห็นคุณค่าของการออมเงินอย่างชัดเจน โดยความสำคัญของการออมนั้น มีมากมายหลายประการ ดังนี้ (กระทรวงการคลัง, 2560)

คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่าเงินออม หมายถึงรายได้หักค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นความหมายที่ค่อนข้างใกล้ตัวและนับเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องเพียงส่วนหนึ่ง เพราะเงินออมในระบบเศรษฐกิจมีความหมายกว้างรวมถึง เงินออมทั้งของภาครัฐ คือ รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และเงินออมของภาคเอกชนที่เป็นภาคธุรกิจและครัวเรือนทั้งหมด การออมนอกจากจะมีความสำคัญต่อประชาชนในแง่ ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคตแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะช่วยสนับสนุน การลงทุนและการผลิตของประเทศ หากประเทศมีเงินออมและเงินลงทุนค่อนข้างสมดุล การลงทุนในประเทศก็ไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก การแก้ปัญหาความไม่สมดุลของการออมและการลงทุนในประเทศ นอกจากการพิจารณาโครงสร้างการลงทุนว่ามีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่แล้ว ด้านการออมก็ต้องพิจารณาว่าจะสามารถผลักดันในส่วนใดให้เพิ่มขึ้นได้ ปัจจุบันการออมในประเทศไทยอยู่ที่คนเพียงบางกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีฐานะ จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสนับสนุนให้มีเงินออมในประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าครองชีพในปัจจุบันได้เพิ่มสูงขึ้นมากทำให้ประชาชนเดือดร้อนจากข้าวของแพงรวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคทำให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยและเป็นหนี้สินกันมาก ผลที่เกิดขึ้นคือการออมภาคครัวเรือนลดลงตรงข้ามกับการบริโภคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าคงทน เช่น รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ยืมที่สะดวกขึ้นรวมทั้งมาตรการให้เครดิตสินเชื่อ เครดิตสินค้าที่ผ่อนปรนจูงใจให้มีการซื้อสินค้าเงินผ่อนในสารพัดรูปแบบ ประกอบกับการช่วยเหลือของภาครัฐเชิงสวัสดิการ เช่น โครงการประกันสุขภาพ ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตมากขึ้น มีผลให้ครัวเรือนมองข้ามความจำเป็นในการที่จะออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และที่สำคัญครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและหรือมีการศึกษาต่ำจะเป็นกลุ่มที่มีการออมต่ำและมีปัญหาต่อการวางแผนการออมด้วย ประกอบกับค่าเงินแท้จริงหดตัวลงเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเกินกว่าการขยายตัวของรายได้ “การบริโภคนิยม” จึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่า “การออมนิยม” จะตามทัน ซึ่งถ้าไม่มีวินัยการออมที่ดี การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ที่ง่ายจะย้อนกลับมาส่งผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจกลายเป็นเข้าถึงแหล่งหนี้สินเพิ่ม

จากปัญหาดังกล่าวหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้พยายามรณรงค์ ให้ประชาชนเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคที่ฟุ่มเฟือยมาสร้างนิสัยการ ใช้จ่ายอย่างประหยัดลดการบริโภคที่ไม่จำเป็นลงและเก็บออมไว้ใช้ยามเดือดร้อนหรือเหลือเก็บไว้ใช้ในอนาคต เพื่อความมั่นคงของชีวิต

ศุภลักษณ์ จงเณิน (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการออม ไว้ว่าเงินออมเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าต้องมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิต

การที่คนเรามี “เป้าหมาย” อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอนก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันแล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของเขาและยังขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ตัวอย่างเช่น บางคนอยากมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตที่สุขสบายในยามปลดเกษียณ หรือหวังที่จะให้ลูกหลานมีหลักฐานมั่นคง ดังนั้นเป้าหมายในการออมแตกต่างกันนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมแตกต่างกันไป

จากการทบทวน ความสำคัญของการออมนั้น ผู้วิจัยได้สรุปถึงความสำคัญของการการออม ได้ว่า การเงินออมนั้นจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เป้าหมายที่ตั้งไว้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้เงินออมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้อีกทางด้วย และที่สำคัญประการหนึ่งนั้นการออมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะเงินออมจะช่วยสนับสนุน การลงทุนและการผลิตของประเทศ หากประเทศนั้นมีเงินออมและเงินลงทุนค่อนข้างมาก การลงทุนในประเทศก็ไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก ทำให้ภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นมีความมั่นคง และเข้มแข็ง

1.3 ประโยชน์ของการออม

การออมเงินนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนต้องปฏิบัติให้สม่ำเสมอ และควรปลูกฝังการประหยัดให้กับเยาวชนไทย เพื่ออนาคตจะได้ไม่ต้องพบกับความยากลำบากและปัญหาต่าง ๆ (กระทรวงการคลัง, 2560) ผู้วิจัยได้นำเสนอประโยชน์ของการออม ไว้ดังนี้

1.3.1 เงินออมช่วยให้ฝันเป็นจริงได้ ผู้ที่มีความฝัน อยากมีบ้าน มีรถ มีชีวิตในวันเกษียณที่มีความสุขอยากเที่ยวรอบโลก การออมเงินตั้งแต่เนิ่น ๆ ย่อมช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามฝัน เพราะเงินออมจำนวนไม่มากในแต่ละวันจะกลายเป็นเงินก้อนโตที่จะช่วยให้ฝันเป็นจริงได้

1.3.2 เงินออมจะช่วยลดผลกระทบจากภาวะฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุทางการเงินได้ ไม่ว่าจะเป็นการเกิดรายจ่ายที่คาดไม่ถึง เช่น การเจ็บป่วยกะทันหันของคนใกล้ชิด การถูกเลิกจ้าง

กะทันหัน การที่ถูกค้าลดลงกะทันหันทำให้ขาดรายได้ทันที การมีเงินออมย่อมช่วยลดความรุนแรงของผลกระทบทางการเงิน เงินออมเป็นแหล่งเงินสำคัญที่ช่วยให้เราจัดการปัญหาได้ดี

1.3.3 เพื่อลดความผันผวนของการบริโภคและเพื่อเหตุฉุกเฉินโดยที่รายได้ของครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีความแน่นอนจึงต้องออมเงินไว้ใช้บริโภคเมื่อรายได้ตกต่ำหรือขาดรายได้ ขณะเดียวกัน ก็ต้องออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน เจ็บป่วย หรือในยามที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เป็นต้น

1.3.4 เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต ซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้าเช่นการออมเพื่อ ใช้จ่ายยามเกษียณอายุ การออมเพื่อการศึกษา การออมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยโดยหวังผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ย เงินปันผลและกำไรจาก ส่วนต่างราคาซื้อขายหรือในรูปแบบอื่น ๆ อีกมากมาย

1.3.5 การออมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นรากฐานและ เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมากเนื่องจากการช่วยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีฐานะความมั่นคงและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

1.3.6 ช่วยสร้างเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุนในระดับประเทศไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศ หากการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศในระดับสูงและต่อเนื่อง รวมทั้งนำเงินออมไปลงทุนในโครงการที่ไม่มีประสิทธิภาพย่อมนำมาสู่การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจได้ง่าย ดังกรณี ปี 2540 ดังนั้น การออมจึงนับว่า มีความสำคัญค่อนข้างมากเพื่อรองรับการลงทุน และเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและต่อผู้ออมเองเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตระยะยาว

ผู้วิจัย พอสรุปถึงประโยชน์ของการออมได้ว่า ถ้าบุคคลใดที่มีการออมทรัพย์ ก็จะทำให้บุคคลนั้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และสมคูล และเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือความเสี่ยงทางการเงินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกัน ประโยชน์ของการออมที่มีผลต่อประเทศชาติ ก็จะทำให้ภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น มีความเจริญเติบโตและมั่นคงมากยิ่งขึ้น

1.4 วิธีการออมเงิน

กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (2526: 45) ได้กำหนดวิธีปฏิบัติตนในการประหยัดและอดออม ไว้ดังนี้

1. มีความเป็นอยู่ตามสมควรแก่สภาวะ และฐานะของตน
2. มีความพอดีในการใช้จ่ายทรัพย์ ไม่สุรุ่ยสุร่าย หรือตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินควร
3. คำนึงถึงฐานะและรายได้ของตน คิดก่อนจ่าย ใช้เท่าที่จำเป็นเสมอ
4. ใช้ทรัพยากรเวลา และพลังงานให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

5. จัดงานพิธีการต่าง ๆ ตามสมควร ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น
6. รู้จักเก็บทรัพย์ และหาวิธีเพิ่มพูนทรัพย์สมบัติโดยทางที่ชอบ
7. รู้จักดูแลทรัพย์ของตน และของส่วนรวม
8. รู้จักวางแผนการใช้จ่าย และออมด้วยความรอบคอบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2542 : 4) ได้กำหนดแนวทางการใช้เงินที่ถูกต้อง คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ใช่สิ่งของที่ไม่จำเป็นหรือไม่มีความจำเป็น มีการบันทึกรายรับ รายจ่ายทุกรายการ เพื่อให้รู้ว่าในวันหนึ่ง ๆ หรือเดือนหนึ่ง ๆ ใช้จ่ายอะไรไปบ้าง และสามารถเก็บออมเงินได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของการวางแผนการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพ และเสนอแนะวิธีการออมไว้หลายทาง อาทิเช่น

1. ฝากไว้กับธนาคาร
2. ซื้อตั๋วสัญญา ใช้เงินกับบริษัทเงินทุน
3. ซื้อสลากออมสิน
4. ซื้อพันธบัตรรัฐบาล
5. ซื้อหุ้น หน่วยลงทุนต่าง ๆ
6. ก่อเก็บออมรอรับเงินก้อนใหญ่ เช่น ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นสมาชิกกองทุนเลี้ยงชีพ เป็นต้น

นอกจากนี้ มาณพ แก้วสนิท (2556: 44) ได้กล่าวถึงวิธีการออมเงินไว้ ดังนี้

1. ออมเงินไว้กับตนเองก่อนเสมอ วิธีการออมเงินที่ง่ายที่สุดโดยไม่ใช้หมัดเสียก่อนก็คือ เก็บเงินไว้ในที่ ๆ จะไม่มีโอกาสเอามาใช้ได้ตั้งแต่แรก ให้จัดการแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากรายรับประจำเดือนและฝากไว้กับบัญชีออมทรัพย์หรือบัญชีสำหรับการเกษียณ การทำแบบนี้จะช่วยให้ไม่ต้องตัดสินใจภายหลังว่าจะต้องออมเงินและใช้จ่ายเท่าไรดีในแต่ละเดือน นอกจากนี้ยังเป็นการออมเงินโดยอัตโนมัติและสามารถนำเงินส่วนนี้มาใช้ได้ตามต้องการภายหลัง เมื่อเวลาผ่านไป แม้ว่าจะแบ่งเงินออมเพียงแค่จำนวนเล็กน้อย แต่ยอดรวมก็จะค่อย ๆ สะสมมากขึ้น ดังนั้นจึงควรเริ่มออมเงินให้เร็วที่สุดจะเป็นผลดีที่สุด

2. หลีกเลี่ยงการเป็นหนี้ แต่บางครั้งหนี้บางอย่างอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การซื้อบ้าน การซื้อรถยนต์ เป็นต้น สำหรับผู้มีรายได้สูงสามารถซื้อบ้านและจ่ายเป็นเงินสดได้เต็มจำนวนในครั้งเดียว แต่คนส่วนใหญ่ต้องเป็นหนี้เพื่อกู้เงินและค่อย ๆ ผ่อนใช้คืน อย่างไรก็ตามให้พยายามหลีกเลี่ยงการเป็นหนี้ให้ได้มากที่สุด เพราะการจ่ายเงินตอนซื้อครั้งแรกครั้งเดียว ย่อมถูกกว่าการผ่อน ซึ่งมีดอกเบี้ยสะสมตลอดระยะเวลาที่เป็นหนี้

3. ตั้งเป้าหมายของการออมเงิน มันจะง่ายกว่าถ้ามีจำนวนเงินหรือเป้าหมายการออมที่แน่นอน ให้ตั้งเป้าหมายที่เราสามารถทำได้จริงเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในตัดสินใจเพื่อการออมสำหรับการออมเพื่อเป้าหมายใหญ่ ๆ เช่นการซื้อบ้าน อาจจะต้องใช้เวลาหลายปีหรืออาจถึงสิบปี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคอยดูความคืบหน้าเป็นระยะ โดยแ่่มองภาพรวมกว้าง ๆ ก็จะสามารเห็นว่สามารถออมเงินได้มากน้อยเท่าใด จึงจะถึงเป้าหมาย

เป้าหมายใหญ่ๆ เช่นการออมเงินเพื่อการใช้หลังเกษียณนั้นใช้เวลานานมาก ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น สภาวะเศรษฐกิจอาจจะแตกต่างไปจากปัจจุบัน เช่น เงินเฟ้อ อาจจะต้องใช้เวลาในการศึกษาและวิเคราะห์ก่อนที่เราจะตั้งเป้าหมายการออมเงิน

4. ตั้งงบประมาณ ว่าที่จริงเป็นเรื่องง่ายมากที่จะตั้งเป้าหมายการออมเงิน แต่ถ้าไม่ได้ควบคุมรายจ่ายแล้วละก็เป็นเรื่องยากที่จะออมเงินได้สำเร็จ เพื่อให้การเงินเป็นระบบระเบียบ ให้ลองตั้งงบประมาณตั้งแต่ต้นเดือน แบ่งรายรับของเราเป็นส่วนๆ เพื่อใช้กับค่าใช้จ่ายใหญ่ๆ จะช่วยให้ไม่ใช้เงินเกิน ความจำเป็น

5. ให้จดบันทึกค่าใช้จ่าย เปรียบเหมือนเป็นการคาดเข็มขัดค่าใช้จ่ายนั้นเป็นสิ่งที่ต้องทำสำหรับทุก ๆ คนที่ต้องการจะออมเงิน แต่ถ้าไม่จดบันทึกค่าใช้จ่ายแล้วก็จะทำให้เราออมเงินถึงเป้าหมายได้ยาก การจดยอดรวมของค่าใช้จ่ายรายเดือนในแต่ละประเภทจะช่วยให้พบว่า ปัญหาของการใช้เงิน จะช่วยให้แก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการใช้จ่าย อย่างไรก็ตามการทำอย่างนี้ต้องการความละเอียดรอบคอบอย่างมาก ขณะที่ทุกคนควรให้ความใส่ใจบันทึกค่าใช้จ่ายใหญ่ ๆ เช่น ค่าเช่าบ้าน หรือผ่อนชำระหนี้ การใส่ใจกับการจดบันทึกค่าใช้จ่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจจะขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของแต่ละคนด้วย

6. เริ่มออมเงินให้เร็วที่สุด เงินที่แยกมาเก็บไว้ในบัญชีออมทรัพย์จะสะสมรวมกับดอกเบี้ยทบต้น ยิ่งเราเริ่มออมเงินมานานเท่าไร เราก็จะได้ดอกเบี้ยมากขึ้นเท่านั้น จึงเป็นสิ่งที่ได้เปรียบถ้าเราเริ่มออมเงินเสียตั้งแต่เนิ่น ๆ แม้ว่าจำนวนเงินที่แบ่งมาออมจะเพียงเล็กน้อยในช่วงวัยรุ่น ก็ให้พยายามทำต่อไป เพราะเงินที่ดูเหมือนเล็กน้อย เมื่อรวมกับดอกเบี้ยทบต้นผ่านไปนาน ๆ ก็จะสะสมและเพิ่มจำนวนเป็นหลายเท่าของเงินต้นได้

7. ลองพิจารณาฝากเงินเข้าบัญชีเพื่อการเกษียณ ในช่วงที่เรายังอายุน้อย มีกำลังและสุขภาพที่แข็งแรง การเกษียณนั้นดูเหมือนเป็นเรื่องที่ห่างไกลจนแทบไม่ต้องคิดถึง แต่เมื่อถึงเวลาที่เรายู่มากขึ้นและหมดพลังเหล่านั้นแล้ว การมีเงินออมไว้ใช้อาจจะเป็นสิ่งที่เราต้องคิดถึงอยู่ตลอดเวลา นอกเสียจากว่าเราจะ โชคดีมีฐานะร่ำรวย การออมเงินสำหรับการเกษียณนั้นเป็นสิ่งที่เราควรคำนึงถึงเมื่อเราเริ่มมีอาชีพที่มั่นคง

8. ลงทุนในหุ้นอย่างระมัดระวัง ถ้าเรามีวินัยการออมเงินและมีเงินส่วนที่เหลือ การลงทุนในหุ้นอาจจะเป็นโอกาสสร้างผลตอบแทนที่ดีที่สุดได้ แต่อาจมีความเสี่ยงสูง ก่อนที่จะเริ่มลงทุนในหุ้น ต้องเข้าใจว่าเงินที่ลงทุนไปอาจจะไม่ได้กลับคืนมา โดยเฉพาะถ้าไม่รู้ตัวที่กำลังลงทุนในอะไรอยู่ ดังนั้นอย่าใช้วิธีนี้เพื่อการออมเงินในระยะยาว แต่เปรียบเทียบการลงทุนในหุ้นเหมือนการพนันที่ถูกกฎหมายในจำนวนเงินที่เราออมสูญเสียได้ คนโดยส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องลงทุนในหุ้นเพื่อให้มีเงินใช้ยามเกษียณ

9. ใช้เงินกับสิ่งของฟุ่มเฟือยเป็นสิ่งสุดท้าย การออมเงินไม่ได้หมายความว่าห้ามใช้จ่ายตลอดเวลา ถ้าหากจ่ายหนี้ครบแล้ว มีเงินส่วนที่สำรองยามฉุกเฉินแล้ว และมีเงินลงทุนสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แล้ว การจะใช้จ่ายของส่วนตัวที่ไม่จำเป็นบ้างก็ยอมทำได้ การใช้จ่ายอย่างควบคุมกับของฟุ่มเฟือยนั้นก็ถือเป็นวิธีการให้รางวัลกับการทำงานหนักแก่ตัวเองทางหนึ่ง ดังนั้นจึงอย่ากลัวที่จะฟุ่มเฟือยบ้างในบางครั้งถ้าเรามีวินัยทางการเงิน ของฟุ่มเฟือยได้แก่ ของหรือสิ่งที่ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในระยะยาว ซึ่งยกตัวอย่าง ได้แก่ การไปร้านอาหารที่หรูหรา การไปเที่ยววันหยุด ซื้อรถคันใหม่ เคเบิลทีวี อุปกรณ์ไฮเทคต่าง ๆ เป็นต้น

1.5 แนวทางการปลูกฝังนิสัยการออมในเยาวชน

แนวทางการปลูกฝังหรือเสริมสร้างนิสัยการออมในเยาวชน ได้มีหน่วยงาน องค์กร รวมทั้ง นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงแนวทางการปลูกฝังนิสัยการออมไว้มากมาย ผู้วิจัยได้รวบรวม และสรุปไว้ดังนี้

วีระชาติ ชุตินันท์ ไรดม (2556: 23) ได้กล่าวว่า นิสัยการใช้จ่ายเงินหรือนิสัยการออมเป็นเรื่องที่จะต้องได้รับการปลูกฝังและได้รับการสอนตั้งแต่เด็ก ๆ อย่างที่เคยได้ยินสุภาษิตไทยที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” เช่นเดียวกับการสอนให้เด็กรู้จักออมจะต้องได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ก็เปรียบเสมือนคุณครูคนแรกของลูกแต่ละคน ซึ่งหากรากฐานที่มาจากสถาบันครอบครัวมีการปูพื้นฐานที่ดีในเรื่องของพฤติกรรมการใช้เงินแล้ว ก็เป็นสิ่งที่ดีที่จะติดตัวกับเด็กตลอดไป การปลูกฝังให้เด็กรู้จักการออมตั้งแต่เด็ก ๆ จะทำให้เด็กเหล่านั้นได้รู้จักคุณค่าของเงินมากขึ้นและรู้จักประมาณตนเองไปพร้อมกัน

ในช่วงวัยเด็กคุณพ่อและคุณแม่ควรที่จะปลูกฝังให้ลูกหลานของท่านรู้จักใช้รู้จักออม เพราะลูกจะได้เติบโตขึ้นมาเป็นคนที่มีความสามารถในการจัดการด้านการเงินได้เป็นอย่างดีและการรู้จักใช้ และรู้จักเก็บในเวลาที่จะใช้จ่ายในแต่ละครั้งนั้นจะทำให้เด็กรู้จักคุณค่าของเงินมากขึ้น การที่พ่อแม่จะสอนให้ลูกรู้จักออมพ่อแม่ก็ควรจะทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีก่อนเพราะการเป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกเห็น จะทำให้ลูกปฏิบัติตามได้ง่ายขึ้น

พ่อคุณพ่อคุณแม่เป็นตัวอย่างที่ดีได้แล้ว ลูกก็สามารถเห็นภาพและจึงเกิดทัศนคติที่ดีต่อการออม หลังจากนั้นคุณพ่อคุณแม่ก็ควรปลูกฝังในเรื่องต่าง ๆ เช่น การสอนให้เหลือเงินเก็บจากการที่ได้ค่าขนมไปโรงเรียนเมื่อญาติผู้ใหญ่ให้เงินก็สอนให้เก็บสะสมไว้ เมื่อเก็บสะสมเงินได้จำนวนมากพอก็สอนให้นำไปฝากธนาคาร สอนให้ใช้เงินอย่างประหยัดและรู้จักค่าของเงิน โดยให้ลูกพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมก่อนที่จะนำเงินที่เก็บออมไปใช้

เมื่อลูกอยากได้อะไรพ่อแม่ก็สอนให้เก็บเงินเพื่อซื้อสิ่งของนั้น ๆ ให้ลูกมีเป้าหมายของชีวิตในเรื่องการออมเงินเพื่อสามารถนำเงินไปใช้ได้ทันในโอกาส เมื่อเกิดความจำเป็นเมื่อลูกอยากได้อะไรคุณพ่อคุณแม่ก็ต้องให้ลูกใช้ความพยายามในการเก็บเงินเพื่อให้ได้สิ่งของนั้นมาอย่างซื้อให้ง่ายๆ เค็ดขาดเพื่อที่ลูกจะได้เห็นคุณค่าของสิ่งของ และเห็นคุณค่าของเงินด้วย เมื่อลูกได้รับเงินมากก็สอนให้ลูกรู้จักเก็บเงินไว้ส่วนหนึ่งก่อน เช่น สมมติว่าได้รับเงินจากพ่อแม่สัปดาห์ละ 500 บาทก็ต้องเก็บออมไว้ก่อน 100 บาท แล้วที่เหลือจึงค่อยใช้ เพราะถ้าเราใช้ก่อนเก็บเงินอาจจะไม่เหลือให้เก็บก็ได้ และเมื่อลูกเก็บเงินได้ระดับหนึ่งก็คุณพ่อคุณแม่อาจจะสมทบให้เป็นเท่าตัวเพื่อสร้างกำลังใจให้เด็ก ๆ เช่นเมื่อลูกเก็บเงินได้ 1,000 บาท ลูกก็จะมีเงินฝากเป็น 2,000 บาท เพื่อสร้างกำลังใจให้ลูกและเป็นการกระตุ้นการออม เมื่อลูกเริ่มเข้ามหาวิทยาลัยหรือจบการศึกษาออกมามีงานทำและมีเงินเดือนเป็นของตนเองก็สอนให้เขารู้จักบริหารเงิน โดยแบ่งเป็นเงินสำหรับการออมเงินสำหรับการลงทุน เงินใช้จ่ายประจำวัน สำหรับการลงทุนที่ไม่เสี่ยงมาก เช่นการซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อกองทุนรวมตราสารหนี้ เพื่อเพิ่มค่าให้มากขึ้น และสอนให้ลูกรู้จักตั้งเป้าหมายเพื่อการออมเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมาย เช่นต้องเก็บเงินให้ได้อย่างน้อย 1,000,000 บาท ก่อนอายุ 40 ปี เป็นต้น

สังคมในปัจจุบันเด็ก ๆ มีสิ่งยั่วยุเป็นจำนวนมาก และพ่อแม่ยุคปัจจุบันก็ต้องทำงานมากขึ้น ทำให้มีเวลาอยู่กับลูกน้อยลง จึงเลือกใช้ชีวิตการจ่ายเงินเพื่อซื้อของให้ลูกเป็นการทดแทนที่มีเวลาอยู่กับลูกน้อยลง ทำให้ลูกไม่รู้จักรู้อค่าของเงินและใช้จ่ายอย่างไม่ระมัดระวัง และจะก่อให้เกิดปัญหาด้านการเงินในอนาคต แต่ถ้าแต่ละครอบครัวช่วยกันปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างรู้คุณค่าอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่เด็ก เชื่อว่าเมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นก็จะไม่ประสบปัญหาเรื่องการเงินจากความไม่มีวินัยด้านการใช้จ่าย

ดังนั้น การสอนให้ลูกรู้จักการออมและรู้จักการใช้เงินตั้งแต่ลูกยังเล็กจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นวิธีการสอนลูกดังกล่าวข้างต้นอาจปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละครอบครัว แต่สิ่งหนึ่งที่ทุกครอบครัวจะต้องชี้ให้ลูกเห็นก็คือคุณค่าประโยชน์ที่ได้จากการออมและการเลือกใช้จ่ายอย่างชาญฉลาด โดยยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมให้ลูกของตนได้เห็นถึงข้อดีของการออมเงินและรู้จักใช้เงินในเวลาเดียวกันพ่อแม่ก็ควรจะต้องแสดงให้เห็นตัวอย่างของคนรอบ ๆ ตัวที่ไม่รู้จักการบริหารเงินของ

ตนเองและในที่สุดบุคคลเหล่านั้นก็มีปัญหาทางการเงิน หรือทุกข์ที่เกิดจากการมีหนี้สินล้นพ้นตัว เพราะพวกเขาเหล่านั้นไม่รู้จักรับการบริหารจัดการเงินของตนเองที่ดี จากตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เหล่านี้จะทำให้ลูกตระหนักถึงคุณค่าของเงินและรู้จักการออมขึ้นมาทันที

นอกจากนี้ มานพ แก้วสนิท (2553 : 12) ได้กล่าวถึงแนวทางการปลูกฝังการออมทรัพย์ ในกลุ่มเยาวชนไทย ไว้ ดังนี้

1. ให้คุณแม่ใช้วิธีซื้อกระเป๋าออมสินให้ 2 กระเป๋า คือกระเป๋าเงินออมและกระเป๋า สำหรับเงินบริจาค เพื่อสอนให้เด็ก ๆ รู้จักการให้มากกว่าการסףใส่ในตัวเลขของเงิน โดยมีคติกล่าว หากเหลือเงินค่าขนมเพื่อมาหยอดกระเป๋าเท่าไรก็ตาม คุณแม่จะเพิ่มให้อีก 2 เท่าของเงินที่เหลือ

2. พาเด็ก ๆ ไปเปิดบัญชีที่เป็นชื่อของเขาเองที่ธนาคารใกล้บ้าน แม่ไม่มากมายนแต่อย่างน้อยก็จะทำให้เขาภูมิใจว่าได้ทำอะไรแบบนี้สม่ำเสมอจนเป็นนิสัยทุกเดือน เขาก็จะออมเงินในอนาคตโดยอัตโนมัติ โดยให้เขาเข้าแถวเอง นำเงินเข้าบัญชีตัวเอง หยอดออมในกระเป๋าของตัวเอง วิธีนี้น่าจะทำให้เขาจะภูมิใจมาก ที่ได้ฝากเงินตั้งลูกค้ารายอื่น ๆ

3. คุณแม่อาจแบ่งเงินบางส่วนไปซื้อประกันสะสมทรัพย์ให้ลูกเพื่อเป็นทุนการศึกษา หรือซื้อสลากออมสิน ซึ่งหากถูกรางวัลก็จะได้เงินเข้าบัญชีเพิ่ม เมื่อได้คู่ตัวเลขยอดเงินในสมุดคู่ฝาก จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจอยากเก็บเงินให้ยอดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

4. หากลูกของคุณอยากซื้อของเล่น ก็ให้ใช้เงินที่เก็บออมนี้ในการใช้จ่าย ถ้าเห็นว่าของสิ่งนั้นสมควรซื้อหรือมีราคาสูงมาก คุณแม่อาจใช้วิธีออกให้ครึ่งหนึ่งอย่าใช้วิธีซื้อให้ก่อนแล้วให้เด็ก ๆ ผ่อนจ่ายภายหลัง เพราะวิธีนี้จะสร้างนิสัยที่ผิดวิธีในการใช้จ่าย

จากการทบทวน แนวคิดเกี่ยวกับการออมเงิน ผู้วิจัย พอสรุปได้ว่า การออม หมายถึง การเก็บ ถนอมรายได้ หรือสิ่งของส่วนที่ยังไม่ได้ใช้จ่าย เก็บไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้เป้าหมายที่ตั้งไว้ประสบความสำเร็จ ถ้าบุคคลใดที่มีการออมทรัพย์ ก็จะทำให้บุคคลนั้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือความเสี่ยงทางการเงินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกัน

ประโยชน์ของการออมที่มีผลต่อประเทศชาติ ก็จะทำให้ภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น มีความเจริญเติบโตและมั่นคงมากยิ่งขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมการอดออม

การประหยัด อดออม เป็นค่านิยมที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบัน การปลูกฝังค่านิยมการอดออม และความจำเป็นของการใช้เงิน จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับเยาวชน ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น เพื่อปลูกฝังค่านิยมในการประหยัดให้แก่เยาวชน และเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ ให้กับทุกคนได้รู้จักการออม มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ส่งเสริมคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมการอดออม ดังนี้

2.1 ความหมายของค่านิยม

ความหมายของค่านิยมมีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2518: 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Value” และมาจากคำสองคำคือ “ค่า” “นิยม” เมื่อคำสองคำรวมกันแปลว่า การกำหนดคุณค่า คุณค่าที่เราต้องการทำให้เกิดคุณค่า คุณค่าดังกล่าวนี้มีทั้งคุณค่าแท้และคุณค่าเทียม ซึ่งคุณค่าแท้เป็นคุณค่าที่สนองความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนคุณค่าเทียม หมายถึงคุณค่าที่สนองความต้องการอยากเสพสิ่งปรนเปรอชั่วคู่ชั่วยาม

โสภณ ชูพิชัยกุล และ อรทัย ชื่นมนุษย์ (2515: 150) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม คือสิ่งที่ยอมรับว่า อะไรที่นับว่าดี นับว่าเป็นสิ่งที่พึงพอใจหรือบอกว่าอะไรควรเป็นอย่างไร

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2523) ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม ว่า หมายถึง สิ่งสำคัญขั้นมูลพื้นฐานที่ทำให้บุคคลตัดสินใจว่าควรจะทำหรือไม่ควรปฏิบัติ พฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ ย่อมขึ้นกับลักษณะค่านิยมที่บุคคลมีอยู่ ค่านิยมเป็นเรื่องของความคิดในสิ่งที่ควรจะเป็นซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกัน

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523: 45) ให้คำอธิบายให้ความหมายและความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและค่านิยมของคนไว้ว่า ทัศนคติและค่านิยม นับว่ามีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทั้งในด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคมและพัฒนาการของบุคคลเอง ทัศนคติมีอิทธิพลต่อการแสดงออกอาจทำให้ความสัมพันธ์ของเรากับคนอื่น กับกลุ่ม และสังคมส่วนรวม เป็นไปอย่างราบรื่นหรือขัดแย้ง เป็นปัญหา ส่วนค่านิยมก็เป็นหลักควบคุมการรับรู้การตัดสินใจเลือก และการสนองตอบสิ่งแวดล้อมของบุคคล

สาโรช บัวศรี (2537: 13) ได้นิยามไว้ว่า ค่านิยม คือ สภาพหรือการกระทำบางประการที่เราเชื่อถือหรือนิยามว่าควรยึดมั่นหรือควรกระทำเพื่อจะได้บรรลุจุดมุ่งหมายของตัวเอง หรือของ

สังคมที่เราอาศัยอยู่ ซึ่งคล้ายคลึงกับที่ ทิศนา แจมณี (2546) กล่าวว่าค่านิยมเป็นหลักการคิด หรือ ความเชื่อที่บุคคลยึดถือเป็นคุณค่า หรือแนวทางในการตัดสินใจและการดำรงชีวิต

กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (2526 : 35) ให้ความหมายค่านิยมว่า คือ ค่านิยม ในสิ่งที่มีค่าควรแก่การปกป้อง ค้ำครองป้องกัน ดูแลรักษาไว้ให้มั่นคงดำรงอยู่ และให้เจริญรุ่งเรือง สืบไป เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548: 31) ให้ความหมายของ ค่านิยมว่า คือทัศนคติความสนใจ รวมทั้ง ความอยาก ความต้องการของบุคคล และยังได้ให้ความหมายของค่านิยมในแนวทางสังคม ว่า คือ สิ่งที่ตั้งคมเห็นว่าสำคัญ

จริย์ สุวัตถิ (2543: 23) กล่าวไว้ว่า ค่านิยม คือ ความคิดจากจิตใจผสมกับการกระทำที่ เกี่ยวข้อง ดังนั้นการศึกษาค่านิยมคือการศึกษา จิตใจ และพฤติกรรมของคน

ชนาธิป ชินะนาวิน (2545: 12) กล่าวว่า ค่านิยม คือ ความรู้สึก ชื่นชอบ และความเชื่อที่ ยึดถือว่าควรปฏิบัติอย่างไร และเป็นมาตรฐานกำหนดว่า สิ่งใดดี สิ่งใดเลว และเป็นเป้าหมายในการ กระทำกิจกรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 242) ได้ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม ไว้ว่า เป็นสิ่งสิ่ง ที่ บุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง

จากการทบทวนความหมายของ ค่านิยม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคล พอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อ หรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ค่านิยมจะอยู่ในตัวบุคคลในรูปแบบของความเชื่อตลอดไป จนกว่าจะพบกับค่านิยมใหม่ ค่านิยมจึง เป็นเสมือนพื้นฐานแห่งการประพฤติ ปฏิบัติของบุคคลโดยตรง

2.2 ประเภทของค่านิยม

ค่านิยม แบ่งออกได้มากมายหลายประเภท และมีนักวิชาการ หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

สุนทร โคมิน และ สนิท สัมภการ (2522: 3) กล่าวถึง ค่านิยมว่า การศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการได้รับการศึกษา การเจริญเติบโต การชวนเชื่อล้วนแล้วแต่ สามารถนำมาตั้งเป็นคำถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของค่านิยมได้

เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ (2526 : 35) ได้แบ่งประเภทของค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งได้แก่ ค่านิยมประหยัด ความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง และการมีสติปัญญา

2. ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม ซึ่งได้แก่ ค่านิยมความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความมีวินัย และการยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

3. ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ ซึ่งได้แก่ ค่านิยมการรักชาติ

สาโรช บัวศรี (2527 : 22,25-26) ได้ทำการศึกษาและแบ่งค่านิยมเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ค่านิยมเฉพาะบุคคล เช่น การประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และค่านิยมของสังคม หรือค่านิยมทางวัฒนธรรม เช่น ความสันติสุข ความสงบสุข ซึ่งได้ให้ความเห็นในการเกิดค่านิยมไว้ว่า เมื่อเกิดความจำเป็นหรือ ความต้องการ ขึ้นต่อไปจะเกิดเป็นความชอบ ความสนใจ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความนิยมชมชอบ เข้าใจในคุณค่ากลายเป็นค่านิยม ถ้าค่านิยมก่อตัวเป็นระยะเวลาานพอสมควร ทำให้เกิดสภาวะความพร้อมที่จะกระทำอยู่ในใจเรียกว่า ทศนคติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระทำ หรือพฤติกรรมตามลำดับขั้น ดังนี้

ลำดับที่ 1 ความจำเป็น หรือความต้องการ

ลำดับที่ 2 ความชอบ และความสนใจ

ลำดับที่ 3 ค่านิยม

ลำดับที่ 4 ทศนคติ

ลำดับที่ 5 พฤติกรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531 : 85-190) ได้กล่าวว่า ทศนคติ ค่านิยม คุณธรรม และเหตุผลเชิงจริยธรรม เกิดจากประสบการณ์ทางสังคม ความเฉลียวฉลาดและสุขภาพจิตของคน ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยจริยธรรม

สมนึก คู่มืออง (2545: 16) ได้นำหลักธรรมของศาสนา มาเป็นหลักในการแบ่งประเภทของค่านิยมเป็น 2 ประเภท คือ ค่านิยมที่เป็นศีลธรรม และค่านิยมที่เป็นข้อตกลง ซึ่งได้แก่ ธรรมเนียมประเพณี อนุตมการณ์ วินัย กฎหมาย เป็นต้น

2.3 แนวคิดค่านิยมด้านการอดออม

ค่านิยมด้านการประหยัดและอดออม ได้มีผู้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (2526 : 45) ได้ให้ความหมายคำว่า การประหยัด อดออม ว่าเป็นการกระทำสายกลาง ที่พอเหมาะพอควรแก่ภาวะและฐานะของตนเองแก่เหตุการณ์ แก่เหตุผล แก่ความจำเป็น หรือมีขณิมาปฏิบัติ ซึ่งเป็น ทางสายกลางตามคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ซึ่งตรงกันข้ามกับการกระทำที่หย่อนยาน ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นการเสียเปล่าสูญเปล่า การเครื่องเครียด ตระหนี่ ขาดแคลน ผิดเคือง โดยสรุปแล้ว ประหยัด คือ การใช้จ่ายให้พอสมควรแก่กำลัง

ทรัพย์ที่หามาได้ โดยไม่ให้ฝืดเคืองและไม่ให้ฟุ่มเฟือย และกรมการศาสนา ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการประหยัดและอดออม ไว้ดังนี้

1. มีความเป็นอยู่ตามสมควรแก่สภาวะ และฐานะของตน
2. มีความพอดีในการใช้จ่ายทรัพย์ ไม่สุรุ่ยสุร่าย หรือตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินควร
3. คำนึงถึงฐานะและรายได้ของตน คิดก่อนจ่าย ใช้จ่ายที่จำเป็นเสมอ
4. ใช้ทรัพยากรเวลา และพลังงานให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
5. จัดงานพิธีการต่าง ๆ ตามสมควร ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น
6. รู้จักเก็บทรัพย์ และหาวิธีเพิ่มพูนทรัพย์สมบัติโดยทางที่ชอบ
7. รู้จักดูแลทรัพย์ของตน และของส่วนรวม
8. รู้จักวางแผนการใช้จ่าย และออมด้วยความรอบคอบ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2523) ได้ให้คำจำกัดความว่าค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและอดออม คือ การรู้จักใช้ รู้จักการออมทรัพย์สิ้น เวลาทรัพยากร ทั้งส่วนตัวและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตัว และสังคม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529) ได้ให้ความหมายของค่านิยมของการประหยัดอดออม คือ การรู้จักใช้ทรัพย์ เวลา ทรัพยากร และพลังงานที่มีอยู่หรือหามาได้เท่าที่จำเป็นต่อการช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่

สุขใจ น้ำผุด (2541 : 8-12) ได้ให้ความหมายของการประหยัดและการอดออม คือ การใช้จ่ายเงินอย่างรู้ค่า คิดก่อนซื้อ คิดก่อนใช้ และกรที่เรารับเข้ามามากกว่าจ่ายออกไป เงินส่วนที่เหลือเก็บเรียกว่าเงินออม สะสมมากเข้าจะกลายเป็นเงินก้อนใหญ่ใช้ประโยชน์ยามจำเป็น เด็ก ๆ จะต้องลองหัดวางแผนทางการเงินได้อย่างง่าย ๆ ด้วยการรู้จักกำหนดเป้าหมายทางการเงินระยะสั้น และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว จากนั้นควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมาย

พจนานุกรมทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายคำว่า เงินออม (saving) คือ ส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ได้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หากแต่เก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายต่าง ๆ ในอนาคต การใช้จ่ายเงินออมอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การถือเป็นเงินสด นำเงินไปฝากกับธนาคาร หรือนำเงินไปซื้อหลักทรัพย์ เป็นต้น จำนวนเงินที่ออมนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่

1. จำนวนรายได้ ถ้าบุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้น การออมก็จะเพิ่มขึ้นไปด้วย
2. การคาดการณ์เกี่ยวกับรายได้ในอนาคต ถ้าผู้มีรายได้คาดว่าในอนาคตจะมีรายได้มากก็อาจจะเก็บออมในปัจจุบันลดลง
3. อัตราดอกเบี้ย ถ้าอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันอยู่ในระดับสูงจะจูงใจให้คนเก็บออมมากขึ้น

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2539) ได้ประกาศ เรื่องค่านิยมพื้นฐาน ไว้ว่าค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ การประหยัดคอดออม ดังนั้นการปลูกฝังให้เยาวชนมีความตระหนักรู้ในการประหยัด จะเป็นหนทางหนึ่งที่สำคัญในการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยให้ลดน้อยลง ฝึกลงให้เยาวชนใช้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2545 หมวด 5 การบริหารและจัดการศึกษา กล่าวไว้ว่า กระทรวง ศึกษาธิการ มีหน้าที่เกี่ยวกับส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นเพื่อสนอง พระราชบัญญัติดังกล่าวได้ให้ทิศทางการปฏิรูปการเรียนรู้ อย่างมีความสุข “การจัดตั้งธนาคาร โรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย นอกจากจะฝึกให้นักเรียนมีวินัยในการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดแล้วยังฝึกให้นักเรียนรับผิดชอบในหน้าที่ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ พึ่งพาตนเองได้ และเป็นประโยชน์ในการมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

บัญญัติ คำณวนวัฒน์ (2557: 3) ได้ผลสำรวจพบว่าเด็กไทยกว่า 48% หรือเกือบครึ่ง ไม่ออมเงิน และมีบางส่วนที่ออมเงินเป็นสัปดาห์เฉลี่ยสัปดาห์ละ 100 บาท คิดเป็น 37% ที่เหลือไม่แน่ใจในพฤติการณ์การออมเงิน ซึ่งในจุดนี้ผมมองว่าออมเงิน เป็นเรื่องแรกที่ต้องเริ่มวางแผน ให้เกิดความมั่นคงในชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและความสุขในระยะยาว เพราะวงจรชีวิตเราตั้งแต่เด็กยันแก่ ล้วนแต่อยู่บนเส้นทางการเงินและเศรษฐกิจด้วยกันทั้งนั้น เมื่อเจาะลึกลงไปอีกพบว่าเด็กไทยส่วนใหญ่กังวลว่าหลังเรียนจบแล้ว เงินเดือนที่ได้รับเมื่อแรกทำงานจะไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ทำให้ช่วงแรกของการทำงานคิดจะยังขอเงินจากพ่อแม่ใช้ไปก่อน จากจุดนี้ก็เลยลองไปค้นหาแนวโน้มพฤติกรรมใช้จ่ายของเด็กไทยในสำนักงานสถิติแห่งชาติย้อนหลังทุก 3 ปี พบว่า ปี2551 เด็กไทยทั่วประเทศใช้จ่ายฟุ่มเฟือย 28.2% ต่อมาในปี 2554 คิดเป็น 53% และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี อย่างไรก็ตาม หากย้อนมาดูกันว่าค่าใช้จ่ายของครัวเรือนไทยจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการออมกว่า 96.5% ส่วนที่เหลือ 3.5% เป็นเงินออม เรียกได้ว่าแทบจะไม่มีเงินเก็บในครอบครัวเลย

จากการให้ความหมายของค่านิยมการประหยัดที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า คือ ค่านิยมในการรู้จักใช้จ่ายเงิน ทรัพย์สิน ทรัพยากรและเวลา ทั้งส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ละเอียดรอบคอบ ขณะเดียวกันก็ต้องรู้จักดำรงชีวิตเหมาะสมกับสภาพฐานะของตน และดำรงตนอย่างไม่ประมาท ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 ประเภทของค่านิยมการอดออม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2527 : 12) ได้แบ่งค่านิยมการประหยัด อดออม ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประหยัดทรัพย์สิน หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เหมาะสมกับรายรับ มีการเก็บออม ชัยยังความต้องการของตน ใช้เงินอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม คำนึงถึงความคุ้มค่า ความจำเป็น เช่น ไม่ซื้อของกินจุจิก ไม่ซื้อของตามผู้อื่น ไม่ซื้อของตามคำโฆษณา แบ่งเงินที่ได้รับจากพ่อแม่ไปออมสิน เลือกซื้ออาหารที่มีคุณภาพประโยชน์

2. การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตน และใช้ให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่ามากที่สุด เช่น ใช้เวลาในวันหยุดเรียนพิเศษ ช่วยทำงานบ้าน ค้นคว้าหาความรู้

3. การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ทั้งส่วนของตน และ ส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

4. การประหยัดทรัพยากร หมายถึงการใช้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ ให้เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ให้คุ้มค่ามากที่สุด

ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (2541: 69) กล่าวว่า ค่านิยมการประหยัด มีอยู่ 5 ประการ ดังนี้

1. ประหยัดกิริยา คือ ระมัดระวังอาการเคลื่อนไหวของร่างกายที่ปรากฏออกมาทางอิริยาบถ ทางสีระทางจรรยา มารยาทให้อยู่ในฐานที่พอควร เป็นระเบียบวินัยดีงาม

2. ประหยัดปาก ทั้งในหน้าที่พูดหรือส่งภาษา และในหน้าที่บดเคี้ยวอาหาร กล่าวคือ รู้จักเลือกคำพูดคำจริง และได้ประโยชน์พูดไม่พูดคำชั่วไม่พูดเกินตัว ขูแยะเสียดสี ส่วนประหยัดในหน้าที่การกินนั้น ก็คือ ต้องรู้จักประมาณเลือกอาหารที่ดี เหมาะสมกับอายุ เหมาะสมกับฤดูกาล กินแต่พอดี ไม่มากไม่น้อยจนอดโรยอ่อนกำลัง

3. ประหยัดความคิด คือ เหนียวรั้งใจไว้ไม่ให้ทำชั่ว ไม่ให้ใส่อารมณ์ไปตามความต้องการของร่างกาย

4. ประหยัดเวลา คือ เป็นผู้รู้จักกาลสมัย ค่วนในคราวที่ควรค่วน ช้าในคราวที่ควรช้า จัดสรรเวลาเป็น

5. ประหยัดทรัพย์ คือ รู้จักใช้ทรัพย์ให้เกิดผล รอบคอบละเอียดถี่ถ้วน รู้จักบูรณะทรัพย์เก่า ๆ เท่ากับการรู้จักหาทรัพย์ใหม่ รู้จักแบ่งรายได้ไว้ใช้ในคราวที่จำเป็นหาได้มากก็ควรแบ่งเก็บให้มาก หาได้น้อยก็ควรแบ่งเก็บให้น้อย ถ้าหาไม่ได้พอจ่ายก็ต้องลดรายจ่ายลง หรือลดแรงหารายได้เพิ่มมากขึ้นจนพอเหมาะ

กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 49) ได้แบ่งค่านิยมด้านการประหยัดออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ ดังนี้

1. การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตน และให้ใช้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เช่น การใช้เวลาเดินทางไปโรงเรียน เดินทางกลับบ้าน ใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียน ทำแบบฝึกหัดทบทวนบทเรียน หากความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาในการทำธุรกิจส่วนตัว ในการนอน การพักผ่อน ทำงานอดิเรก ช่วยเหลืองานบ้าน ชุมชนและสังคม

2. การประหยัดเงิน หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตน และใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เหมาะสมกับรายรับ มีการเก็บออม ยับยั้งความต้องการของตน อันมีผลทำให้ใช้เงินอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมพอควร รอบคอบ

3. การประหยัดในด้านสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ทั้งของตน และส่วนรวมให้ได้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด รักษา ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ด้วยความเคยชินหรือสะดวกสบายของตน เช่น ประหยัดไฟฟ้า น้ำประปาของส่วนรวม

จากการทบทวน แนวคิดเกี่ยวกับการออมเงิน ผู้วิจัย พอสรุปได้ว่า การออมเงินนั้นจะเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะต้องมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นเราจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิตและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังค่านิยมการประหยัด อุดหนุน ให้กับเยาวชนไทยเพื่อสร้างอนาคตของประเทศให้มีความมั่นคง และยั่งยืนต่อไป

3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดให้ปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบัน การศึกษา การปลูกฝังคุณธรรม จึงหมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมีศีลธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ดีงาม ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้ดังนี้

3.1 ความหมายของคุณธรรม

คำว่า “คุณธรรม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 253) ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรม (คุณนะ -) น. สภาพคุณงามความดี

คุณธรรม เป็นการสมาคำว่า คุณ กับ ธรรม เข้าด้วยกัน ซึ่ง คุณ หมายถึง มีค่า มีความดีและธรรม หมายถึง ความประพฤติ คุณธรรม หมายถึง ความประพฤติในสิ่งที่ดีที่มีค่า ประพฤติแต่คุณงามความดี

ฤกษ์ชัย คุณูปการ (2539: 2) กล่าวว่า คุณธรรม (Morality) หมายถึง ความเชื่อของบุคคล ส่วนใหญ่ซึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม และส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมกระทำความดี และสร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคม เช่น การรักษาศีล และการประพฤติตามหลักธรรม หรือคำสอนในพระพุทธศาสนา

ชำเลื่อง วุฒิจันทร์ (2524: 7) อธิบายว่าคุณธรรมเป็นลักษณะความรู้สึกลึกซึ้งทางจิตใจ จริยธรรมเป็นลักษณะการแสดงออกของร่างกาย

ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ (2550) ได้เปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของคำว่า คุณธรรมและ จริยธรรมว่า คุณธรรม หมายถึง คุณงามความดี เป็นสิ่งที่สื่อแสดงความ หมายถึงคุณภาพของจิตใจ เช่นเดียวกับจริยธรรม แต่ขณะเดียวกันที่สื่อแสดงความมีตัวตนของมันเองอีกด้วย โดยที่จริยธรรม มีความหมายหนักไปในทางความประพฤติที่ดีงาม หรือถูกต้องกับมติของสังคมมากกว่า ส่วน คุณธรรมเป็นเรื่องภายในอย่างแท้จริง

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต) (2541) กล่าวว่า คุณธรรมคือคุณสมบัติที่ดีของจิตใจ ถ้าปลูกฝังเรื่องคุณธรรมได้จะเป็นพื้นฐานจรรยาบรรณ จรรยาบรรณนี้เป็นเรื่องพฤติกรรมในการที่จะพัฒนาต้องตีความออกไปว่า พฤติกรรมเหล่านี้มีพื้นฐานจากคุณธรรมข้อใด เช่น เบญจศีล เป็นจริยธรรม เบญจธรรมเป็นคุณธรรมคือ ความเมตตากรุณา ถ้ามีความเมตตากรุณาจะมีฐานของศีลข้อที่ 1 เป็นต้น

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2540: 14) ได้กล่าวว่าคุณธรรมเป็น ภาพของจิตใจ กล่าวคือคุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม ให้เป็นจิตใจที่สูง ประณีตและประเสริฐ

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์ (2542: 6) กล่าวว่า คุณธรรม คือ อุปนิสัยอันดีงามที่มีอยู่ในจิตใจของคน ซึ่งอุปนิสัยอันดีงามนี้ได้มาจากความเพียรพยายามที่จะประพฤติจนกลายเป็นสิ่งที่เคยชิน คุณธรรมจะมีความสัมพันธ์กับหน้าที่ เพราะการกระทำหน้าที่จนเป็นนิสัยจะกลายเป็นคุณธรรม

จอห์น คุย (1975: 12) ได้กล่าวว่าคุณธรรม คือ หลักของความประพฤติที่มีการฝึกอบรม ให้เป็นความประพฤติของพลเมืองดี โดยเน้นที่รายบุคคลเท่ากับที่ตระหนักถึงผลทางสังคมที่จะ ดำรงรูปแบบของสังคมนั้น ดังนั้น หลักจริยธรรมจึงไม่มีใคร คนใดคนหนึ่งผูกขาด การตัดสินใจ

ไม่ใช่เรื่องเหนือธรรมชาติ ไม่สร้างรูปแบบเฉพาะผูกขาดหรือวิถีชีวิตเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง การแปลความหมายคุณธรรมในชีวิตสังคมซึ่งเต็มไปด้วยการเร่งรัดหน้าที่ จะสร้างลักษณะนิสัยของบุคคล โดยเน้นความสำคัญในด้านจิตใจในการจัดจรรยาศึกษา

โคลเบิร์ต (2543) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า คุณธรรม คือ ความรู้ที่ฝึกฝนจนชำนาญ เป็นกฎเกณฑ์และมาตรฐานของการประพฤติและปฏิบัติในสังคมและทำให้บุคคลมีการพัฒนา จนกระทั่งมีลักษณะพฤติกรรมเป็นของตนเองมาตรฐานการตัดสินใจของสังคมจะเป็นเครื่องตัดสินว่าการแสดงออกพฤติกรรมเช่นนั้นเป็นเรื่องที่ผิดหรือถูก

จากแนวคิดและความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี และคุณลักษณะหรือสถานะที่มีค่าอยู่ในจิตใจของมนุษย์ ที่เป็นไปในทางที่ถูกต้องดีงามซึ่งเป็นภาวะนามธรรมอยู่ในจิตใจของแต่ละคน คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้น ๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย

3.2 คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2542 : 5) ได้ประกาศ เรื่องค่านิยมพื้นฐาน ไว้ว่า ค่านิยมพื้นฐาน เห็นควรให้ปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการให้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบัน การศึกษา การปลูกฝังคุณธรรมจึงหมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมีศีลธรรมและจริยธรรมในด้านต่าง ๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ดีงาม

ประกอบกับ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนให้มีความ สามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจรรณญาณ และมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาขัดแย้งทางอารมณ์ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้น การจะพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และดำเนินชีวิตที่ดี มีความสุข คุณธรรมพื้นฐานสำคัญที่ควรเร่งปลูกฝังมี 8 ประการ ประกอบด้วย

1. ขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องควบคู่กับการใช้ปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร เป็นคนสูงงานมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักรงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2. ประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

3. ซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง

4. มีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ

5. สุขภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิจกรรมรยาที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ผู้ที่มีความสุขภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

6. สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น ผู้ที่มีความสะอาด คือ ผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ

7. สามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ การ เกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างว่า ความสามัคคีกัน ผู้ที่มีความสามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบของตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มึเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

8. มีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทา ปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

จากการที่ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ประกาศ เรื่องค่านิยมพื้นฐาน ไว้ว่า ค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ การประหยัดคอดออม ดังนั้นการปลูกฝังให้เยาวชนมีความตระหนักในการประหยัด จะเป็นหนทางหนึ่งที่สร้างนิสัยในการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยให้ลดน้อยลง ฝึกให้เยาวชนใช้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง เพื่อความยั่งยืนต่อไป

3.3 ประโยชน์ของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการต่อเยาวชน

คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการมีประโยชน์ต่อเด็กในการดำเนินชีวิต รวมทั้งเรื่องของชีวิต ที่เป็นอยู่ทั้งหมด โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2542 : 5) ได้กล่าวว่าคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ว่ามีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน ดังนี้

1. เรื่องของความสัมพันธ์กับโลกภายนอก ด้วยพฤติกรรมทางกาย วาจา และการใช้อินทรีย์ต่าง ๆ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ การเห็น การได้ยิน ฯลฯ สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางวัตถุและสิ่งแวดล้อมทางสังคม เรียกสั้น ๆ ว่า ศิล
2. เรื่องของจิตใจ เจตจำนง ความตั้งใจ แรงจูงใจ ที่จะทำให้เรามีพฤติกรรมต่าง ๆ สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนั้น ตามภาวะและคุณสมบัติต่าง ๆ ของจิตใจของเรา เรียกว่า สมาธิ
3. เรื่องของปัญญา ความรู้ ความคิด เป็นตัวชี้ทางว่าเราทำพฤติกรรมของเราไปตามความรู้ ความเข้าใจ และภายในขอบ เขตของความรู้ นั้น ซึ่งเรียกว่า ปัญญา ความสัมพันธ์ทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อกัน ระหว่างพฤติกรรม จิตใจ/อารมณ์ และปัญญา ซึ่งเป็นส่วนประกอบแห่งการดำเนินชีวิต เป็นเรื่องของชีวิตของเรา จะแยกจากกันไม่ได้ รวมทั้งหมดเรียกว่า “จริยะ” ในชีวิตที่เป็นอยู่ เด็กย่อมต้องพบประสบการณ์ต่าง ๆ และต้องเจอสถานการณ์ใหม่ๆตลอดเวลาทุกวัน เมื่อเจอประสบการณ์ใหม่ เราก็ต้องเรียนรู้และต้องมีปฏิกิริยาตอบไป เมื่อมีสถานการณ์เกิดขึ้นใหม่ เราก็ต้องคิดว่าจะจัดการอย่างไร จะแก้ปัญหาอย่างไร นี่คือการศึกษ คุณธรรม จริยธรรม หรือการดำเนินชีวิตที่ดี คือ ชีวิตที่มีการศึกษา ดังนั้น ในการพัฒนามนุษย์ จึงเป็นการพัฒนาชีวิตที่ดำเนินไปพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน แยกจากกันไม่ได้ ดังนี้ พัฒนาด้านความสัมพันธ์ แบ่งเป็น 1) พัฒนาด้านความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางวัตถุหรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ คือ การพัฒนาร่างกายให้แข็งแรง

เจริญเติบโต สะอาด มีสุขภาพดี รู้จักเลือกเพื่อนบริโภคนิสัย 4 อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์ รู้จักเลือกใช้อย่างรู้คุณค่า ประหยัด คิดก่อนใช้ 2) พัฒนาด้านความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมกับเพื่อนมนุษย์ ตั้งแต่การอยู่ร่วมกันในครอบครัว มีวินัยในการดำรงชีวิต ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แก้ปัญหาและขัดความขัดแย้งได้ 3) พัฒนาด้านจิตใจ เรื่องของคุณธรรม ความดี สมรรถภาพจิตใจ ความเข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียร อดทน มีสติ มีสมาธิ มีความสุข สดชื่น เบิกบาน สุขภาพเรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ มีจิตใจกว้างขวาง เสียสละ โอบอ้อมอารี 4) พัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ การคิด เหตุผล เน้นการรู้ตรงตามความเป็นจริง และสามารถนำความรู้มาใช้ในการคิด แก้ปัญหา และดับทุกข์ได้ในที่สุด

จากการทบทวนถึงประโยชน์ของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าคุณธรรมนั้นมีประโยชน์ต่อเด็กในการดำเนินชีวิตและมีความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนไทยในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงควรเร่งรัดนำไปปลูกฝัง ให้กับเยาวชนของชาติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ก้าวสู่สังคมคุณธรรมนำความรู้ โดยจะต้องต้นตัวกระตือรือร้น และผนึกกำลังเพื่อการพัฒนาไปสู่ความก้าวหน้าอย่างมั่นคงอย่างน้อยที่สุดทุกคนควรทำงานให้เต็มกำลัง เต็มความสามารถ และหากคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ดังกล่าวนี้ เกิดขึ้นกับครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน สถาบัน ตลอดจนประเทศไทยแล้ว โดยเฉพาะประเทศไทยนั้นก็จะเป็นวิฤติทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม พัฒนาชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมคุณธรรมนำความรู้ ชีวิตของคนในชาติ คงจะดีกว่าเดิม สังคมไทยจะสงบสุขกว่านี้ ประเทศไทยก็คงเป็นไทยอยู่ตลอดไป มีการพัฒนาอย่างรุดหน้าไม่ด้อยกว่าประเทศใดในโลกนี้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างแน่นอน

4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากการที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก นั้น และได้มีการกำหนด ถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ไว้ในหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

4.1 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่กำหนดขึ้น โดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งทำให้มีความจำเป็นต้องเน้นและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม

4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ
3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม
4. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
6. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเองเพิ่มเติมได้

4.3 แนวทางการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น มีความละเอียดอ่อน เพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียน การวัดและประเมินผลจึงต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการพัฒนาเป็นระยะ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้มีแนวทางการสรุปผลการประเมินที่ชัดเจน เป็นธรรมสำหรับผู้เรียน จึงมีการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 - ตัวชี้วัด 1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ
 - 1.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย
 - 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักของศาสนา
 - 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
 - ตัวชี้วัด 2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ
 - 2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ
3. ซื่อสัตย์สุจริต
 - ตัวชี้วัด 3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม
4. ใฝ่เรียนรู้
 - ตัวชี้วัด 4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. อยู่อย่างพอเพียง
 - ตัวชี้วัด 5.1. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม
 - 5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ตัวชี้วัด 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
 - 6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

7. รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัด 7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที

7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

8. มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด 8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน

8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

จากการทบทวนดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์นี้ เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้นโดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ เพราะเป็นการพัฒนาเยาวชนในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม ต่อไป

5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถ ในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่น และสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 1-3) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

5.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

5.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

5.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

5.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการ

อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

5.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ
3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม
4. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน
5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
6. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

5.6 พฤติกรรมบ่งชี้ถึงความอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัดคุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม

2. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี

3. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล

4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด

5. วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล

ข่าวสาร

6. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การประหยัดอดออม จะมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในข้อที่ 5 คือ อยู่อย่างพอเพียง ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

6. โครงการธนาคารโรงเรียน

โครงการธนาคารโรงเรียน ถือว่าเป็นโครงการมีบทบาทในการส่งเสริมการออมมาเป็นเวลายาวนาน โดยเริ่มต้นจากธนาคารออมสิน ได้เล็งเห็นความสำคัญของเยาวชนที่จะเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลอันมีค่าของสังคมในอนาคต ธนาคารจึงมุ่งส่งเสริมวินัยการออมและค่านิยมอันดีให้กับเยาวชน โดยการจัดตั้งธนาคาร โรงเรียนใน โรงเรียนและสถาบันการศึกษา เป็นการจำลองสาขาธนาคารไว้ในโรงเรียน มีนักเรียนและนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง (วารสารออมสินเพื่อชุมชน, 2551 : 13) ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอโครงการธนาคารโรงเรียน ดังนี้

6.1 ความเป็นมาของโครงการธนาคารโรงเรียน

ธนาคารออมสินตระหนักดีว่า เด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้าเยาวชนที่ได้รับการปลูกฝังแนวคิดและค่านิยมที่ดีมีความรู้อย่างถูกต้องพอเพียงย่อมเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติ ธนาคารโรงเรียนได้จัดตั้งโครงการต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีนิสัยรัก

การออม เข้าใจสภาพแวดล้อมและได้รับการศึกษาอย่างพอเพียงสำหรับอนาคต เพื่อปลูกฝังการออม ทรัพย์ให้กับเด็กนักเรียน ธนาคารออมสินจึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึง การส่งพนักงานออกไปปรับเงินฝากตามโรงเรียน เพื่อบริการรับฝากเงินแก่เด็ก ๆ ซึ่งไม่สามารถไปใช้ บริการในวันธรรมดาหรือเวลาทำการได้

ในปัจจุบัน การศึกษาแนวใหม่เด็ก ๆ นักเรียนจะมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีและ วิวัฒนาการสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น ได้ฝึกปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ หลักสูตรใหม่มุ่งไปที่การเสริมสร้าง ประสิทธิภาพ เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมที่ได้ผลมากที่สุด ธนาคารออมสินเล็งเห็น รูปแบบการในสภาวะสังคมดังกล่าว จึงพิจารณาเห็นว่า ในอนาคตถ้าหากยังให้บริการรับฝาก แบบเดิม ๆ เด็ก ๆ ก็ยังคงเป็นแบบเดิม คนรุ่นต่อ ๆ ไปของชาติก็จะไม่มีภูมิคุ้มกันเมื่อประเทศชาติ เผชิญปัญหาเศรษฐกิจอีกครั้ง ความล้มเหลวของสังคมคงเวียนกลับมาที่ปัญหาการขาดค่านิยมการออม ของคนไทยอีก

6.2 วัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารโรงเรียน

วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักและรักการออมทรัพย์ และนอกเหนือจากจะทำให้เด็กในโรงเรียนที่ธนาคารโรงเรียนเข้าไปจัดตั้งได้มีโอกาสออมทรัพย์ อย่างต่อเนื่องแล้ว ยังช่วยฝึกให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ระบบการธนาคาร ฝึกความรับผิดชอบ รู้จัก เสียสละ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เริ่มต้นการเป็น คนที่ระเบียบวินัย และที่สำคัญคือ การให้เด็กรู้จักความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นคนดี นำไปสู่สังคมที่ดี

6.3 รูปแบบของธนาคารโรงเรียน

รูปแบบของโครงการธนาคารโรงเรียน มีลักษณะเป็นการจำลองธนาคารที่ใกล้เคียงกับ ของจริงมากที่สุดไปไว้ในโรงเรียน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและพนักงานธนาคารออมสินสาขา ใกล้เคียงเป็นสาขาพี่เลี้ยง เด็กที่เข้าร่วมโครงการทำหน้าที่บริหารจัดการและให้บริการแก่เพื่อน ๆ ในสถานศึกษานั้นจะเป็นเด็กที่ได้รับการคัดเลือกมาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งจะเป็นเด็กที่มีความ ประพฤติดี เรียนดี และมีความรับผิดชอบ โดยเด็กที่จะได้รับการฝึกอบรมและเรียนรู้ระบบการ ทำงานจากธนาคารออมสินก่อนการปฏิบัติงานจริง อย่างน้อย 1 สัปดาห์ ในการปฏิบัติงานอาจจะมี มากกว่า 1 ชุดปฏิบัติงาน ช่วยกันหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไปได้

บุคลากรประกอบด้วยผู้ที่ทำหน้าที่

ผู้จัดการ	1	คน
พนักงานการเงิน	1	คน
พนักงานบัญชี	1	คน
พนักงานติดต่อ	1	คน
พนักงานลงรายการ	1	คน

ระยะเวลาในการเปิดดำเนินการ อาจมีการเปิดดำเนินการทุกวัน หรือเฉพาะบางวันในแต่ละอาทิตย์ก็ได้ตามความเหมาะสม สำหรับระยะเวลาการรับฝาก-ถอน ควรเป็นช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน หรือช่วงพักเที่ยง โดยสาขาที่เลี้ยงจะไปรับฝากเงินที่โรงเรียนหลังจากธนาคาร โรงเรียนปิดบัญชีแล้ว

ประเภทเงินฝาก สำหรับระยะเงินฝากที่ใช้ในธนาคารโรงเรียนจะเป็นเงินฝากประเภทเพื่อเรียก ซึ่งเป็นเงินฝากที่สามารถฝาก-ถอน ได้ตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป และจะฝากถอนวันละกี่ครั้งก็ได้ โดยแต่ละโรงเรียนจะเปิดบัญชีกับสาขาเพียงสาขาเพียงบัญชีเดียว ส่วนบัญชีย่อยของนักเรียนแต่ละราย ธนาคารจะเป็นผู้รับผิดชอบ

อัตราดอกเบี้ย ธนาคาร โรงเรียนคิดอัตราดอกเบี้ยเดียวกับอัตราเงินฝากเพื่อเรียก ของธนาคารออมสิน หรือตามประกาศของธนาคารในแต่ละกรณี ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมธนาคารได้บวกเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้กับกิจกรรมในโครงการอีกจำนวนหนึ่งด้วย

เครื่องมือเครื่องใช้ ธนาคารจะจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้และเอกสารแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน อาทิ คอมพิวเตอร์ พาสบุ๊ค ปริ้นเตอร์ สมุดเงินฝาก แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝากถอนเงิน และการลงบัญชี

การสนับสนุนแก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารออมสิน จะสนับสนุนในรูปแบบของการมอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน หรืออุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ

6.4 เป้าหมายของธนาคารโรงเรียน

เป้าหมายของโครงการธนาคารโรงเรียน คือ โรงเรียนที่จะเข้าร่วมในโครงการนั้นต้องมีจำนวนนักเรียนมากพอสมควร เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา หรืออาชีวศึกษา ผู้บริหารของสถานศึกษาต้องเห็นความสำคัญของโครงการ สามารถจัดหาสถานที่สำหรับจัดตั้งธนาคารโรงเรียนได้ ดังนี้โครงการธนาคารโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของแผนการธนาคารเพื่อสังคมของธนาคารออมสิน โดยแต่ละปีจะมีกำหนดเป้าหมายเปิดตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศแตกต่างกันออกไปเพิ่มขึ้นทุกปี

6.5 งบประมาณโครงการ

งบประมาณของโครงการจะ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สำนักการดำเนินงาน โครงการ และสำหรับการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์โครงการ

6.6 การบริหารจัดการโครงการ

ธนาคารออมสินจะแบ่งภารกิจออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ภาพรวมในส่วนกลาง กล่าวคือ ในการบริหารโครงการ รวมทั้งการใช้งบประมาณในการจัดตั้งธนาคาร โรงเรียนแต่ละแห่งนั้น จะอยู่ในดุลยพินิจของธนาคารออมสินภาค (ทั่วประเทศมี 14 ภาค) ซึ่งเป็นผู้คัดเลือก โรงเรียนและ ประสานงานโครงการในพื้นที่ควบคุม สำหรับภาพรวมในส่วนกลางนั้น สำนักสื่อสารองค์กรมีการ มอบหมายและจัดตั้งคณะทำงาน ทำหน้าที่ประสานงาน บริหารโครงการและดำเนินการจัดกิจกรรม ให้สามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจะขยายผลและพัฒนาเยาวชนที่เข้ามาที่ส่วนร่วมใน โครงการและได้ริเริ่มจัดตั้งสโมสรเยาวชนธนาคาร โรงเรียน โดยสมาชิกของธนาคาร โรงเรียนจะมี โอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ธนาคารจัดขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมด้านผู้นำการออมในลักษณะ กิจกรรมเชิงอนุรักษ์ เน้นกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพของเยาวชนเป็นสำคัญ

6.7 ขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน

ขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นไปตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน

กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. จัดดำเนินการคัดเลือก โรงเรียนที่เหมาะสมและ นำเสนอธนาคาร โรงเรียน	มกราคม – ตุลาคม	สำนักสื่อสารองค์กรธนาคาร ออมสินภาค
2. จัดเตรียมสถานที่และ ฝึกอบรมนักเรียน จัดเตรียมพิธี การเปิดดำเนินการ	พฤษภาคม – พฤศจิกายน	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ สำนักสื่อสารองค์กร ฝ่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานระบบสารสนเทศ ธนาคารออมสินภาค

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3. ดำเนินการรับฝาก – ถอน	นับจากเปิดภาคเรียน – วันปิดภาคเรียน	โรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการธนาคารออมสินสาขาพี่เลี้ยง ธนาคารออมสินภาค
4. ติดตามการดำเนินการ	ธันวาคม	สำนักสื่อสารองค์กร/ ภาค
5. ประเมินผล	ธันวาคม	สำนักวิจัยและพัฒนา

6.8 การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

ธนาคารออมสินวัดผลการดำเนินโครงการออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเวลาดสั้นและระยะเวลายาว คือ

6.8.1 ระยะสั้น เป็นการวัดผลความสำเร็จในแต่ละปี โดยเริ่มจากวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี แบ่งออกเป็น 2 ระดับ

- ธนาคารออมสิน วัดผลการดำเนินงานจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในแต่ละปี หากมีจำนวนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการมากกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้ถือว่าประสบความสำเร็จ แต่ถ้าจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการน้อยกว่ากำหนดถือว่าไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายแต่ละปีจะกำหนดไว้ในแผนดำเนินงานของหน่วยงาน

- ระดับโรงเรียน วัดผลการดำเนินงานจากบัญชีเงินฝากกับธนาคาร โรงเรียนเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนทั้งหมด และความเคลื่อนไหวของบัญชี

6.8.2 ระยะยาว เป็นการวัดผลความสำเร็จในทางการส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยวัดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการออมของนักเรียน

จากการทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับโครงการธนาคารโรงเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า โครงการธนาคารโรงเรียนเป็นการจำลองธนาคารโรงเรียนที่ใกล้เคียงกับธนาคารของจริงมากที่สุดไปไว้ในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินโครงการ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักและมีความรักการออมเงินอันเป็นการพัฒนาคุณธรรมและคุณลักษณะของเยาวชนไทยเพื่อให้มีทักษะการดำรงชีวิตตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป และในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำความรู้ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการตั้งคำถามการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนหนองม่วงวิทยา จังหวัดลพบุรี ที่เป็น

สมาชิกธนาคารโรงเรียนว่า เพราะอะไรนักเรียนจึงมีความสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกโรงเรียนและระยะเวลาในการเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

7. บริบทที่เกี่ยวข้องกับ จังหวัดลพบุรี

จังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดที่มีความเป็นประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ผ่านความเจริญรุ่งเรืองมาแล้วหลายครั้ง เคยเป็นราชธานีแห่งที่ 2 ครั้งสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พร้อมด้วยวิทยาการทันสมัย ปัจจุบันลพบุรีก็ยังคงมีเสน่ห์เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก จังหวัดนี้เต็มไปด้วยความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์ โบราณสถานอันงดงาม ทรงคุณค่า เรื่องราวที่น่าสนใจ ธรรมชาติสวยงามแปลกตา ทุ่งทานตะวันอันยิ่งใหญ่ไม่มีใครเหมือน เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ฯลฯ สมดังคำขวัญของจังหวัด ที่ว่า “วังนารายณ์คู่บ้าน ศาลพระกาฬคู่เมือง ปรางค์สามยอดลือเลื่อง เมืองแห่งดินสอพอง แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์” หรือเป็นที่รู้จักในชื่อที่เรียกว่า “เมืองละโว้” ซึ่งในที่นี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบริบททั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดลพบุรี รวมไปถึงบริบทด้านโรงเรียนที่ดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ดังต่อไปนี้

7.1 ข้อมูลทั่วไป

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 1-4) กล่าวว่า จังหวัดลพบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 48 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 25 ลิปดา ตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางเหนือตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน ประมาณ 155 กิโลเมตร หรือทางรถไฟสายเหนือประมาณ 133 กิโลเมตร มีพื้นที่ 6,586.67 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,116,668 ไร่ จังหวัดลพบุรีตั้งอยู่ ภาคกลางของประเทศไทย บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำลพบุรี มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามเส้นทางถนนพหลโยธิน 153 กิโลเมตร หรือตามเส้นทางรถไฟประมาณ 133 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 6,641,859 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,874,846 ไร่ จังหวัดลพบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 121 ตำบล 1,122 หมู่บ้าน ในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง (ได้แก่ เทศบาลเมืองลพบุรี เทศบาลเมืองเขาสามยอด และเทศบาลเมืองบ้านหมี่) เทศบาลตำบล 19 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 103 แห่ง 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง อำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าม่วง อำเภอบ้านหมี่ อำเภอท่าหลวง อำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกเจริญ อำเภอลำสนธิ อำเภอหนองม่วง

จังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดในภาคกลาง เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของประเทศ มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกองกำลังทหารบกและทหารอากาศหลายหน่วย เป็นศูนย์กลางทางการทหาร กองกำลังทางทหาร ซึ่งจังหวัดลพบุรีนั้นมีภูมิประเทศที่เหมาะสมคืออยู่ในเขตตอนกลางของประเทศจึงทำให้เป็นศูนย์กลางทางการทหารซึ่งสามารถที่กระจายหรือแจกจ่ายกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง ลพบุรีได้รับการทำนุบำรุงอีกครั้งสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และนอกจากนั้นได้มีการวางผังเมืองใหม่และตั้งหน่วยทหารขึ้นมาในเมืองลพบุรี ซึ่งมีหน่วยทหารที่สำคัญได้แก่ ศูนย์การทหารปืนใหญ่, ศูนย์การบินทหารบก, หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ, ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ, ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร, หน่วยรบพิเศษ เป็นต้น ดังนั้นเมืองลพบุรีจึงได้ชื่อว่าเป็นเมืองทหารเพราะมีหน่วยทหารที่สำคัญตั้งอยู่ถึง 11 หน่วย ลพบุรีในปัจจุบันจึงเป็น "เมืองเศรษฐกิจ เมืองท่องเที่ยว ศูนย์การศึกษาของภาคกลางตอนบน และยังเป็นเมืองทหารอีกด้วย" และนอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ พระปรางค์สามยอด เขาสนามแจง และทุ่งทานตะวันที่ใหญ่ที่สุดในประเทศมีพื้นที่ถึง 200,000-300,000 ไร่และได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มีลิงอาศัยอยู่มากและนับว่าเป็นจังหวัดที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดลพบุรีเป็นจำนวนมาก ภูมิประเทศของจังหวัดลพบุรี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ 1,170 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ของอำเภอทำนุรังทั้งหมด ตอนกลาง และตะวันตกของอำเภอเมืองลพบุรี ตอนกลางและตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอโคกสำโรง และส่วนใหญ่ของอำเภอบ้านหมี่ พื้นที่ราบตอนกลางของอำเภอเมืองลพบุรี บริเวณหมู่บ้านสะพานอิฐ และหมู่บ้านหินสองก้อนจะมีดินสีขาวยที่สามารถนำมาทำดินสอพองได้ และดินสอพองของจังหวัดลพบุรีได้ชื่อว่าเป็นดินสอพองที่ดีที่สุดของเมืองไทย

ที่ราบสลับเนินเขาและภูเขา มีเนื้อที่ 4,816.67 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ด้านตะวันออกของอำเภอเมืองลพบุรี ทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอบ้านหมี่บางส่วน ทิศตะวันตกเฉียงเหนือและตะวันออกของอำเภอโคกสำโรงและอำเภอท่าหลวง

7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่ดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 5 ประกอบด้วย 11 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองลพบุรี ได้แก่ โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย โรงเรียนโลกคูมวิททยา โรงเรียนดงตาลวิทยา โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา โรงเรียนพระนารายณ์ โรงเรียนพิบูล

วิทยาลัย อำเภอท่าม่วง ได้แก่ โรงเรียนท่าม่วงวิทยาคาร โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม อำเภอบ้านหมี่ ได้แก่ โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา โรงเรียนปิยะบุตร อำเภอโคกสำโรง ได้แก่ โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย อำเภอชัยบาดาล ได้แก่ โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ ลพบุรี อำเภอท่าหลวง ได้แก่ โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม อำเภอพัฒนานิคม ได้แก่ โรงเรียนพัฒนานิคม โรงเรียนโคกสูงวิทยา โรงเรียนขุนรามวิทยา อำเภอโคกเจริญ ได้แก่ โรงเรียนโคกเจริญวิทยา โรงเรียนยากรางวิทยา อำเภอลำสนธิ ได้แก่โรงเรียนลำสนธิวิทยา อำเภอสระโบสถ์ ได้แก่ โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร อำเภอหนองม่วง ได้แก่ โรงเรียนหนองม่วงวิทยา รวมทั้งสิ้น 25 โรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ภายใต้การบริหารงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 5 เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการมัธยมศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน และมาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย รวมทั้งลดช่องว่างของโอกาสทางการศึกษาภายในปี 2558 โดยมีพันธกิจร่วมกัน ในการเร่งพัฒนาการจัดการศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทยด้วยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 โรงเรียน

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
1	เมือง	โรงเรียน โลกกระเทียมวิทยาลัย โรงเรียน โลก คูมวิทยา	962
		โรงเรียนดงตาลวิทยา	454
		โรงเรียนดงตาลวิทยา	500
		โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา	75
		โรงเรียนพระนารายณ์	2,696
		โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	3,236
2	บ้านหมี่	โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา	1,669
		โรงเรียนปิยะบุตร	620
		โรงเรียนบ้านชีวิทยา	305
3	ท่าม่วง	โรงเรียนท่าม่วงวิทยาคาร	650
		โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม	132

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 โรงเรียน (ต่อ)

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
4	โคกสำโรง	โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา	1,687
		โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย	692
5	ชัยบาดาล	โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา	2,439
		โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม	932
		โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ	348
6	พัฒนานิคม	โรงเรียนพัฒนานิคม	1,573
		โรงเรียนโคกสูงวิทยา	468
		โรงเรียนขุนรามวิทยา	186
7	โคกเจริญ	โรงเรียนโคกเจริญวิทยา	749
		โรงเรียนยางรากวิทยา	233
8	ลำสนธิ	โรงเรียนลำสนธิวิทยา	652
9	สระโบสถ์	โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาการ	440
10	ท่าหลวง	โรงเรียนท่าหลวงพิทยาคม	602
11	หนองม่วง	โรงเรียนหนองม่วงวิทยา	1,019
รวมทั้งหมด			23,319

ในการนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาในครั้งนี้ โดยพิจารณาจาก
โรงเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป จะมีโรงเรียนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนเกิน
กว่า 1,000 คนขึ้นไป สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
1	เมือง	โรงเรียนพระนารายณ์	2,696
2	เมือง	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	3,236
3	บ้านหมี่	โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา	1,669
4	โคกสำโรง	โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา	1,687

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558 (ต่อ)

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
5	ชัยบาดาล	โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา	2,439
6	พัฒนานิคม	โรงเรียนพัฒนานิคม	1,573
7	หนองม่วง	โรงเรียนหนองม่วงวิทยา	1,019
รวมทั้งหมด			14,319

7.10.1 โรงเรียนพระนารายณ์

โรงเรียนพระนารายณ์ เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ห่างจากศาลากลางจังหวัดลพบุรี ออกไปตามเส้นทางถนนพหลโยธิน ประมาณ 3 กิโลเมตรเศษ มีเนื้อที่ 56 ไร่ 3 งาน 26 ตารางวา ผู้ที่คิดริเริ่มก่อตั้งโรงเรียนขึ้นคือ นายชงค์ วงษ์จันทร์ และ นายสุพจน์ วัฒนประดิษฐ์ ต่อมา นายเจริญ เจริญทรัพย์, พันเอก (พิเศษ) วิเชียร อ่อนนุช, นายประวัตติ (ยัง) นามพันธุ์ศิร และ คณะกรรมการชุดหนึ่ง ดำเนินการจัดหาซื้อที่ดินในท้องที่ตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนในปัจจุบัน ต่อมา นายโชค วิธธรรมพูลสวัสดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ได้ยื่นเรื่องขอจัดตั้งโรงเรียนต่อกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตอนแรกใช้ชื่อว่า “โรงเรียนพิบูล 2” แต่ทางคณะกรรมการเห็นว่าควรใช้ชื่อเดิมของโรงเรียนประจำจังหวัดของลพบุรีจึงได้ขอตั้งชื่อโรงเรียนไปยังกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนขึ้น เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2523 และใช้ชื่อว่า “โรงเรียนพระนารายณ์” หลังจากนั้นได้มีการก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวหลังคามุงแฝก จำนวน 5 ห้องเรียน ทำถนนหินลูกรัง ถมที่และปรับปรุงพื้นที่ สร้างอาคารเรียนชั่วคราว 20 ห้อง บ้านพักครู 3 หลังห้องน้ำ – ห้องส้วม 2 หลัง ตลอดจนมีผู้บริจาคสมทบอีกเป็นจำนวนมาก

ในปี พ.ศ.2524 โรงเรียนได้รับงบประมาณจากกรมสามัญศึกษาก่อสร้างอาคารเรียน 318 ค จำนวน 2 หลัง อาคารโรงฝึกงาน 2 ยูนิต บ้านพักครู 1 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม 2 หลัง และอาคารเรียนชั่วคราว 18 ห้องเรียน อีกทั้งยังได้รับเงินบริจาค จากผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีจิตศรัทธา จำนวนหนึ่ง จึงสามารถสร้างอาคารเรียนได้สำเร็จ และรับนักเรียนเข้าเรียนได้จำนวน 40 ห้องเรียน

ปี พ.ศ. 2525 จำนวนนักเรียนมีเพิ่มขึ้นถึง 2,984 คน ซึ่งต้องใช้ห้องเรียนทั้งหมดจำนวน 60 ห้องเรียนโรงเรียนได้รับงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา สร้างอาคารเรียน 318ค

อีก 1 หลัง โรงฝึกงาน 1 ยูนิต บ้านพักครู 1 หลัง บ้านพักภารโรง 1 หลัง ห้องน้ำ – ห้องส้วม 1 หลัง และได้รับบริจาคเป็นวัสดุสร้างสนามบาสเก็ตบอล จากนายพิรศักดิ์ ศิริพานิชกร เป็นเงิน 100,000 บาท นอกจากนี้ยังมีคณะครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีจิตศรัทธา ร่วมกันบริจาคสร้างศาลา ร่วมใจอีก 1 หลัง ราคาประมาณ 200,000 บาท

ปี พ.ศ.2529 โรงเรียนพระนารายณ์ สมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนพระนารายณ์ กลุ่ม ศ.ว.น.พ. และผู้มีจิตศรัทธา ได้ร่วมกันสร้างหอพระพุทธรูปประจำโรงเรียน เพื่อเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการให้มีพระพุทธรูปประจำสถานศึกษาและเพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาสมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ

ปัจจุบัน โรงเรียนพระนารายณ์ จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 เป็นโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากล และเปิดสอนหลักสูตรอาเซียนศึกษาแบบเข้มข้นตาม โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of Asean) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีนายโกวิทย์ ทองอยู่ เป็นผู้บริหารโรงเรียน มีครู-อาจารย์ จำนวน 151 คนบุคลากรทางการศึกษาอื่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 10 คน และด้วยความสามารถในการบริหารงานของกลุ่มบริหารงาน และความตั้งใจในการสอน และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถของครู และบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ความร่วมมือในการสนับสนุนแก่โรงเรียนในด้านต่าง ๆ ของผู้ปกครองและชุมชนทั้งในอดีต และปัจจุบันทำให้ โรงเรียนมีความ เจริญก้าวหน้ามีชื่อเสียง ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นโรงเรียนดีเด่นระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ได้รับรางวัลพระราชทานในปี พ.ศ. 2547 นับว่า โรงเรียนพระนารายณ์ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญของจังหวัดลพบุรีเป็นที่ยอมรับของ ชาวลพบุรี และชุมชน โดยทั่วไป

7.10.2 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย

โรงเรียนกำเนิดครั้งแรกที่วัดเสาชงทอง ต.ท่าหิน อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี มีท่านพระครูละวะ (เนียม ภูมมสโร) เจ้าอาวาสวัดเสาชงทองต่อมาเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ที่พระสังฆการวาหนุณี ดำรงตำแหน่ง ผู้กำกับคณะสงฆ์ จังหวัดลพบุรี เป็นองค์ริเริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2442 ใช้ตึกคชสาร หรือ โค โธซาน เป็นที่เรียน มีนักเรียนครั้งแรก 18 คน จ้างครูมาสอน โดยทุนของท่านเจ้าคุณ ต่อมามีนักเรียนมากขึ้นได้สร้างสถานที่ เรียนด้านทิศเหนือตึกปัจจุบันในวัดเสาชงทอง เป็นที่เรียน มีนักเรียนประมาณ 150 คน (ตึกทั้งสองใช้เป็นที่พักและที่ทำงานของครู ปัจจุบันกรมศิลปากร ได้บูรณะและขึ้นทะเบียนไว้แล้ว) โรงเรียนที่ตั้งขึ้นนี้ชื่อว่า “โรงเรียนประจำเมืองลพบุรี วัดเสาชงทอง”

เมื่อนักเรียนมากขึ้น ได้ย้ายมาสร้างที่เรียนใหม่ บริเวณบ้านหลวงรับราชทูต (บ้านวิชาเยนทร์) สร้างโดยทุนของท่านเจ้าคุณพระสังฆการวามุนี ร่วมกับเงินบริจาคของประชาชน และส่วนราชการธรรมการจังหวัดลพบุรี ย้ายนักเรียนมาเรียนที่ใหม่ เมื่อปี 2458 และใช้ชื่อว่า โรงเรียนประจำจังหวัดลพบุรี “วิชาเยนทร์” ชั้นมัธยมปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมปีที่ 3 ได้ปรับปรุงกิจการลูกเสือขึ้น ลูกเสือราบ ลูกเสือม้า ลูกเสือพลาบาล พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานช่วยเหลือทางราชการได้ตลอดเวลา โดยทางกรมทหารปืนใหญ่ที่ 3 ส่งครูมาช่วยฝึก ในช่วงนี้มีนักเรียนหญิงมาร่วมเรียนด้วยแต่ไม่ถึง 10 คน เมื่อทางจังหวัดเปิดสตรีขึ้น ชื่อว่า โรงเรียนสตรีลพบุรี “ลวะศรี” นักเรียนหญิงก็ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนแห่งใหม่

ปี พ.ศ. 2471 ทางราชการยุบกรมทหารปืนใหญ่ที่ 3 (ซึ่งตั้งอยู่ที่บริเวณ โรงเรียนปัจจุบัน) อาคารต่าง ๆ โอนให้กระทรวงธรรมการ โรงเรียนวิชาเยนทร์ จึงย้ายมาอยู่ที่ใหม่ชั่วคราว และทางราชการได้ให้หาสถานที่ ใหม่สร้างอาคารเรียนคือบริเวณด้านเหนือวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ (วัดราชา) สร้างอาคารไม้ 2 ชั้น อาคารเรียนอีก 1 หลัง (อาคารทั้ง 2 ยังอยู่ในปัจจุบัน) ในปี พ.ศ. 2473 ได้ย้ายนักเรียนไปเรียนที่ใหม่ พระองค์เจ้าธานีนิวัต เสนาบดีกระทรวงธรรมการได้เสด็จมาเปิดอาคารเรียน และขนานนามโรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนประจำจังหวัดลพบุรี พระนารายณ์” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2471 การศึกษาได้เจริญขึ้นตามลำดับ เปิดการสอนถึงชั้นมัธยมปีที่ 6 มีนักเรียนประมาณ 300 คน ครู 12 คน อาคารดังกล่าว ปัจจุบัน เป็นที่ทำการ หน่วยศิลปากรที่ 1 ลพบุรี และบริเวณโรงเรียนก็คือ สวนราชานุสรณ์ เมื่อ พ.ศ. หลวงพิบูลสงคราม (ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม) เป็นนายกรัฐมนตรี ได้บูรณะเมืองลพบุรี ให้เป็นเมืองทหารปรับปรุงผังเมืองใหม่ ตั้งแต่ทางรถไฟไปจนถึงเมืองใหม่ ขณะเดียวกันก็คำนึงถึงการศึกษาไปด้วย เห็นว่า โรงเรียนเดิมที่คับแคบมาก จึงหาที่เรียนใหม่ เห็นว่าบริเวณกรมทหารปืนใหญ่ที่ 3 เดิม มีที่มากจึงสร้างอาคารเรียนใหม่คือตึก 1 ด้วยงบประมาณของการทรวงกลาโหม

ปี พ.ศ. 2481 ได้ย้ายนักเรียนมาสอนที่โรงเรียนใหม่ และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น “โรงเรียนประจำจังหวัดลพบุรี พิบูลวิทยาลัย” อันเป็นมงคลนามของนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้สถาปนาโรงเรียนใหม่ ปี พ.ศ. 2481 สร้างตึก 2 และโรงอาหาร เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงเรียนปิดชั่วคราว เนื่องจากทหารญี่ปุ่นเข้ามาพักในโรงเรียน และใช้ตึก 2 เป็นที่พักนักเรียนต้องอพยพย้ายไปเรียนตามโรงเรียนวัดต่าง ๆ เมื่อสงครามสงบก็กลับมาเรียนที่เดิม กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปิดแผนฝึกหัดครูขึ้น ชื่อว่า โรงเรียนฝึกหัดครูพิบูลวิทยาลัย เปิดสอนเมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2488 รับนักเรียนที่จบชั้น ม.6 มาเรียน 3 ปี ได้วุฒิ ป.ป. แผนกฝึกหัดครู เปิดสอนอยู่ถึงปี 2489 ก็ยุบนำนักเรียนไปเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ธนบุรี

ในปี พ.ศ. 2522 พิบูลวิทยาลัย มีนักเรียนมากประมาณ 5,400 คน ครูประมาณ 320 คน โรงเรียนจึงได้ไปสร้างโรงเรียนแห่งใหม่ โดยแยก ม.1 ไปในปี พ.ศ.2523 โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย 2 ต่อมากรมสามัญศึกษาได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนพระนารายณ์ตามชื่อเดิมของโรงเรียนประจำจังหวัดลพบุรี พระนารายณ์ โรงเรียนตั้งอยู่ที่ต.ท่าศาลา อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี เปิดสอนระดับชั้น ม.1 ม.2 และ ม.3

ปัจจุบัน โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคือชั้น ม.4 ม.5 และ ม.6 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งแรกและแห่งเดียวของกรมสามัญศึกษาในภูมิภาค มีห้องรวม 78 ห้อง มี นางสมัย ลาเกลี้ยง เป็นผู้บริหาร โรงเรียน มีนักเรียนประมาณ 3,300 คนครูอาจารย์ 180 คน มีอาคารเรียนรวม 6 หลัง อาคารชั่วคราว อาคารประกอบอีกมากมายประวัตินี้ และผลงาน ของโรงเรียนดีเด่นตลอดมาทั้งการเรียนในสายสามัญ วิชาชีพศิลปะ ดนตรี กีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ ศิษย์เก่าของโรงเรียน ตั้งแต่รุ่นวัดเสาชิงช้าของวิชาเขนทร์พระนารายณ์ จนมาถึงพิบูลวิทยาลัย ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่ทางโรงเรียน ได้ประกอบอาชีพทางราชการ ทั้งส่วนราชการ ส่วนตัว สร้างประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมเป็นจำนวนมาก นับแต่อดีต มาจนถึงปัจจุบันนี้

7.10.3 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา

โรงเรียน บ้านหมี่วิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ตำบลสนามแจง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 34 ไร่ 2 งาน 70 ตารางวา เดิมชื่อโรงเรียนประจำอำเภอบ้านเช่า ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2465 โดยนายพล นางปาน ปานขาว (พ่อเต่าผ่าน แม่เต่าผ่าน ปานขาว) คหบดีชาวตำบลเชียงงา อำเภอบ้านเช่า (อำเภอบ้านหมี่ในปัจจุบัน) จังหวัดลพบุรี เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2465 ต่อมา เมื่อ พ.ศ.2482 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนประจำอำเภอบ้านหมี่ และในปี พ.ศ.2494 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อใหม่อีกเป็น โรงเรียนบ้านหมี่ “ปานขาว” เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี พ.ศ.2519 ต่อมา พ.ศ. 2500

นายชงค์ วงษ์จันทร์ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านหมี่ “ปานขาว” ในขณะนั้น เห็นว่าพื้นที่ของโรงเรียนเดิมคับแคบ ไม่สามารถจะขยายให้กว้างได้ เนื่องจากพื้นที่ติดกับวัดเชียงงา จึงได้ติดต่อขอความกรุณาจาก พลตำรวจเอกสงวน – คุณนายบุญช่วย จิตดาลาน คหบดีชาวตลาดบ้านหมี่เพื่อขอที่ดินย้ายโรงเรียน และได้รับความกรุณาจากท่านบริจาคที่ดินทางไปหมวดศิลา ตำบลสนามแจง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เป็นจำนวน 20 ไร่ และบริจาคเงินสด จำนวน 140,000 บาท เพื่อสมทบกับเงินงบประมาณของทางราชการในการก่อสร้างอาคาร 1 หลัง ขึ้นที่บริเวณที่ดินที่บริจาคซึ่งอาคารเรียนหลังใหม่ก่อสร้างสำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2503 ในปีการศึกษา 2504 ได้ทำการย้ายนักเรียนชั้น ม.4 - ม.6 มาเรียนที่อาคารเรียนหลังใหม่ที่สร้างเสร็จ ส่วนนักเรียนชั้น ม.1 – ม.3 ยังคงเรียนที่โรงเรียน

เดิม จนถึงปีการศึกษา 2506 จึงได้ย้ายนักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนหลังใหม่ทั้งหมด ส่วนอาคารเรียนหลังเดิมที่บริเวณวัดเชียงงาได้ยกให้เป็นอาคารเรียนของ โรงเรียนประถมวัดเชียงงา (ร.ร. อนุบาลบ้านหมี่) ต่อมาทางราชการได้เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนบ้านหมี่ “ปานขาว” เป็น โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา (ตามหนังสือ วส ที่ 1267/2505 ลงวันที่ 5 กันยายน 2505) จนกระทั่งปัจจุบันนี้ โรงเรียนบ้านหมี่วิทยาได้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับในปีการศึกษา 2531 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ได้รับคัดเลือกจากเขตการศึกษา 6 ให้เป็นโรงเรียน ได้รับรางวัลพระราชทานประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ได้รับรับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมจริยธรรมดีเด่นของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับรางวัลห้องสมุดเหรียญทองโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2546

ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่ตามโครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน และเป็นโรงเรียนผู้นำด้าน ICT

ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

ปัจจุบัน เปิดทำการสอนตามจำนวนห้องเรียน ดังนี้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ห้องเรียน รวม 23 ห้อง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวม 15 ห้อง รวมทั้งสิ้น 38 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 1,717 คน จำนวนข้าราชการครู 90 คน ครูอัตราจ้าง 4 คน นักการภารโรง 3 คน ยาม 2 คน คนงาน 1 คน พนักงานขับรถยนต์ 1 คน มีนายสุวรรณ บุญคง เป็นผู้บริหารโรงเรียน

7.10.4 โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2500 เดิมชื่อ “โรงเรียนมัธยมวิสามนัญโคกสำโรง” ในระยะแรกอาศัยสถานที่เรียนและครูของโรงเรียนโคกสำโรง ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาดำเนินการเรียนการสอน โดยเปิดสอนชั้นมัธยมปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนเริ่มแรกจำนวน 16 คน มีนายถนอม ดวงแก้ว เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่คนแรก

ปีการศึกษา 2502 ได้รับความอนุเคราะห์จาก คุณสงวน บุญรักษ์ อนุญาตให้ใช้ที่ดินจำนวน 10 ไร่ ที่ถนนพหลโยธิน ตำบลโคกสำโรง เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารเรียนและปีการศึกษา 2503 ได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่เป็น “โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา” เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบสหศึกษา

ปีการศึกษา 2514 นายชวลิต แสงคล้าย ซึ่งเป็นครูใหญ่ในขณะนั้น เห็นว่า สถานที่เรียนเดิมคับแคบ ประกอบกับนักเรียนเดิมมีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงได้ติดต่อกับพ่อค้า คหบดี ผู้ปกครอง และได้รับบริจาคที่ดิน บริเวณ หมู่ 9 ตำบลคลองเกตุ จำนวน 46 ไร่ 98 ตารางวา และนายตั้งวัลย์

หินเกิด ได้รับบริจาคที่ดินเพิ่มอีก 6 ไร่ 82 ตารางวา รวมเป็นเนื้อที่ ทั้งหมด 52 ไร่ 1 งาน 60 ตารางวา ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนในปัจจุบัน ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนและทยอยย้าย นักเรียน มาเรียนสถานที่ใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 จนถึงปีการศึกษา 2520 ได้ย้ายนักเรียนทั้งหมดมาเรียน สถานที่เรียนใหม่ตั้งแต่นั้นมา โดยมีนายอุดม เกตุวิวัฒน์ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่คนแรก ปัจจุบัน มีนางเบญจวรรณ โมธินา เป็นผู้บริหารโรงเรียน

7.10.5 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา

โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา เป็นโรงเรียนประจำอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2511 ในระดับชั้น ม.ศ. 1 ถึง ม.ศ.3 ติดต่อกันเปิดโดย นายเฉลิม สวัสดิทัต เป็นนายอำเภอ นายกำธร นุกุลกิจ เป็นศึกษาธิการอำเภอ ร่วมด้วย พระอธิการจอม เจ้าคณะตำบลบัวชุม นายบุญช่วย มาประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี คณะครู พ่อค้า ข้าราชการและประชาชน อำเภอชัยบาดาล อีกหลายท่าน ได้รับที่ดินบริจาคจาก นายพิบูล เป็ลสูงเนิน และนายเมธาเกษไชย จำนวน 21 ไร่เศษ ปีการศึกษา 2511 ซึ่งเป็นปีแรก อาศัยเรียนอยู่ในโรงเรียนบ้านลำานารายณ์ มีนักเรียน 1 ห้องเรียน 35 คน กรมสามัญศึกษาได้ส่ง นายบุญยง อินทรพงษ์ ครูโรงเรียนแก่งคอยวิทยามาสอนช่วย และยังมีครู โรงเรียนบ้านลำานารายณ์มาช่วยสอนให้ และยังมีครู โรงเรียนบ้านลำานารายณ์มาช่วยสอนให้ ปี การศึกษา 2512 ยังคงอาศัยเรียนอยู่ในโรงเรียนบ้านลำานารายณ์ มีนักเรียน 3 ห้อง จำนวน 104 คน กรมสามัญได้ส่ง นายสมบัติ ชูชีพชัย ครูโรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ และบรรจุครูอีก 3 คน มีครูรวม 4 คน ปีการศึกษา 2513 ย้ายไปอาศัยเรียนที่ตึกพานิชย์ สองชั้น 4 คูหาของ นายวันชัย หิรัญรักษ์ ซึ่งให้ใช้โดยไม่คิดมูลค่า มีนักเรียน 4 ห้อง จำนวน 191 คน มีครู 7 คน ได้งบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 212 สองชั้น หนึ่งหลัง 6 ห้องเรียน บ้านพักครู 1 หลัง อาคารคหกรรมศิลป์ 1 หลัง โดยสร้างในที่ดินแปลงใหม่มีเนื้อที่ 30 ไร่เศษ ซึ่งนายถ่าย หิรัญรักษ์ มอบให้ โดยไม่คิดมูลค่า โดยมีนายสมบัติ ชูชีพชัย ครูใหญ่ นายสวัสดิ์ พูลสุข ศึกษาธิการอำเภอชัยบาดาล และนายจำเนียร ปฎิเวชรธรรมกิจ ช่วยกันดำเนินงานจนเสร็จสิ้น อาคารต่างๆเหล่านี้สร้างแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2514 สำหรับที่ดินแปลงเก่าจำนวน 21 ไร่เศษ ปัจจุบันใช้เป็นสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติฯ

ปัจจุบัน โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 608 หมู่ที่ 11 ถนนสุระนารายณ์ ตำบลลำานารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียนประมาณ 2,500 คน มีนายอมรศักดิ์ เรืองรุ่ง เป็นผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาประมาณ 105 คน มีห้องรวม 60 ห้อง มีอาคารเรียนรวม 5 หลัง อาคารประกอบอีกมากมาย จัดเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

7.10.6 โรงเรียนพัฒนานิคม

โรงเรียนพัฒนานิคม ตั้งอยู่เลขที่ 192 หมู่ 6 ตำบลพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรีเริ่มก่อตั้งเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2504 นับถึงปัจจุบัน เมื่อพุทธศักราช 2403 รัฐบาลของ ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ออกกฎหมายยกเลิกอาชีพขบสามล้อในกรุงเทพมหานคร และได้อพยพครอบครัวของกรมการสามล้อเข้าไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมในเขตพื้นที่อำเภอพัฒนานิคม ซึ่งในขณะนั้นอำเภอพัฒนานิคม ยังเป็นป่าน้อยใหญ่และได้จัดสรรที่ดินให้แก่กรมการสามล้อคนละ 25 ไร่ พร้อมกับได้มีคำสั่งให้สร้างโรงเรียนขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ให้การศึกษาอบรมแก่บุตรธิดากรมการสามล้อเหล่านั้น กรมประชาสัมพันธ์ได้จัดสรรที่ดินให้สร้างโรงเรียน มีเนื้อที่ 72 ไร่ 3 งาน 38.4 ตารางวาโดยเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (มศ.3) สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการด้วย อาคารชั่วคราวกึ่งถาวร ทรงปั้นหยา 1 หลัง ยาว 80 เมตร จำนวน 10 ห้องเรียน บ้านพักครู 3 หลัง ซึ่งทำการสร้างในบริเวณโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ทำการสอนปีแรก เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2504 มีนักเรียนจำนวน 7 คน ครู 2 คน และภารโรง 1 คน โดยมี ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ มาเป็นประธานในพิธีเปิด ซึ่งในขณะนั้นมีนายอนันต์ อัมพันธ์ เป็นครูใหญ่ต่อมาในปีพุทธศักราช 2525 กรมสามัญศึกษาให้โรงเรียนเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-ม. 6) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี นายวิธาน สุวรรณทัต ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2525

ปัจจุบันโรงเรียนพัฒนานิคมเจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ มีอาคารเรียนแบบถาวร 2 ชั้น 16 ห้องเรียนจำนวน หลัง อาคารเรียนแบบถาวร 3 ชั้น 24 ห้องเรียน 1 หลัง หอประชุม จำนวน 1 หลัง โรงฝึกงาน จำนวน 4 ห้องเรียน หอถ้ำประชารพช.1 บ้านพักครู 14 หลัง ห้องน้ำ 6 ที่/27 จำนวน 4 หลัง มีบุคลากรทั้งหมด 89 คนแยกเป็นครูปฏิบัติการสอน 61 คน บริหาร 4 คน พนักงานราชการ 2 คน ครูอัตราจ้าง 8 คน ครูชาวต่างชาติ 2 คน เจ้าหน้าที่ 2 คน ลูกจ้างชั่วคราว 7 คน พนักงานขับรถยนต์ 1 คน มีนักเรียนทั้งหมด 1,606 คน มีนายปราโมทย์ เจริญสูง เป็นผู้บริหารโรงเรียน

7.10.7 โรงเรียนหนองม่วงวิทยา

โรงเรียนหนองม่วงวิทยา เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 9 กรกฎาคม 2519 โดยพระครูคันธารสุนทร เจ้าอาวาสวัดหนองม่วง การก่อตั้งได้รับความร่วมมือจาก นายนิยม วรปัญญา ผู้แทนราษฎรเขต 2 ของจังหวัดลพบุรี อีกทั้งพ่อค้า ประชาชน คหบดี และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 30 คน ที่มองเห็นความสำคัญของการศึกษา ได้ร่วมกันสร้างอาคารเรียนชั่วคราวจำนวน 3 ห้อง โดยในระยะแรกเปิดรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน และมีครูช่วยสอน 4 คน คือ 1) นายประสิทธิ์ บุญเรือง 2) นายสถาพร มงคลรัตน์ 3) นายถาวร รอดทองดี 4) นางสาวอุไรวรรณ สงสนันท์

วันที่ 9 กรกฎาคม 2519 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนหนองม่วงวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และเปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทางจังหวัดลพบุรี ได้แต่งตั้งให้ นายสุรินทร์ ทองแผ่ ศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มารักษาการใน ตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2519 ปัจจุบัน มีนางชุศรี คำกัน เป็นผู้บริหารโรงเรียน มีครู และบุคลากรทางการศึกษา รวม 70 คน มีนักเรียน จำนวน 1,019 คน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการออม และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการธนาคาร โรงเรียน โดยผู้วิจัยนำมาเสนอตามลำดับ ดังนี้

8.1 งานวิจัยภายในประเทศ

8.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการออม

พิเชษฐ์ เชื้อทอง (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่นศึกษาก่อนการพัฒนา 2) เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนชนบทศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 1,523 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว 2) แบบสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจ 3) แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการออม 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดค่านิยมด้านการประหยัดและการออม แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น ที่ระดับ 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) จากการศึกษา พบว่า 1) ค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียนโรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น ก่อนการพัฒนา มีระดับค่านิยมในภาพรวมและราย

ด้านทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับน้อย คือด้านสร้างลักษณะนิสัยในการประหยัดและการออมและด้านการมีแผนการใช้จ่าย 2) ค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น ก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยค่าเฉลี่ยของค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าการพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียนหลังการพัฒนา ในด้านการสร้างลักษณะนิสัยในการประหยัดและการออมมีการพัฒนาดีขึ้นอยู่ในระดับดีมาก 3) ผลการจัดกิจกรรม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น ทั้งในภาพรวม และรายกิจกรรมทุกกิจกรรมมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก

หทัยรัตน์ มาประณีต (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ผลการดำเนินการกิจกรรมสร้างเสริมทัศนคติและพฤติกรรมการประหยัดคอดออมของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมโดยทั่วไปของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในรูปแบบสอบถามสำหรับนิสิตวิชาเอกพัฒนาสังคมชุมชนเมือง ชั้นปีที่ 3 จำนวน 28 คน โดยได้ดำเนินการ 3 ครั้งระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน 2551 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย (t-Test) ของทัศนคติและพฤติกรรมการประหยัดและออมก่อนและหลังดำเนินการกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติและพฤติกรรมการประหยัดและออมก่อนและหลังดำเนินการกิจกรรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว พบว่ากิจกรรมผลการประเมินการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่สำคัญโดยรวมประกอบด้วย 1) ควรจะเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการประหยัดและการออมมากกว่านี้ เช่น การบรรยายด้านวิธีวางแผนการใช้จ่ายเงินและการออมโดยวิทยากร และการฝึกทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย 2) ควรจะจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมการประหยัดและออมบ่อยครั้งและอย่างต่อเนื่อง 3) ควรเพิ่มระยะเวลาในการเข้าร่วมจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมากยิ่งขึ้น

บุญสืบ สุขสมทิพย์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การศึกษาพฤติกรรมการออมของผู้มีรายได้ประจำ : กรณีศึกษา พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยใช้วิธีสอบถามเชิงลึก ประชากร จำนวน 240 คนและนำข้อมูลมาประมวลผล โดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอ

นครไทย จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่ออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วยหรือชรา ออมเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพร้อยละ 9 – 10 ของเงินเดือน ฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ปีละ 600 – 1,000 บาท ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์แบบออมทรัพย์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุจำนวนเงินฝาก ไม่ซื้อสลากออมสินหรือสลากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์และที่ซื้อส่วนใหญ่ซื้อมากกว่า 10,000 บาท ไม่ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ส่วนที่ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตส่วนใหญ่ซื้อแบบรายปี จ่ายเบี้ยประกันชีวิตปีละไม่เกิน 10,000 บาท ไม่ซื้อพันธบัตรรัฐบาลหรือหุ้นของบริษัทต่าง ๆ จำนวนเงินที่ซื้อตั้งแต่ 3,000 บาท จนถึง 1,000,000 บาท นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังออมในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ ทองคำรูปพรรณ ที่ดิน กองทุนรวม เก็บไว้กับตนเอง จำนวนที่ออมตั้งแต่ 10,000 จนถึง 20,000 บาท 2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของสถาบันการเงินทางด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการออมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพัฒนาเทคโนโลยี เช่น จำนวนคู่มือที่เอื้อมีผลต่อความต้องการให้ใช้บริการของธนาคารมากขึ้น ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการออมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภาครัฐบาลที่มีผลต่อการออมมีค่าอยู่ในเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การรณรงค์ให้ใช้ของที่ผลิตในประเทศไทยทำให้ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและมีเงินเหลือสำหรับกรออมมากยิ่งขึ้น

พรวิณี ภู่อ้อย (2533: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมกรออมของบุคลากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรออมของบุคลากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยใช้วิธีการการออกแบบสอบถามเพื่อทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 120 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลโดยทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลพฤติกรรมและรูปแบบการออม และข้อมูลทัศนคติที่มีผลต่อการออม สถิติที่ใช้ในการศึกษา คือ สถิติเชิงพรรณนา มาตรการทัศนคติ สมการถดถอยอย่างง่าย ในการอธิบายความสัมพันธ์ จากการศึกษาพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นบุคลากรเพศหญิง มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีภาระหนี้สินต้องรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 54.3 ของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 18,450 บาท รายจ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 7,232 บาท และมีจำนวนเงินออมเฉลี่ย 4,500 บาทต่อเดือน โดยมีวัตถุประสงค์ในการออม 7 วัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อใช้จ่ายในวัยเกษียณ ร้อยละ 18.58 2) เพื่อการศึกษาของบุตรหลาน ร้อยละ 14.70 3) เพื่อซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ ร้อยละ 14.72 4) เพื่อไว้ลงทุนในอนาคต ร้อยละ 10.40 5) เพื่อการท่องเที่ยว ร้อยละ 7.45 6) เพื่อรับผลตอบแทน ร้อยละ 6.76 7) เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกไว้ให้ลูกหลาน ร้อยละ 6.76 ตามลำดับ รูปแบบการออมส่วนใหญ่จะทำการออมในรูปแบบการเปิดบัญชี

เงินฝากกับธนาคารทั้งแบบออมทรัพย์และแบบประจำ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของบุคคล การ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยอื่น ๆ ตามลำดับ

ศุภาวดี รัตนวิเศษ (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การศึกษาโครงการคนรุ่นใหม่ ใส่ใจบัญชีครัวเรือน ตำบลหนองหัวพาน อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อทราบระดับความพึงพอใจในโครงการการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในตำบลหนองหัวพาน อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา อันจะเป็นผลให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกโครงการจัดทำบัญชีครัวเรือน หมู่บ้านหนองหัวพาน ตำบลหนองหัวพาน อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของการจัดโครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในโครงการการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 14 ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถนำไปประยุกต์ในการลงบัญชีรายรับ รายจ่ายในครัวเรือน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการจัดเตรียมอุปกรณ์และเตรียมความพร้อมและความตรงต่อเวลาที่จะให้บริการ

8.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารโรงเรียน

ศิริวรรณ รุ่งอาภา (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ความต้องการและความพร้อม ในการจัดตั้งธนาคาร โรงเรียน ตามโครงการธนาคารออมสินของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความต้องการ ความพร้อม และความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการธนาคาร โรงเรียน และศึกษาเพื่อหาระดับความสัมพันธ์ของระดับโรงเรียนกับความพร้อมของโรงเรียน และศึกษา ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ในการจัดตั้งธนาคารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ในโรงเรียนกรณีศึกษา ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 11 โรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร ครูอาจารย์ จำนวน 82 คน และกลุ่มนักเรียน จำนวน 212 คน ใช้เครื่องมือแบบสอบถามทั้งหมด รวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS for Window) ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและสถิติไคสแควร์ การศึกษาคั้งนี้ พบว่า ผู้บริหาร ครูอาจารย์ มีความต้องการที่จะร่วมโครงการเป็นส่วนใหญ่ แต่ความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเป็นส่วนมาก อยู่ในระดับตำบล นักเรียนมีความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการเป็นส่วนใหญ่ จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับระดับความพร้อม พบว่าระดับความด้านบุคลากร

ในเรื่องสมาชิกธนาคารโรงเรียน, ระดับความพร้อมในด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในเรื่อง อาคาร สถานที่ตั้ง สถานที่ที่มีความมั่นคง ปลอดภัยและสถานที่สะดวกต่อการติดต่อ จะมีความพร้อมในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หิรัญญา อำนาจเกียรติกุล (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การศึกษาเปรียบเทียบ การบริหารงานธนาคารโรงเรียน วัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษานโยบายการบริหาร การสื่อสาร ตลอดจนปัจจัยที่ทำการบริหารธนาคารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยศึกษาจากธนาคารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ โรงเรียนโพธิสารพิทยากร โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า นนทบุรี และธนาคารโรงเรียนที่มีผลการส่งเสริมการออมทรัพย์ไม่ถึงร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนนวมินทราชูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการแบบวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ และการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ใช้ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ เป็นแนวทางการศึกษาวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ธนาคารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้ออมทรัพย์ คือ โรงเรียนโพธิสารพิทยากร โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า นนทบุรี มีความพร้อมทั้งทางด้านนโยบาย บุคลากร และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ในเรื่องของนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมการออมทรัพย์ มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และส่งเสริมในหลักสูตรการเรียนการสอน ความพร้อมของบุคลากรภายในโรงเรียน เช่น อาจารย์ที่ปรึกษาผู้จัดการธนาคารโรงเรียน หรือบางโรงเรียนจะเรียกว่า หัวหน้างานธนาคารโรงเรียน โรงเรียนเป็นผู้เอาใจใส่ดูแลส่งเสริม ผลการดำเนินงาน โครงการธนาคารโรงเรียนและมีจำนวนมากพอในการทำงานแต่ละวัน มีอาจารย์ที่ปฏิบัติงานธนาคารโรงเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารโรงเรียน และการสร้างบรรยากาศของธนาคารโรงเรียนให้เหมือนจริง ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และรู้สึกว่าได้ใช้บริการธนาคารจริง ๆ มีการประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องด้วยการผ่านช่องทางสื่อสารที่โรงเรียนมีอยู่ เช่น การประชุมผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย หน้าเสาธง วารสารของโรงเรียน แผ่นพับ การจัดนิทรรศการ และการส่งจดหมายถึงผู้ปกครองนักเรียน มีการส่งเสริมการขายโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านการออม เช่นการจัดสัปดาห์ส่งเสริมการออม การประกวดจำนวนครั้งในการออมทรัพย์ และโรงเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการออมทรัพย์ ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนนวมินทราชูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ไม่มีการวางแผนล่วงหน้าในการร่วมโครงการธนาคารโรงเรียน เป้าหมายในการส่งเสริมการออมทรัพย์ไม่ชัดเจน บุคลากรไม่พร้อม ไม่มีการส่งเสริมการขาย และประชาสัมพันธ์ในช่วงก่อนเปิดธนาคารโรงเรียน

ดังนั้นในการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียน ธนาคารออมสินจึงควรเลือกโรงเรียนที่มีนโยบายการส่งเสริมการออมที่ชัดเจน บุคลากรมีความพร้อมในการทำงานและมีแผนงานในการบริหารธนาคารโรงเรียนที่ดี

พรพรรณ วัฒนวิชัย (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจฝากเงินในโครงการธนาคารโรงเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจฝากเงินในโครงการธนาคารโรงเรียน กับตัวแปรภายนอก ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม และเปรียบเทียบปัจจัยดังกล่าวระหว่างนักศึกษาที่ฝากเงิน คิดว่าจะฝากเงิน และไม่ฝากเงิน ผลการศึกษาพบว่า เพศ ระดับ การศึกษา บางประเภทวิชา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง เจตคติที่มีต่อการฝากเงิน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการฝากเงิน มีสหสัมพันธ์กับการตัดสินใจฝากเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับที่ .05 เพียงสองค่า และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจฝากเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงห้าค่า และที่ระดับ .05 เพียงหนึ่งค่า

วินัย โหมคเทศน์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การประเมินภาวะการออมของนักเรียนในโครงการธนาคารโรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินภาวะการออมของนักเรียนในโครงการธนาคารโรงเรียน 2) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์โครงการธนาคารโรงเรียนวัดนวลนรดิศและพฤติกรรมการออมของนักเรียน การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินและวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่นำมาศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 282 คนเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความถี่ ผลการประเมินภาวะการออมของนักเรียน พบว่า มีการออมแบบต่อเนื่องจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04 และมีการออมแบบไม่ต่อเนื่อง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 65.96 โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการฝากเงินอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 17.02 และมีพฤติกรรมการฝากเงินอย่างไม่สม่ำเสมอ จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 82.98 แยกเป็นฝากเงินจำนวนไม่เท่ากันทุกครั้ง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 78.36 และบัญชีไม่เคลื่อนไหว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.62 คน ผลการประเมินพฤติกรรมการฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน จำแนกตามภาวะการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนกลุ่มที่มีภาวะการออมอย่างไม่ต่อเนื่องมีจำนวน 186 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการฝากเงินอย่างไม่สม่ำเสมอ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 58.16 และนักเรียนที่มีพฤติกรรมการฝากเงินอย่างสม่ำเสมอ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 นักเรียนกลุ่มที่มีภาวะการออมอย่างต่อเนื่อง

มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04 จำแนกเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการฝากเงินอย่างไม่สม่ำเสมอ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 24.82 และมีพฤติกรรมการฝากเงินอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.22 ผลการประเมินการนำยุทธศาสตร์ธนาคารโรงเรียน พบว่า มีผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการออมเงิน รู้จักประหยัดและมีนิสัยรักการออมมากยิ่งขึ้น มีความรู้ด้านวิชาเศรษฐศาสตร์ส่งผลทำให้ภาวะการออมของนักเรียน ต่อเนื่องและสม่ำเสมอคิดเป็นร้อยละ 9.22 ซึ่งบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

เถกิงเดช นวรัตน์ ณ อุทยาน (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย คำนิยมด้านการประหยัดและการอดออมของสมาชิกธนาคาร โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาระดับค่านิยมการประหยัดและอดออมของสมาชิกธนาคาร โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมการประหยัดและอดออมของสมาชิกธนาคาร โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการออม ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 400 คน เป็นสมาชิกธนาคาร โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกธนาคาร โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าระดับค่านิยมในรายด้านทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างลักษณะนิสัยในการประหยัดและการออมและด้านการวางแผนการใช้จ่าย อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน เมื่อแยกประเภทตามด้าน เพศ งานอดิเรก กิจกรรมที่แตกต่าง มีค่านิยมการประหยัดและอดออมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมรายด้านในส่วนของผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกันมีค่านิยมการประหยัดและอดออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน อีกประการหนึ่ง คือ สมาชิกธนาคาร โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีค่านิยมการประหยัดการอดออมไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน มีลักษณะรายได้ที่แตกต่างกัน มีค่านิยมการประหยัดและการอดออม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน มีการวางแผนการออมแตกต่าง ค่านิยมการประหยัดและการอดออมแตกต่างกัน ในด้านการวางแผนใช้จ่ายกับด้านภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่พบความแตกต่าง มีระยะเวลาที่แตกต่างกัน มีค่านิยมการประหยัดและการอดออมแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน และมีเป้าหมายในการออมที่แตกต่างกัน ด้านสร้างลักษณะนิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ณฤศา โชติชัยชนากร (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนของธนาคารออมสินในจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของเด็กนักเรียนที่เป็นลูกค้าธนาคารโรงเรียน 2) เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับระบบงานและการดำเนินงานธนาคารโรงเรียนของเด็กนักเรียน ที่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนรวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 3) เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนของธนาคารออมสินในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาในครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นเด็กนักเรียนที่ฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดเชียงใหม่ 4 แห่ง สุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 ราย กลุ่มที่ 2 นักเรียนที่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน จำนวน 24 ราย และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 4 ราย กลุ่มที่ 3 พนักงานธนาคารออมสินที่มีโครงการธนาคารโรงเรียนในความดูแลและไม่มีธนาคารโรงเรียนจำนวน 12 ราย อยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 6 ราย และพนักงานปฏิบัติการ จำนวน 6 ราย โดยใช้แบบสอบถามแตกต่างกัน สำหรับแต่ละกลุ่มจากการศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของเด็กนักเรียนที่เป็นลูกค้าธนาคารโรงเรียน พบว่า ร้อยละ 76 มีเงินเหลือจากการใช้จ่ายในแต่ละเดือน และเงินที่เหลือนำฝากไว้ที่ธนาคารโรงเรียน ร้อยละ 35.53 เก็บเงินไว้ในกระปุกออมสิน และเก็บไว้กับตนเองเพื่อนำไปใช้จ่ายในเดือนต่อไป ร้อยละ 21.05 เท่ากัน จำนวนเงินที่เหลือในแต่ละเดือนจะอยู่ในช่วง 1 - 100 บาท มากที่สุด มีรายได้จากผู้ปกครองเฉลี่ย 2,175 บาทต่อเดือน ค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (APS) มีค่าเท่ากับ 0.006 ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (APS) มีค่าเท่ากับ 0.128 นักเรียนทุกระดับชั้นส่วนใหญ่ ใช้จ่ายเงินเพื่อซื้ออาหารและขนมปังเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ อุปกรณ์การเรียน นักเรียน ร้อยละ 77 เห็นว่าเมื่อมีธนาคารโรงเรียนทำให้มีการออมเงินเพิ่มมากขึ้น และร้อยละ 92 เห็นว่า ควรดำเนินงานธนาคารโรงเรียนต่อไป ปัญหาที่พบได้แก่ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนค่อนข้างช้าเนื่องจากขาดความชำนาญในการทำงานและมีเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง เวลาทำการของธนาคารโรงเรียนไม่ตรงกับเวลาที่นักเรียนต้องการมาใช้บริการ และบางครั้งเมื่อถอนเงินแล้วไม่ได้รับเงินทันทีที่ต้องมารับในวันอื่นเพราะมีเงินสดสำรองไม่เพียงพอ ในส่วนของการประเมินความรู้ของนักเรียนที่มาปฏิบัติงาน พบว่า นักเรียนเกือบทั้งหมดมีคะแนนอยู่ในช่วง 21 - 25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ไม่มีผู้ใดคะแนนต่ำกว่า 15 คะแนน ปัญหาในการปฏิบัติงานที่นักเรียนพบมากที่สุด คือ ปัญหาเงินขาดเกินบัญชี สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า เกือบทั้งหมดสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและการเงิน และมีความเห็นว่าโครงการธนาคารโรงเรียนเป็นโครงการที่ดีช่วยสร้างอุปนิสัยในการออมเงิน เด็กที่ปฏิบัติงานได้เรียนรู้ระบบการทำงานของธนาคารจึงควรมีการ

ดำเนินโครงการต่อไป การวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการของธนาคาร โรงเรียน พบว่า ในวันเริ่มดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน ทั้ง 4 แห่ง มีสัดส่วนเฉลี่ยของเงินฝากคงเหลือต่อค่าใช้จ่ายเท่ากับ 2.16 : 1 และหลังจากเปิดดำเนินการแล้ว ณ 31 ธันวาคม 2549 สัดส่วนของเงินฝากเฉลี่ยต่อค่าใช้จ่ายเท่ากับ 2.19 : 1 ส่วนผลการดำเนินงานของสาขาที่รับฝากเงินจากโรงเรียนแต่ไม่มีธนาคาร โรงเรียนในความดูแล พบว่า ณ 31 ธันวาคม 2549 มีสัดส่วนของเงินฝากรวมต่อค่าใช้จ่าย เท่ากับ 15.17 : 1 ในส่วนของพนักงานธนาคารออมสินที่ให้ความเห็น จำนวน 12 ราย ร้อยละ 75 เห็นว่าโครงการธนาคารโรงเรียนเป็นโครงการที่ดีควรดำเนินการต่อไปในระยะยาว ร้อยละ 100 เห็นว่าโครงการให้ผลตอบแทนทางด้านภาพลักษณ์ที่ดีของธนาคารออมสิน และผลได้ด้านอื่น ๆ ที่มีต่อสังคมมากกว่าผลได้ทางธุรกิจที่เป็นตัวเงิน ความเห็นด้านปัญหาเป็นเรื่องของอัตรากำลังในสาขาที่ดูแลธุรกิจด้านอื่น ๆ ของธนาคารไม่สามารถที่จะทุ่มเทเวลาให้จึงยากที่จะดูแลโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ธนาคารออมสินกำหนดไว้ได้

รังสรรค์ ลูประสงค์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการธนาคารโรงเรียน โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ 1” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมของบริบทที่เกี่ยวข้อง ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการดำเนินงาน ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน และเพื่อประเมินเกี่ยวกับผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารโรงเรียนโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ 1” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายหลักที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการธนาคารโรงเรียน ได้แก่ นักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน นักเรียนที่ใช้และไม่ใช้บริการของธนาคารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสุ่มจากนักเรียนในโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ 1” ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2,074 คน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2551) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 200 คน (แบ่งเป็น กลุ่มที่ใช้บริการธนาคารโรงเรียน 100 คน และไม่ใช้บริการธนาคารโรงเรียน 100 คน) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 200 คน (แบ่งเป็น กลุ่มที่ใช้บริการธนาคารโรงเรียน 100 คน และไม่ใช้บริการธนาคารโรงเรียน 100 คน) และกลุ่มนักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน 20 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินโครงการ ระหว่างวันที่ 4 ธันวาคม 2550 ถึง วันที่ 4 ธันวาคม 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการคือแบบประเมินโครงการธนาคารโรงเรียน โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ 1” โดยใช้แบบประเมิน CIPP MODEL มี 4 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จำนวน 19 ข้อ 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) จำนวน 16 ข้อ 4) ด้านผลผลิต (Procext Evaluation) จำนวน 18 ข้อ

ผลการประเมินพบว่า 1) สภาพแวดล้อม/บริบทโครงการ (Context) พบว่าโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นโครงการที่มุ่งเน้นให้เยาวชนของชาติรู้จักการออมทรัพย์อย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการดำเนินชีวิตประจำวันที่ต้องเกี่ยวข้องกับการเงินซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาที่มุ่งส่งเสริม และสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างนิสัยการประหยัด และเก็บออม 2) ปัจจัยนำเข้าโครงการ (Input) จากผลการรวบรวมข้อมูล พบว่า โครงการธนาคารโรงเรียน ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการออม และให้ความเห็นว่า นักเรียนเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ให้บริการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และให้การต้อนรับแนะนำเป็นอย่างดี 3) กระบวนการจัดการโครงการ (Process) จากผลการรวบรวมข้อมูล พบว่า การประสานงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมและการสนับสนุน ติดตาม ดูแลของธนาคารออมสิน สาขาบางปะอินซึ่งเป็นสาขาพี่เลี้ยงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เข้าใจง่าย พนักงานธนาคารออมสิน สาขาพี่เลี้ยงถ่ายทอด และให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี 4) ผลผลิตของโครงการ (Product) จากผลการรวบรวมข้อมูลในภาพรวม พบว่า หลังจากที่มีโครงการธนาคารโรงเรียนเปิดให้บริการ ทักษะคิดด้านการออมของนักเรียนดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่องมากขึ้นนักเรียนมีความภูมิใจที่มีเงินออมเป็นของตนเอง และสามารถนำเงินออมนั้นมาใช้ในยามจำเป็นและยามฉุกเฉินได้ ทำให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สุนทรีย์ ภูมิชัยสุวรรณ (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบบริการธนาคารโรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์ในจังหวัดสมุทรสาคร วัดฤดูประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบบริการธนาคารโรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์ในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบบริการธนาคารโรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์ในจังหวัดสมุทรสาคร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากลูกค้าจำนวน 300 ราย และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อบริการส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีระดับความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์เฉลี่ยในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุด ในปัจจัยย่อยด้านผลิตภัณฑ์ คือ ทุกคนต้องปิดบัญชีเมื่อจบการศึกษาหรือลาออก มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ บริการฝากถอนวันละกี่ครั้งก็ได้ ด้านราคามีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจสูงสุด คืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากคงที่ ได้รับเมื่อเทียบกับธนาคารทั่วไป มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ การบริการรับฝาก ถอนเงินขึ้นตำครั้งละ 1 บาท ด้านช่องทางการให้บริการมีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจสูงสุด คือ เวลาทำการ (ช่วงเช้าก่อนเข้าเรียนและพักกลางวันตอนเที่ยง) มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ช่องให้บริการหน้าเคาน์เตอร์มีเพียงพอต่อการให้บริการ ด้านการส่งเสริมการตลาดมีระดับความพึงพอใจ

เฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจสูงสุด คือมีป้ายประกาศ และป้ายแนะนำการให้บริการชัดเจน มีความพึงพอใจต่ำ คือ การจัดนิทรรศการ/จัดสถานที่ในการประชาสัมพันธ์ธนาคาร โรงเรียน ด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ มีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุด คือ พนักงานแต่งกายสุภาพ สะอาดเรียบร้อย มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ พนักงานกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการให้บริการ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโครงการธนาคาร โรงเรียน มีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุด คือ การจัดสถานที่ภายในเป็นสัดส่วนมีระเบียบ มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการรับบริการ เช่น เก้าอี้ หนังสือพิมพ์ น้ำดื่ม ด้านกระบวนการให้บริการ มีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจสูงสุด คือ ความสะดวกในการขอใช้บริการฝาก ถอน มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ มีกล่องรับบริการ รับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของผู้ใช้บริการ ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสม ตามแนวคิดส่วนประสมการตลาด พบว่าไม่เหมาะสมมากที่สุด ในปัจจัยด้านการให้บริการ คือระยะเวลารอคอยเพื่อใช้บริการ รองลงมาในปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโครงการธนาคาร โรงเรียน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่นั่งรอเมื่อมาใช้บริการ เช่น เก้าอี้ หนังสือพิมพ์ น้ำดื่ม และปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ คือความรวดเร็วของขั้นตอนของการให้บริการ รับฝาก ถอนการเปิดบัญชี และปิดบัญชี ตามลำดับ

ธิดาพร ยอดกัณหา (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการประเมินโครงการธนาคารโรงเรียนของโรงเรียนท่าตะโกพิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 วัดถูประสงค์ เพื่อประเมินโครงการธนาคารโรงเรียนของโรงเรียนท่าตะโกพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยมุ่งประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตโดยใช้การประเมินตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มาประยุกต์ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 55 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 11 คน นักเรียนที่เปิดบัญชีกับโครงการธนาคารโรงเรียนจำนวน 296 คนนักเรียนที่ปฏิบัติงานธนาคารโรงเรียนจำนวน 17 คนในปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินจำนวน 3 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านบริบท (Context) โดยรวม โครงการมีความสอดคล้องกับด้านบริบทในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โครงการสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยสนับสนุนการดำเนินโครงการและเพียงพอ มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ผลการ

ประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยรวม ปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญกับโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์จากธนาคารออมสิน สาขาท่าตะโก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่จัดโครงการจากธนาคารออมสิน สาขาท่าตะโก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3) ด้านกระบวนการ (Process) โดยรวม กระบวนการของโครงการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียน/ครูที่มีต่อโครงการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมอย่างต่อเนื่องมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 4) ด้านผลผลิต (Product) โดยรวมผลผลิตของโครงการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การปฏิบัติงานธนาคารโรงเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการออมเงิน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ นักเรียนมีเงินเหลือเก็บจากการประหยัดใช้จ่ายต่าง ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่นักเรียนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่นมากขึ้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Nicholas Kaldor (2005) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการออม ของประชากรวัยแรงงานที่มีอายุในช่วง 18 -30 ปี ในรัฐ Ohio สหรัฐอเมริกา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของประชากรวัยแรงงาน โดยพบว่าแนวโน้มในการออมจากรายได้ที่มีใช้ค่าจ้างแรงงานมีค่ามากกว่าแนวโน้มในการออมจากรายได้จากค่าจ้างแรงงาน

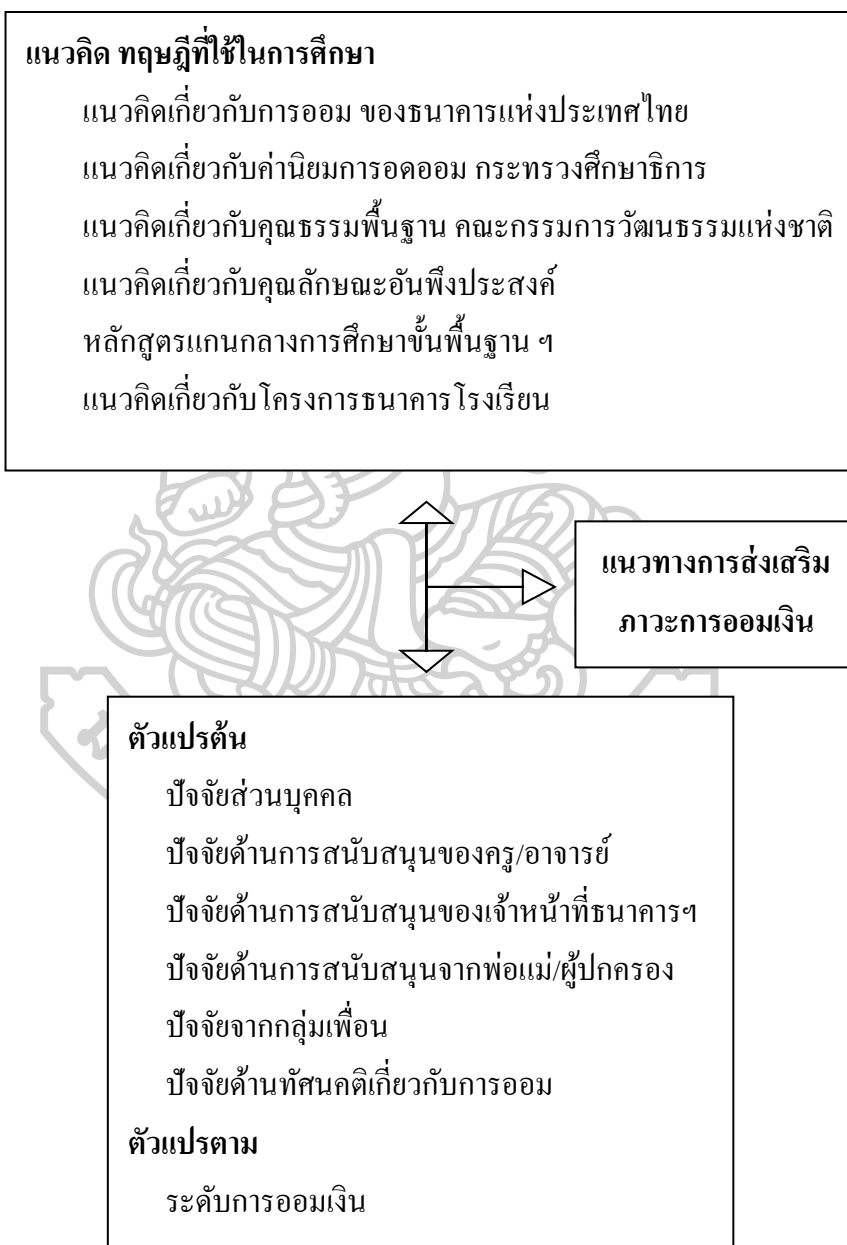
เชส (Chase, 2008 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการออมด้วยการฝากเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในระหว่างปี 1995 – 2005 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการออมด้วยการฝากเงินของระดับมัธยมศึกษาในระหว่างปี 1995 – 2005 โดยใช้การวิเคราะห์ในรูปสมการถดถอย ผลการศึกษาพบว่า ตั้งแต่ 1995 เป็นต้นมา ความต้องการฝากเงินของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ใว้ที่สถาบันการออม เช่น ธนาคารออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการออม สมาคมเพื่อการออม รวมทั้งระบบการออมในไปรษณีย์ จะถูกกำหนดด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ ความมั่นคงที่แท้จริงของระดับราคาสินค้า จำนวนประชากร ผลตอบแทนเฉลี่ยจากการฝากเงิน

อัสบรุคส์ (Ausbrooks , 2009 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบ ค่านิยมด้านการออมเงินของนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนและ โรงเรียนของรัฐในเมือง San Antonio รัฐ Texas วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาค่านิยมที่มีผลต่อการประหยัดคอดออมของนักเรียน ในโรงเรียน 3 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนเอกชน โรงเรียนแบบเฉพาะพิเศษ และโรงเรียนรัฐบาล ใน San Antonio รัฐ Texas โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มประชากร นักเรียน จำนวน 400 คน ผลการวิจัยมีข้อสรุปว่านักเรียนจากโรงเรียน 3 ประเภท มีค่านิยมที่มีผลต่อการประหยัดคอดออมที่สุด คือ ค่านิยมด้านการศึกษาและรองลงมาคือ ค่านิยมด้านศีลธรรม ซึ่งอาจจะมาจากสภาพ ครอบครัวของนักเรียนเหล่านั้นมีการอบรมสั่งสอนหรือปลูกฝังทำให้เกิดค่านิยมการประหยัดคอดออมที่แตกต่างกัน

Laily Paim, Mohd, Jariah Masud, and Fazli Sabri (2010: บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจ การออมเพื่อสุขภาพ ของพนักงานในประเทศมาเลเซีย วัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจการออมเพื่อสุขภาพ ของพนักงานบริษัทเอกชน ในประเทศมาเลเซีย โดยส่งแบบสอบถามไปยังพนักงาน จำนวน 2,246 คนที่ทำงานใน 23 หน่วยงาน โดยแยกเป็นราชการ 12 แห่ง และเอกชน 11 แห่ง ได้รับ แบบสอบถามคืนประมาณร้อยละ 90.6 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการ Binary Logistic โดยมีการออม เพื่อยามชราเป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา เชื้อชาติชาติ สถานภาพ การสมรส รายได้รวมของครัวเรือน การรับมือกับ ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ผลผลิตภาพในการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ลูกจ้างทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ส่วนใหญ่มีการออมเพื่อสุขภาพ รายได้ไม่ใช่ตัวแปรในการออม พฤติกรรมทางการเงินมี ผลต่อ โอกาสในการออม การเข้าถึงบริการทางการเงินและความรู้เกี่ยวกับบริการทางการเงิน เป็นปัจจัย สำคัญในการออม ข้อเสนอแนะจากคณะผู้วิจัยก็คือ ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านการเงินแก่ พนักงาน

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

โดยผู้วิจัยทำการรวบรวมและศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับพิจารณาวัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตของการวิจัย จนทำให้สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Reserch) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับและปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับและปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2560 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป โดยจะมีจำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน 2 โรงเรียน อำเภอบ้านหมี่ จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอลำลูกกา จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอชัยบาดาล จำนวน 1 โรงเรียน อำเภอพัฒนานิคม จำนวน

1 โรงเรียน อำเภอหนองม่วง จำนวน 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวนสมาชิกโครงการ
ธนาคารโรงเรียน ทั้งหมด 1,104 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็น โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี
ทั้ง 6 อำเภอ จำนวน 7 โรงเรียน โดยมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการ
ธนาคารโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 280 คน และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random
sampling) โดยการจับฉลาก โดยการเปิดตารางของเครสซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จาก
การคำนวณขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5
ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร
โรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 1,000 คนขึ้นไป
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2558

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนสมาชิก โครงการฯ
1	เมือง	โรงเรียนพระนารายณ์	2,696	147
2	เมือง	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	3,236	345
3	บ้านหมี่	โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา	1,669	107
4	โคกสำโรง	โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา	1,687	125
5	ชัยบาดาล	โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา	2,439	134
6	พัฒนานิคม	โรงเรียนพัฒนานิคม	1,573	147
7	หนองม่วง	โรงเรียนหนองม่วงวิทยา	1,019	98
รวมทั้งหมด			14,319	1,104

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย รายละเอียดของแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ

แบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาโดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบหรือคำถามปลายปิด (Checklist) จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า จำนวน 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ข้อคำถามแบบมาตราประเมินค่า แบ่งการวัด 5 ระดับ และกำหนดคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำการรวบรวม ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและรายงานผลการวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดตัวแปรต้นตัวแปรตามและตั้งเป็นคำถาม

3. ทำการตรวจสอบและทดสอบด้วยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) นำขึ้นเสนอบทเรียนที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของคำถามในแต่ละข้อ จากนั้นนำมาปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามที่ต้องการ

โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งวิธีคำนวณค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัยโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ, 2549: 73)

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
- หลังจากนั้นให้คะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $IOC =$ ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R =$ ผลคะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 $N =$ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่า IOC ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการวิจัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน บ้านหมีวิทยา จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ, 2549: 86) ดังนี้

$$R = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

- R = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 K = จำนวนข้อความถาม
 S = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S = ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

จากการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละตอน ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์	0.78
ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคาร ออมสิน	0.81
ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง	0.80
ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	0.78
ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	0.90

6. ทำการตรวจสอบแบบสอบถาม โดยนำผลที่ได้มาทำการปรับปรุงแก้ไขและนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำไปขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการแจกแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำหนังสือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถามไปยังโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเดินทางไปเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลด้วยตนเอง จนได้สัดส่วนตามที่กำหนดไว้

4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. นำผลการศึกษาเชิงปริมาณ มาสรุปผลเพื่อหาระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำเอาแบบสอบถามมาวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบหรือคำถามปลายปิด (Checklist) จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ รายได้ แหล่งที่มาของรายได้ สาเหตุของการออมเงิน ความถี่ในการออมเงิน จำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียนในแต่ละครั้ง สิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน ช่วงวันในการออมเงินในแต่ละเดือน ลักษณะการออมเงินในปัจจุบัน และรูปแบบในการออมเงิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบหรือคำถามปลายปิด โดยมีประเด็นของปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน และปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม โดยกำหนดเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความแตกต่างของระดับการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี วิเคราะห์โดยการจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ใช้การทดสอบด้วยค่า t-test for independent การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา

แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ภูมิสำเนา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่เป็นข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในแบบสอบถามตอนที่ 4 ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (Content Analysis) เพื่อนำเสนอในรูปแบบเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) จำนวนทั้งสิ้น 21 คน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย

1. ครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน

2. เจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน ที่รับผิดชอบโครงการ จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน

3. นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน

โดยมีเกณฑ์ ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1. คุณสมบัติของครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน
 - 1.1 ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน หรือ ฝ่ายสนับสนุนการสอน
 - 1.2 มีภูมิสำเนา หรือปฏิบัติงานในจังหวัดลพบุรี ไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - 1.3 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา
2. คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน ที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน
 - 2.1 ดำรงตำแหน่งพนักงานประจำ สังกัด ธนาคารออมสิน

- 2.2 มีภูมิลำเนา หรือปฏิบัติงานในจังหวัดลพบุรี ไม่ต่ำกว่า 1 ปี
- 2.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน ไม่ต่ำกว่า 1 ปี
3. คุณสมบัติของนักเรียนที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน
 - 3.1 เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 3.2 มีภูมิลำเนา หรือกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในจังหวัดลพบุรี ไม่ต่ำกว่า 1 ปี
 - 3.3 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน ไม่ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก

(Indept Interview) ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย โดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และปัจจัยที่ทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ ในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี โดยมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด โดยมีประเด็นข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการดำเนินงานโครงการธนาคาร โรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง
2. ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี
3. ท่านคิดว่าแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี ทำอย่างไร
4. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำการรวบรวม ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและรายงานผลการวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. ทำการตรวจสอบและทดสอบด้วยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) นำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของคำถามในแต่ละข้อ จากนั้นนำมาปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามที่ต้องการ

โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งวิธีคำนวณค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัยโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (ธีรศักดิ์ อุ่ออารมย์เลิศ, 2549 : 73)

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

- 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นให้คะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลคะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่า IOC ที่คำนวณได้จะต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00

3. ทำการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ โดยนำผลที่ได้มาทำการปรับปรุงแก้ไขและนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำไปขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยนำหนังสือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสัมภาษณ์ไปยัง โรงเรียน ทั้ง 7 โรงเรียน และธนาคารออมสิน ทั้ง 6 สาขา
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเดินทางไปเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลด้วยตนเอง จนได้สัดส่วนตามที่กำหนดไว้
4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์
5. นำผลการศึกษามาเขียนบรรยายเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิก โครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดชลบุรี

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ อีกทั้งความพร้อมของตัวผู้วิจัยที่มีความเป็นกลางและความเป็นกันเองต่อการลงพื้นที่เพื่อสังเกตและเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลที่เรียกว่า การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ประกอบด้วย

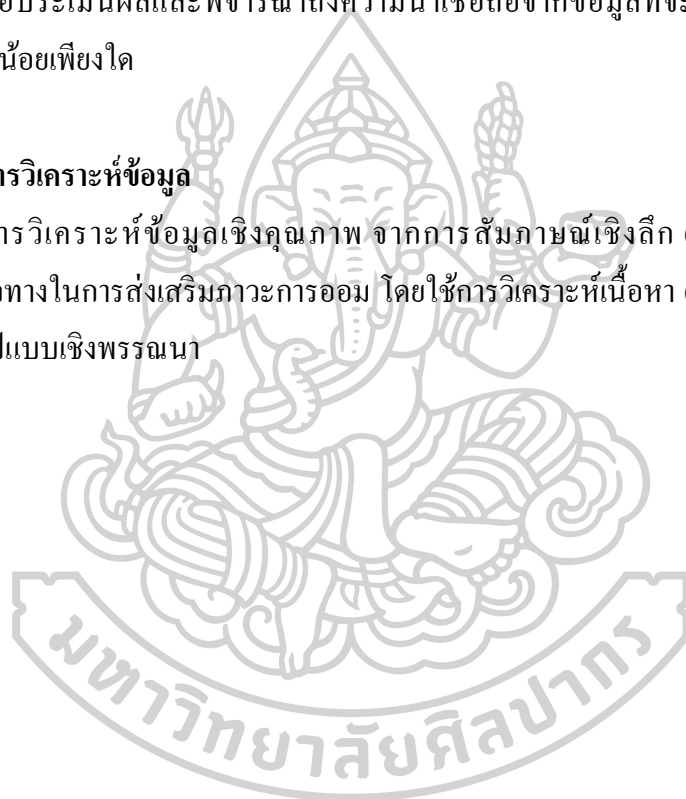
1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลและวิธีการได้มาซึ่งข้อมูลว่าเหมาะสมและมีคุณภาพดีหรือไม่ ประชากรและสถานที่ที่เลือกมานั้นเหมาะสมกับเรื่องและคำถามที่ใช้ในการวิจัยเพียงใด ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งก็คือ คณะครูผู้รับผิดชอบ โครงการธนาคาร โรงเรียน เจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน และนักเรียนที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน
2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลด้านผู้วิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยตรง ซึ่งก็คือคณะครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน เจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน และนักเรียนที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลหลากหลายวิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) และการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมระหว่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่ามีหลักความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์หรือไม่ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นไปตรวจสอบกับผู้รู้จักและคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อประเมินผลและพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือจากข้อมูลที่จะนำไปใช้นั้นว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) เพื่อการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมภาวะการออม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 280 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ แบ่งเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงิน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 280 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิลำเนา วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

(n = 280)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	82	29.3
หญิง	198	70.7

จากตารางที่ 6 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 และเพศชาย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

(n = 280)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15 ปี	33	11.8
16 ปี	105	37.5
17 ปี	122	43.6
18 ปี	19	6.8
19 ปี	1	0.4

จากตารางที่ 7 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 17 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาคือ อายุ 16 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 อายุ 15 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 อายุ 18 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 และอายุ 19 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

(n = 280)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	58	20.7
มัธยมศึกษาปีที่ 5	149	53.2
มัธยมศึกษาปีที่ 6	73	26.1

จากตารางที่ 8 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนการเรียน

(n = 280)

แผนการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์	188	77.1
ศิลป์ – ภาษา	17	6.1
ศิลป์ – คำนวณ	5	1.8
อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทย - สังคมศึกษา	70	25.0

จากตารางที่ 9 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

แผนการเรียน ผู้พบว่า ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กำลังศึกษาอยู่ในแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 แผนการเรียนอื่น ๆ ได้แก่ แผนการเรียนภาษาไทย – สังคมศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 แผนการเรียนศิลป์ – ภาษา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และแผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของผู้ปกครอง

(n = 280)

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	57	20.4
ธุรกิจส่วนตัว	62	22.1
บริษัทองค์กรเอกชน	11	3.9
รับจ้างทั่วไป	124	44.3
อื่น ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม	26	9.3

จากตารางที่ 10 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 อาชีพรับราชการ – รัฐวิสาหกิจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 อาชีพอื่น ๆ ได้แก่

เกษตรกรรวม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และอาชีพทำงานบริษัท องค์กรเอกชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของผู้ปกครอง

(n = 280)

รายได้ของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	27.1
10,000 – 25,000 บาท/เดือน	137	48.9
25,000 – 50,000 บาท/เดือน	49	17.5
50,000 บาท/เดือน ขึ้นไป	18	6.4

จากตารางที่ 11 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

รายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีผู้ปกครองที่มีรายได้อยู่ในช่วง 10,000 – 25,000 บาท/เดือน จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 รายได้อยู่ในช่วง 25,000 – 50,000 บาท/เดือน จำนวน 49 คน และรายได้มากกว่า 50,000 บาท/เดือน ขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนา

(n = 280)

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ลพบุรี	238	85.0
สิงห์บุรี	17	6.1
สระบุรี	16	5.7
อื่น ๆ ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา และเพชรบูรณ์	9	3.2

จากตารางที่ 12 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

ภูมิลำเนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 จังหวัดสระบุรี

จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และจังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ พระนครศรีอยุธยาและเพชรบูรณ์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 280 คน โดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงิน จำนวน 9 ประเด็น ได้แก่ รายได้ แหล่งที่มาของรายได้ สาเหตุของการออมเงิน ความถี่ในการออมเงิน จำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียนในแต่ละครั้ง สิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน ช่วงวันในการออมเงินในแต่ละเดือน ลักษณะการออมเงินในปัจจุบัน และรูปแบบในการออมเงิน เป็นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านรายได้/เดือน

(n = 280)

รายได้/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 500 บาท/เดือน	71	25.4
500 – 2,000 บาท/เดือน	124	44.3
2,001 – 4,000 บาท/เดือน	62	22.1
4,001 – 6,000 บาท/เดือน	6	2.1
6,001 บาทขึ้นไป	17	6.1

จากตารางที่ 13 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินด้านรายได้/เดือนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียดดังนี้

รายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ในช่วง 500 – 2,000 บาท/เดือน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รายได้น้อยกว่า 500 บาท/เดือน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 รายได้ 2,001 – 4,000 บาท/เดือน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 รายได้ 5,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และ รายได้ 4,001 – 6,000 บาท/เดือน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านแหล่งที่มาของรายได้

(n = 280)

แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน	ร้อยละ
ตัวเอง	19	6.8
ผู้ปกครอง	239	85.4
ผู้อุปการะ	6	2.1
เงินกู้	1	0.4
ทำงานพิเศษ	13	4.6
อื่น ๆ ได้แก่ เงินกำไร/ดอกเบีย	2	0.7

จากตารางที่ 14 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินออมเงินด้านแหล่งที่มาของรายได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดชลบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

แหล่งที่มาของรายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้มาจากผู้ปกครอง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 85.4 มีรายได้จากตัวเอง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 มีรายได้จากการทำงานพิเศษ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีรายได้จากผู้อุปการะ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 มีรายได้จากแหล่งอื่น ๆ ได้แก่ เงินกำไร/ดอกเบีย จำนวน 2 คน คิดเป็น 0.7 และมีรายได้จากเงินกู้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านสาเหตุของการออมเงิน

(n = 280)

สาเหตุของการออมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อความมั่นคงในอนาคต	77	27.5
พ่อ-แม่ให้ออมเงิน	20	7.1
นำเงินไปซื้อของ	81	28.9
นำเงินไปลงทุน	8	2.9
เพื่อนำเงินไปทำกิจกรรมของโรงเรียน	9	3.2
เพื่อทุนการศึกษาของตนเอง	42	15.0
เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย	43	15.4

จากตารางที่ 15 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินออมเงินด้านสาเหตุของการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

สาเหตุของการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ออมเงินเพื่อนำไปซื้อของจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 ออมเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ออมเงินเพื่อทุนการศึกษาของตนเอง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ออมเงินเพื่อนำเงินไปทำกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ออมเงินเพื่อนำเงินไปลงทุน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านความถี่ในการออมเงิน

(n = 280)

ความถี่ในการออมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	86	30.7
1 – 2 ครั้ง/สัปดาห์	125	44.6
3– 4 ครั้ง/สัปดาห์	50	17.9
5 ครั้ง/สัปดาห์	7	2.5
มากกว่า 5 ครั้ง/สัปดาห์	10	3.6
อื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีเงินออม	2	0.7

จากตารางที่ 16 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินออมเงินด้านความถี่ในการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

ความถี่ในการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ออมเงิน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 ออมเงินทุกวัน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 ออมเงิน 3 -4 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ออมเงินมากกว่า 5 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ออมเงิน 5 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และอื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีเงินออม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านจำนวนเงินออมกับธนาคาร
โรงเรียน/ครั้ง

(n = 280)

จำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียน/ครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 บาท	217	77.5
101 – 500 บาท	40	14.3
501 – 1,000 บาท	11	3.9
1,000 บาท ขึ้นไป	10	3.6
อื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีเงินออม	2	0.7

จากตารางที่ 17 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินด้านจำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียน/ครั้งของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

จำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียน/ครั้ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีเงินออม ไม่เกิน 10 บาท/ครั้ง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 มีเงินออม 101 – 500 บาท/ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 มีเงินออม 501 – 1,000 บาท/ครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 มีเงินออม 1,000 บาทขึ้นไป/ครั้ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 และไม่มีเงินออม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านสิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน

(n = 280)

สิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ตัวเอง	220	78.6
พ่อ-แม่ พี่-น้อง ญาติ	43	15.4
เพื่อน	2	0.7
ครูอาจารย์	3	1.1
การประชาสัมพันธ์ เช่น ไปสเตอร์ ป้ายนิเทศ	2	0.7
ค่านิยมการออม	9	3.2
อื่น ๆ ได้แก่ เพื่อนสนิท	1	0.4

จากตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินออมเงินด้านสิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

สิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ออมเงินเพื่อตัวเอง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 ออมเงินเพื่อพ่อ-แม่ พี่ – น้อง ญาติ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ออมเงินตามค่านิยม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ออมเงินเพื่อครูอาจารย์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ออมเงินตามเพื่อน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ออมเงินตามการประชาสัมพันธ์ เช่น โปสเตอร์ ป้ายนิเทศ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 อื่น ๆ ได้แก่ ออมเงินตามเพื่อนสนิท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านช่วงวันในการออมฯ

(n = 280)

ช่วงวันในการออมเงินในแต่ละเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงวันที่ 1 – 7 ของเดือน	109	38.9
ช่วงวันที่ 8 -15 ของเดือน	47	16.8
ช่วงวันที่ 16 -22 ของเดือน	31	11.1
ช่วงวันที่ 23 -31 ของเดือน	43	15.4
อื่น ๆ ได้แก่ วันใดก็ได้ของเดือน	50	17.9

จากตารางที่ 19 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินออมเงินด้านช่วงวันในการออมเงินในแต่ละเดือนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

ช่วงวันในการออมในแต่ละเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ออมเงินในช่วงวันที่ 1 -7 ของเดือน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 ออมเงินในช่วงอื่น ๆ ได้แก่ ในวันใดก็ได้ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ออมเงินในช่วงวันที่ 8 -15 ของเดือน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 คน ออมเงินในช่วงวันที่ 23 – 31 ของเดือน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 และออมเงินในช่วงวันที่ 16 – 22 ของเดือน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านลักษณะการออมเงินในปัจจุบัน

(n = 280)

ลักษณะการออมเงินในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
แบ่งเงินที่เป็นรายได้ส่วนหนึ่งไว้ออม	96	34.3
นำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาออม	121	43.2
มีเงินเมื่อใดค่อยมาออม	44	15.7
นำเงินที่ได้ทั้งหมดมาออมแล้วค่อยถอนไปใช้ทีหลัง	18	6.4
อื่น ๆ ได้แก่ นำเงินมาออมเพื่อหวังดอกเบี้ย	1	0.4

จากตารางที่ 20 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินด้านลักษณะการออมเงินในปัจจุบันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

ลักษณะการออมเงินในปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ นำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาออม จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 แบ่งเงินที่เป็นรายได้ส่วนหนึ่งไว้ออมจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 มีเงินเมื่อใดค่อยมาออม จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 นำเงินที่ได้ทั้งหมดมาออมแล้วค่อยถอนไปใช้ทีหลัง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 และอื่น ๆ ได้แก่ นำเงินมาออมเพื่อหวังดอกเบี้ย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับภาวะการออมเงินด้านรูปแบบในการออมเงิน

(n = 280)

รูปแบบในการออมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ออมเงินด้วยตนเอง	219	78.2
ออมเงินไว้กับกลุ่มเพื่อน	9	3.2
ออมเงินไว้กับครูที่ปรึกษา	4	1.4
ออมเงินไว้กับธนาคาร โรงเรียน	31	11.1
ออมเงินไว้กับสถาบันการออมเงินอื่น ๆ	17	6.1

จากตารางที่ 21 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินด้านรูปแบบในการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบในการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ออมเงินด้วยตนเอง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 ออมเงินไว้กับธนาคารโรงเรียน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 ออมเงินไว้กับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ออมเงินไว้กับกลุ่มเพื่อน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ออมเงินไว้กับครูที่ปรึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 280 คน วิเคราะห์โดยการจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ใช้การทดสอบด้วยค่า t-test for independent และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ภูมิฐานะ จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 22 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ โดยจำแนกตามเพศ

(n = 280)

ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์	เพศ	N	Mean	S. D.	t	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้รู้จักการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า	ชาย	82	4.21	.766	3.67	0.65
	หญิง	198	3.83	.794		
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม	ชาย	82	4.05	.735	3.35	0.13
	หญิง	198	3.72	.761		
ได้รับคำแนะนำจากครูให้นำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน	ชาย	82	4.10	.826	1.90	0.04*
	หญิง	198	3.90	.712		
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการออมเงิน	ชาย	82	4.20	.823	0.66	0.00*
	หญิง	198	4.13	.683		
รวม					3.18	0.25

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้รู้จักการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสมมีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำจากครูให้นำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนฯ จำแนกตามเพศ

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	เพศ	N	Mean	S. D.	t	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่ ธนาคารโรงเรียนในการให้ความรู้ ด้านการประหยัดและการออม	ชาย	82	3.99	.839	2.56	0.65
	หญิง	198	3.73	.722		
มีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ ธนาคารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมการออมของธนาคาร โรงเรียน	ชาย	82	3.90	.764	1.81	0.89
	หญิง	198	3.73	.694		
เจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้ สอนการวางแผนในการออมเงิน	ชาย	82	3.98	.816	1.81	0.98
	หญิง	198	3.79	.778		
รวม					2.42	0.28

ตารางที่ 23 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำ

ที่ศึกษาจากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการมีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคารโรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียน ได้สอนการวางแผนในการออมเงิน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 24 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ ผู้ปกครอง	เพศ	N	Mean	S. D.	t	p
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุน ในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน	ชาย	82	3.85	.788	1.04	0.97
	หญิง	198	3.75	.765		
พ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีในการออมเงิน	ชาย	82	4.06	.807	1.77	0.98
	หญิง	198	3.87	.799		
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้วินัยในการ ออมเงิน	ชาย	82	4.26	.829	2.21	0.00*
	หญิง	198	4.03	.708		
พ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึง ประโยชน์ของการออมเงิน	ชาย	82	4.37	.746	3.31	0.35
	หญิง	198	4.03	.796		
รวม					2.32	0.30

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครองที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้วินัยในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามเพศ

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	เพศ	N	Mean	S. D.	t	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคาร โรงเรียน	ชาย	82	4.04	.777	2.75	0.53
	หญิง	198	3.75	.790		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคาร โรงเรียน	ชาย	82	3.84	.793	2.10	0.98
	หญิง	198	3.63	.748		
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น	ชาย	82	3.98	.737	2.38	0.46
	หญิง	198	4.03	.708		
รวม					2.90	0.51

จากตารางที่ 25 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 26 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามเพศ

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	เพศ	N	Mean	S. D.	t	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการของ ธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี	ชาย	82	3.88	.710	0.98	0.86
	หญิง	198	3.87	.736		
เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้ คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	ชาย	82	4.17	.699	4.03	0.97
	หญิง	198	3.80	.705		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้ เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการ ออม	ชาย	82	4.09	.652	1.77	0.64
	หญิง	198	3.92	.705		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมี ความมั่นคงและปลอดภัย	ชาย	82	4.06	.691	0.50	0.80
	หญิง	198	4.02	.716		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้ เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออม เงินได้อย่างต่อเนื่อง	ชาย	82	4.20	.693	2.26	0.48
	หญิง	198	3.99	.691		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้ รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช่ จ่ายฟุ่มเฟือย	ชาย	82	4.23	.708	2.21	0.00*
	หญิง	198	4.04	.636		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้ มีนิสัยรักการออมเงินทำให้มีนิสัยรัก การออม	ชาย	82	4.27	.704	2.69	0.00*
	หญิง	198	4.03	.660		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียน สามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว	ชาย	82	4.28	.672	1.84	1.30
	หญิง	198	4.11	.711		
รวม					2.49	0.74

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการ
ธนาคารโรงเรียนที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดย
ปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง
ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูล

ได้อย่างถูกต้อง มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงินทำให้มีนิสัยรักการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวดี มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 27 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามอายุ

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้ รู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างรู้คุณค่า	15 ปี	33	4.27	.574	2.26	0.09*
	16 ปี	105	3.91	.900		
	17 ปี	122	3.89	.725		
	18 ปี	19	3.84	.958		
	19 ปี	1	3.00	.		
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการ วางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม	15 ปี	33	4.06	.659	2.06	0.12
	16 ปี	105	3.80	.825		
	17 ปี	122	3.81	.742		
	18 ปี	19	3.53	.697		
	19 ปี	1	3.00	.		

ตารางที่ 27 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามอายุ (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้ นำเงินไปฝากกับธนาคาร โรงเรียน	15 ปี	33	4.09	.723	1.54	0.43
	16 ปี	105	4.03	.672		
	17 ปี	122	3.88	.829		
	18 ปี	19	3.84	.688		
	19 ปี	1	4.00	.		
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้ นการออมเงิน	15 ปี	33	4.12	.740	1.14	0.89
	16 ปี	105	4.20	.671		
	17 ปี	122	4.12	.778		
	18 ปี	19	4.05	.705		
	19 ปี	1	4.00	.		
รวม					1.30	0.26

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยการสนับสนุนของครู/อาจารย์มีผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้นำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 28 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จำแนกตามอายุ

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่ จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนใน การให้ความรู้ด้านการประหยัดและ การออม	15 ปี	33	4.09	.678	2.17	0.09*
	16 ปี	105	3.86	.802		
	17 ปี	122	3.69	.739		
	18 ปี	19	3.79	.787		
	19 ปี	1	4.00	.		
มีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ ธนาคาร โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมการออมของธนาคาร โรงเรียน	15 ปี	33	4.06	.609	2.25	0.04*
	16 ปี	105	3.75	.731		
	17 ปี	122	3.75	.731		
	18 ปี	19	3.58	.607		
	19 ปี	1	5.00	.		
เจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้ สอนการวางแผนในการออมเงิน	15 ปี	33	4.27	.719	1.39	0.00*
	16 ปี	105	3.75	.731		
	17 ปี	122	3.81	.827		
	18 ปี	19	3.74	.806		
	19 ปี	1	5.00	.		
รวม					1.82	0.12

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 28 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการมีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคาร

โรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 29 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามอายุ

ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและ สนับสนุนในการออมเงินกับ ธนาคารโรงเรียน	15 ปี	33	3.94	.747	1.39	0.63
	16 ปี	105	3.70	.759		
	17 ปี	122	3.80	.799		
	18 ปี	19	3.74	.733		
	19 ปี	1	4.00	.		
พ่อแม่/ ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน	15 ปี	33	4.30	.810	3.53	0.00*
	16 ปี	105	3.97	.790		
	17 ปี	122	3.87	.782		
	18 ปี	19	3.42	.769		
	19 ปี	1	4.00	.		
พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยใน การออมเงิน	15 ปี	33	4.24	.663	2.24	0.06*
	16 ปี	105	4.21	.768		
	17 ปี	122	4.00	.750		
	18 ปี	19	3.79	.713		
	19 ปี	1	4.00	.		

ตารางที่ 29 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามอายุ (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็น ถึงประโยชน์ของการออมเงิน	15 ปี	33	4.30	.684	1.77	0.29
	16 ปี	105	4.20	.813		
	17 ปี	122	4.04	.797		
	18 ปี	19	3.95	.848		
	19 ปี	1	4.00	.		
รวม					2.21	0.68

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 29 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครอง ได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อ แม่/ ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 30 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามอายุ

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน	15 ปี	33	4.18	.769	2.50	0.04*
	16 ปี	105	3.76	.779		
	17 ปี	122	3.79	.815		
	18 ปี	19	4.00	.667		
	19 ปี	1	3.00	.		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน	15 ปี	33	4.06	.747	3.27	0.00*
	16 ปี	105	3.58	.704		
	17 ปี	122	3.64	.783		
	18 ปี	19	4.05	.780		
	19 ปี	1	3.00	.		
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิทแนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น	15 ปี	33	4.15	.619	2.32	0.05*
	16 ปี	105	3.78	.707		
	17 ปี	122	3.72	.806		
	18 ปี	19	3.95	.848		
	19 ปี	1	4.00	.		
รวม					4.01	0.00*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 30 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิทแนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 31 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอายุ

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี	15 ปี	33	4.12	.600	1.92	0.13
	16 ปี	105	3.83	.740		
	17 ปี	122	3.84	.743		
	18 ปี	19	3.84	.688		
	19 ปี	1	5.00	.		
เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	15 ปี	33	4.27	.626	2.43	0.02*
	16 ปี	105	3.89	.738		
	17 ปี	122	3.81	.720		
	18 ปี	19	4.00	.667		
	19 ปี	1	4.00	.		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม	15 ปี	33	4.15	.619	1.53	0.35
	16 ปี	105	3.93	.724		
	17 ปี	122	3.93	.706		
	18 ปี	19	4.16	.501		
	19 ปี	1	4.00	.		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย	15 ปี	33	4.30	.684	1.77	0.18
	16 ปี	105	3.95	.685		
	17 ปี	122	4.02	.733		
	18 ปี	19	4.00	.667		
	19 ปี	1	4.00	.		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง	15 ปี	33	4.33	.595	1.75	0.18
	16 ปี	105	4.01	.714		
	17 ปี	122	4.02	.716		
	18 ปี	19	4.00	.577		
	19 ปี	1	4.00	.		

ตารางที่ 31 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอายุ (ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	อายุ	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	15 ปี	33	4.36	.549	1.68	0.18
	16 ปี	105	4.07	.697		
	17 ปี	122	4.07	.652		
	18 ปี	19	4.00	.667		
	19 ปี	1	4.00	.		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงินทำให้มีนิสัยรักการออม	15 ปี	33	4.21	.696	1.33	0.58
	16 ปี	105	4.12	.661		
	17 ปี	122	4.08	.687		
	18 ปี	19	3.89	.737		
	19 ปี	1	4.00	.		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว	15 ปี	33	4.42	.502	1.68	0.23
	16 ปี	105	4.14	.777		
	17 ปี	122	4.12	.687		
	18 ปี	19	4.05	.621		
	19 ปี	1	4.00	.		
รวม					2.06	0.08

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 31 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยทัศนคติเกี่ยวกับการออม มีผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่าง

ต่อเนื่อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมทำให้มีนิสัยรักการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 32 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	ระดับ การศึกษา	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้ รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า	ม.4	58	4.17	.679	3.37	0.02*
	ม.5	149	3.92	.858		
	ม.6	73	3.79	.745		
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการ วางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม	ม.4	58	3.98	.761	2.31	0.08*
	ม.5	149	3.81	.803		
	ม.6	73	3.70	.681		
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้ นำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน	ม.4	58	4.03	.748	3.33	0.08*
	ม.5	149	4.03	.757		
	ม.6	73	3.74	.708		
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้าน การออมเงิน	ม.4	58	4.22	.702	4.24	0.00*
	ม.5	149	4.24	.713		
	ม.6	73	3.89	.718		
รวม					5.51	0.00*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 32 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการ

สนับสนุนของครู/อาจารย์ ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้าน ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครู ให้รู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างรู้คุณค่า มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการ ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการ ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้นำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการ ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 33 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	ระดับ การศึกษา	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่ จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนใน การให้ความรู้ด้านการประหยัดและ การออม	ม.4	58	3.93	.792	2.69	0.05*
	ม.5	149	3.85	.760		
	ม.6	73	3.63	.736		
มีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ ธนาคารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมการออมของธนาคาร โรงเรียน	ม.4	58	3.98	.713	2.65	0.03*
	ม.5	149	3.76	.713		
	ม.6	73	3.67	.708		
เจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้ สอนการวางแผนในการออมเงิน	ม.4	58	4.07	.856	2.88	0.04*
	ม.5	149	3.79	.756		
	ม.6	73	3.77	.791		
รวม					3.70	0.02*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 33 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ปัจจัยด้านการ

สนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการออม มีผลที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านมีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคารโรงเรียน มีผลที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน มีผลที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน ๆ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 34 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง	ระดับการศึกษา	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน	ม.4	58	3.90	.788	1.57	0.38
	ม.5	149	3.77	.775		
	ม.6	73	3.71	.754		
พ่อแม่/ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน	ม.4	58	4.22	.817	6.85	0.00*
	ม.5	149	3.96	.779		
	ม.6	73	3.63	.755		
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน	ม.4	58	4.26	.785	4.18	0.00*
	ม.5	149	4.15	.739		
	ม.6	73	3.85	.701		
พ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน	ม.4	58	4.28	.812	2.70	0.06*
	ม.5	149	4.15	.783		
	ม.6	73	3.96	.789		
รวม					6.48	0.00*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 34 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงินปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 35 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	ระดับการศึกษา	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงิน เพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน	ม.4	58	3.93	.876	1.36	0.56
	ม.5	149	3.80	.771		
	ม.6	73	3.84	.782		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน	ม.4	58	3.81	.826	1.95	0.19
	ม.5	149	3.62	.694		
	ม.6	73	3.75	.846		
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น	ม.4	58	3.95	.686	1.75	0.25
	ม.5	149	3.79	.747		
	ม.6	73	3.74	.834		
รวม					8.44	0.00*

จากตารางที่ 35 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน มีผลต่อระดับการออมเงิน ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โคนปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อน

สนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 36 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	ระดับการศึกษา	N	Mean	S. D.	F	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคาร โรงเรียนเป็นอย่างดี	ม.4	58	3.93	.722	1.13	0.77
	ม.5	149	3.85	.739		
	ม.6	73	3.86	.713		
เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	ม.4	58	4.12	.796	2.84	0.02*
	ม.5	149	3.88	.687		
	ม.6	73	3.79	.706		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม	ม.4	58	4.03	.772	1.16	0.71
	ม.5	149	3.95	.666		
	ม.6	73	3.97	.687		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย	ม.4	58	4.12	.818	1.42	0.43
	ม.5	149	4.03	.657		
	ม.6	73	3.96	.716		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง	ม.4	58	4.21	.789	1.97	0.13
	ม.5	149	4.03	.667		
	ม.6	73	3.97	.666		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	ม.4	58	4.22	.677	1.72	0.19
	ม.5	149	4.09	.657		
	ม.6	73	4.01	.656		

ตารางที่ 36 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	ระดับการศึกษา	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียน ทำให้มีนิสัยรักการออมเงินทำให้ มีนิสัยรักการออม	ม.4	58	4.16	.812	1.98	0.11
	ม.5	149	4.15	.608		
	ม.6	73	3.96	.696		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียน สามารถนำเงินออมของตนเองมา ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและ ครอบครัว	ม.4	58	4.09	.942	2.05	0.11
	ม.5	149	4.24	.611		
	ม.6	73	4.05	.643		
รวม					1.46	0.23

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 36 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม มีผลต่อระดับการออมเงิน ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงินทำให้มีนิสัยรักการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 37 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามแผนการเรียน

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครู ให้รู้จักการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.88	.838	2.30	0.15
	ศิลป์-ภาษา	17	4.35	.702		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	3.97	.701		
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการ วางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.74	.782	2.13	0.12
	ศิลป์-ภาษา	17	4.35	.702		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.00	.707		
	อื่น ๆ	70	3.87	.700		
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครู ให้นำเงินไปฝากกับธนาคาร โรงเรียน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.85	.773	2.20	0.00*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.18	.636		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.00	.707		
	อื่น ๆ	70	4.19	.666		
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีใน ด้านการออมเงิน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	4.04	.734	2.37	0.32
	ศิลป์-ภาษา	17	4.29	.686		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.40	.646		
รวม					4.69	0.00*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 37 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงินปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้รู้จัก

การใช้เงินอย่างรู้คุณค่า มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้นำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแผนการเรียน ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 38 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จำแนกตามแผนการเรียน

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจาก เจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้าน การประหยัดและการออม	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.75	.792	1.68	0.00*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.00	.707		
	ศิลป์-คำนวณ	5	3.80	.447		
	อื่น ๆ	70	3.91	.717		
มีการประชาสัมพันธ์จาก เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออม ของธนาคาร โรงเรียน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.68	.705	2.97	0.03*
	ศิลป์-ภาษา	17	3.94	.556		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.00	1.000		
	อื่น ๆ	70	4.00	.722		
เจ้าหน้าที่ของธนาคาร โรงเรียน ได้สอนการวางแผนในการออม เงิน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.75	.792	2.75	0.44
	ศิลป์-ภาษา	17	4.12	.857		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.00	.742		
รวม					3.29	0.02*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 38 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงินปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแผนการเรียน ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 39 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามแผนการเรียน

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	3.75	.792	1.53	0.73
	ศิลป์-ภาษา	17	3.94	.748		
	ศิลป์-คำนวณ	5	3.40	.548		
	อื่น ๆ	70	3.84	.735		
พ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	3.88	.821	2.49	0.51
	ศิลป์-ภาษา	17	4.41	.795		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.00	.000		
	อื่น ๆ	70	3.94	.759		
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	4.02	.770	2.46	0.60
	ศิลป์-ภาษา	17	4.47	.717		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.20	.672		

ตารางที่ 39 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามแผนการเรียน (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ ผู้ปกครองสามารถ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการ ออมเงิน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	4.02	.770	2.55	0.14
	ศิลป์-ภาษา	17	4.47	.717		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.20	.672		
รวม					2.73	0.04*

จากตารางที่ 39 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครองออม มีผลต่อระดับการออมเงิน ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน โรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อ แม่/ ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแผนการเรียน ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 40 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามแผนการเรียน

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/ เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การ ออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับ ธนาคารโรงเรียน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.73	.798	3.22	0.07*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.06	.748		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.04	.751		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลัง เก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝาก กับธนาคารโรงเรียน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.63	.773	2.32	0.09*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.06	.748		
	ศิลป์-คำนวณ	5	3.40	.548		
	อื่น ๆ	70	3.79	.740		
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผล ตามความจำเป็น	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.73	.776	2.21	0.03*
	ศิลป์-ภาษา	17	3.94	.659		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.447		
	อื่น ๆ	70	3.96	.731		
รวม					3.19	0.02*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 40 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยจากกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียนมีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแผนการเรียน ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 41 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามแผนการเรียน

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	3.79	.707	2.35	0.23
	ศิลป์-ภาษา	17	4.18	.636		
	ศิลป์-คำนวณ	5	3.80	.447		
	อื่น ๆ	70	4.03	.780		
เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	3.84	.736	1.97	0.01*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.18	.636		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.00	.707		
	อื่น ๆ	70	4.01	.691		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	3.88	.694	1.69	0.07*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.12	.600		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.17	.659		
การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย	วิทย์-คณิตศาสตร์	188	3.95	.733	2.17	0.02*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.18	.809		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.00	.707		
	อื่น ๆ	70	4.20	.580		

ตารางที่ 41 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามแผนการเรียน (ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การออม	แผนการเรียน	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจ ในตนเองที่สามารถออมเงินได้ อย่างต่อเนื่อง	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	3.96	.712	2.48	0.37
	ศิลป์-ภาษา	17	4.29	.772		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.21	.587		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการ ใช้เงินทำให้ไม่ใช้จ่าย ฟุ่มเฟือย	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	4.05	.664	2.06	0.07*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.24	.752		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.20	.837		
	อื่น ๆ	70	4.19	.621		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการ ออมเงิน	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	4.03	.705	2.35	0.07*
	ศิลป์-ภาษา	17	4.24	.752		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.40	.548		
	อื่น ๆ	70	4.24	.576		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออม ของตนเองมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและ ครอบครัว	วิทย์- คณิตศาสตร์	188	4.13	.666	2.48	0.04*
	ศิลป์-ภาษา	17	3.82	1.237		
	ศิลป์-คำนวณ	5	4.40	.548		
	อื่น ๆ	70	4.31	.603		
รวม					17.55	0.81

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 41 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยทัศนคติ

เกี่ยวกับการออม ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคาร โรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัยมีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแผนการเรียน ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 42 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจาก คุณครูให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้ คุณค่า	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.95	.718	1.54	0.50
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.05	.818		
	บริษัท เอกชน	11	4.18	.405		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.89	.904		
	อื่น ๆ	26	3.81	.491		

ตารางที่ 42 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง
(ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูใน การวางแผนการใช้เงินอย่าง เหมาะสม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.82	.869	1.52	0.46
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.85	.743		
	บริษัท เอกชน	11	4.18	.405		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.78	.802		
	อื่น ๆ	26	3.69	.471		
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจาก คุณครูให้นำเงินไปฝากกับ ธนาคารโรงเรียน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.88	.847	2.66	0.18
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.87	.799		
	บริษัท เอกชน	11	4.55	.522		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.03	.686		
	อื่น ๆ	26	3.73	.667		
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดี ในด้านการออมเงิน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.16	.841	2.10	0.17
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.06	.765		
	บริษัท เอกชน	11	4.64	.505		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.18	.663		
	อื่น ๆ	26	3.96	.662		
รวม					1.93	0.10

จากตารางที่ 42 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการ
ธนาคารโรงเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้าน

การสนับสนุน ของครู/อาจารย์ ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรม จากคุณครูให้รู้จักการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้นำเงินไปฝาก กับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการได้เห็น คุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย ภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของ ครู/อาจารย์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 43 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนฯ

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจาก เจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้าน การประหยัดและการออม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.70	.944	2.34	0.05*
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.76	.694		
	บริษัท เอกชน	11	3.91	.539		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.94	.707		
	อื่น ๆ	26	3.50	.762		
มีการประชาสัมพันธ์จาก เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการ ออมของธนาคาร โรงเรียน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.60	.753	1.76	0.20
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.82	.758		
	บริษัท เอกชน	11	4.00	.632		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.84	.714		
	อื่น ๆ	26	3.73	.533		

ตารางที่ 43 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนฯ
(ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคาร ออมสิน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
เจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียน ได้สอนการวางแผนในการ ออมเงิน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.58	.823	1.34	0.07*
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.87	.859		
	บริษัท เอกชน	11	4.00	.894		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.90	.715		
	อื่น ๆ	26	4.00	.800		
รวม					1.92	0.10

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 43 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการออม มีผลที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการมีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคารโรงเรียน มีผลที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน มีผลที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 44 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำ และสนับสนุนในการออมเงิน กับธนาคาร โรงเรียน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.63	.899	1.80	0.24
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.76	.740		
	บริษัท เอกชน	11	4.18	.603		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.81	.737		
	อื่น ๆ	26	3.81	.749		
พ่อแม่/ ผู้ปกครอง สามารถ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน การออมเงิน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.11	.939	1.83	0.27
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.84	.772		
	บริษัท เอกชน	11	4.18	.603		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.88	.792		
	อื่น ๆ	26	3.88	.653		
พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มี วินัยในการออม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.19	.934	1.43	0.54
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.16	.772		
	บริษัท เอกชน	11	4.18	.603		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.02	.680		
	อื่น ๆ	26	4.00	.632		

ตารางที่ 44 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ ผู้ปกครองสามารถ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการ ออมเงิน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.32	.869	2.37	0.06*
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.10	.783		
	บริษัท เอกชน	11	4.55	.522		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.05	.785		
	อื่น ๆ	26	3.96	.720		
รวม					1.07	0.36

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 44 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็น ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อ แม่/ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 45 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	อาชีพของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/ เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การ ออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับ ธนาคารโรงเรียน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.56	.780	2.47	0.53
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.97	.809		
	บริษัท เอกชน	11	3.91	.831		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.90	.794		
	อื่น ๆ	26	3.81	.694		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลัง เก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝาก กับธนาคารโรงเรียน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.54	.781	1.56	0.43
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.79	.771		
	บริษัท เอกชน	11	3.64	.809		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.73	.745		
	อื่น ๆ	26	3.62	.804		
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผล ตามความจำเป็น	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.75	.786	1.12	0.92
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.85	.807		
	บริษัท เอกชน	11	3.82	.405		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.83	.718		
	อื่น ๆ	26	3.73	.919		
รวม					1.37	0.24

จากตารางที่ 45 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรม

รณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 46 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	อาชีพของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	57	3.84	.797	1.29	0.70
	ธุรกิจส่วนตัว	62	3.95	.688		
	บริษัทเอกชน	11	3.64	.505		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.88	.739		
	อื่น ๆ	26	3.81	.694		
เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	57	3.68	.760	2.72	0.00*
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.02	.713		
	บริษัทเอกชน	11	4.36	.505		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.95	.697		
	อื่น ๆ	26	3.73	.724		

ตารางที่ 46 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง
(ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การออม	อาชีพของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของ เงินและพอใจกับการออม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.88	.803	1.35	0.56
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.03	.600		
	บริษัท เอกชน	11	4.18	.751		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.98	.687		
	อื่น ๆ	26	3.88	.653		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนมีความมั่นคงและ ปลอดภัย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.12	.758	1.21	0.78
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.05	.734		
	บริษัท เอกชน	11	3.91	.831		
	รับจ้างทั่วไป	124	3.99	.669		
	อื่น ๆ	26	4.00	.693		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจ ในตนเองที่สามารถออมเงินได้ อย่างต่อเนื่อง	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.00	.779	1.33	0.60
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.18	.615		
	บริษัท เอกชน	11	4.00	.775		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.02	.680		
	อื่น ๆ	26	4.00	.748		

ตารางที่ 46 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง
(ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	อาชีพของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้เงินทำให้ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.07	.651	1.34	0.54
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.23	.711		
	บริษัท เอกชน	11	4.09	.701		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.06	.654		
	อื่น ๆ	26	4.04	.599		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการ ออมเงินทำให้มีนิสัยรักการ ออม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	4.09	.739	1.54	0.84
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.16	.606		
	บริษัท เอกชน	11	3.91	.539		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.10	.715		
	อื่น ๆ	26	4.08	.628		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออม ของตนเองมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและ ครอบครัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	57	3.98	.916	2.07	0.06*
	ธุรกิจส่วนตัว	62	4.31	.642		
	บริษัท เอกชน	11	3.91	.539		
	รับจ้างทั่วไป	124	4.21	.641		
	อื่น ๆ	26	4.08	.560		
รวม					0.77	0.54

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 46 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูล ได้อย่างถูกต้อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวมีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 47 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	รายได้ของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจาก คุณครูให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้ คุณค่า	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.71	.892	2.55	0.07*
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.98	.680		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.20	.735		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	3.89	1.183		
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูใน การวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่าง เหมาะสม	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.64	.795	1.63	0.39
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.81	.723		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.02	.829		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.00	.686		
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจาก คุณครูให้นำเงินไปฝากกับ ธนาคารโรงเรียน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.89	.810	1.90	0.18
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.93	.720		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.16	.800		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	3.83	.514		

ตารางที่ 47 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	รายได้ของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีใน ด้านการออมเงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	4.16	.749	1.34	0.58
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.11	.693		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.27	.785		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.06	.725		
รวม					2.80	0.40

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 47 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่าปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้นำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการออมเงิน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีปัจจัยการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 48 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	รายได้ของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจาก เจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้าน การประหยัดและการออม	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.61	.767	1.68	0.03*
	10,000 – 25,000 บาท/เดือน	137	3.84	.720		
	25,000 – 50,000 บาท/เดือน	49	3.96	.865		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.00	.686		
มีการประชาสัมพันธ์จาก เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการ ออมของธนาคาร โรงเรียน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.71	.708	1.75	0.22
	10,000 – 25,000 บาท/เดือน	137	3.85	.726		
	25,000 – 50,000 บาท/เดือน	49	3.65	.694		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	3.94	.725		
เจ้าหน้าที่ของธนาคาร โรงเรียน ได้สอนการวางแผนในการออม เงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.86	.795	1.77	0.29
	10,000 – 25,000 บาท/เดือน	137	3.82	.822		
	25,000 – 50,000 บาท/เดือน	49	3.76	.723		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.17	.707		
รวม					1.28	0.27

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 48 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคารโรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 49 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	รายได้ของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.86	.812	1.79	0.26
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.69	.723		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	3.82	.834		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.00	.767		

ตารางที่ 49 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครอง	รายได้ของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อแม่/ ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.86	.795	2.51	0.00*
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.83	.772		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.27	.836		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.06	.802		
พ่อแม่/ผู้ปกครอง ได้ฝึกให้วินัยในการออมเงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	4.07	.789	1.67	0.03*
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.00	.707		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.37	.755		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.17	.786		
พ่อแม่/ ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	4.05	.831	1.75	0.31
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.09	.790		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.29	.764		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.28	.752		
รวม					2.91	0.03*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 49 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 50 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	รายได้ของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.74	.885	1.57	0.44
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.85	.794		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	3.88	.754		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.06	.416		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.61	.850	1.99	0.16
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.69	.755		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	3.71	.645		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.06	.725		

ตารางที่ 50 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อ)

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	รายได้ของผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมี เหตุผลตามความจำเป็น	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.68	.836	1.71	0.29
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.82	.756		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	3.92	.672		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	3.94	.639		
รวม					1.63	0.18

จากตารางที่ 50 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 51 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การออม	รายได้ของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการ ของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.82	.795	1.74	0.23
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.82	.706		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.04	.706		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.00	.594		
เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน สามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้ อย่างถูกต้อง	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.91	.836	1.31	0.61
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	3.86	.699		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	3.98	.661		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.06	.539		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของ เงินและพอใจกับการออม	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.88	.711	1.28	0.62
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.00	.697		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.02	.692		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.00	.594		

ตารางที่ 51 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง
(ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การออม	รายได้ของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนมีความมั่นคงและ ปลอดภัย	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.91	.803	1.36	0.04*
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.00	.675		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.27	.670		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.11	.471		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจ ในตนเองที่สามารถออมเงินได้ อย่างต่อเนื่อง	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.96	.756	1.34	0.54
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.08	.687		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.12	.696		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.00	.485		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการ ใช้เงินทำให้ไม่ใช้จ่าย ฟุ่มเฟือย	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	4.00	.730	1.14	0.04*
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.07	.655		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.33	.591		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.11	.471		

ตารางที่ 51 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง
(ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การออม	รายได้ของ ผู้ปกครอง	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการ ออมเงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	3.96	.774	1.39	0.02*
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.14	.666		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.29	.540		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	3.89	.583		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออม ของตนเองมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและ ครอบครัว	น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	76	4.11	.793	1.23	0.70
	10,000 –25,000 บาท/เดือน	137	4.20	.608		
	25,000 –50,000 บาท/เดือน	49	4.16	.850		
	มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	18	4.06	.539		
รวม					1.49	0.21

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 51 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออม

เงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 52 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามภูมิลำเนา

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	ภูมิลำเนา	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจาก คุณครูให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้ คุณค่า	ลพบุรี	238	3.94	.811	1.38	0.67
	สิงห์บุรี	17	4.12	.600		
	สระบุรี	16	3.75	.931		
	อื่น ๆ	9	4.00	.707		
ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูใน การวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่าง เหมาะสม	ลพบุรี	238	3.84	.781	1.26	0.09*
	สิงห์บุรี	17	4.00	.612		
	สระบุรี	16	3.56	.629		
	อื่น ๆ	9	3.33	.707		
ได้รับคำแนะนำ/อบรมจาก คุณครูให้นำเงินไปฝากกับ ธนาคารโรงเรียน	ลพบุรี	238	3.98	.746	1.68	0.02*
	สิงห์บุรี	17	4.00	.500		
	สระบุรี	16	3.94	.998		
	อื่น ๆ	9	3.22	.441		

ตารางที่ 52 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ จำแนกตามภูมิลำเนา (ต่อ)

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของครู/อาจารย์	ภูมิลำเนา	N	Mean	S. D.	F	p
ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดี ในด้านการออมเงิน	ลพบุรี	238	4.16	.721	3.06	0.00*
	สิงห์บุรี	17	4.24	.562		
	สระบุรี	16	4.44	.727		
	อื่น ๆ	9	3.22	.441		
รวม					2.65	0.04*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 52 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้รู้จักการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ/อบรมจากคุณครูให้นำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการออมเงินเหมาะสม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 53 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน
ธนาคารออมสิน จำแนกตามภูมิภาค

ปัจจัยด้านการสนับสนุน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน	ภูมิภาค	N	Mean	S. D.	F	p
ได้รับการแนะนำที่ดีจาก เจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้าน การประหยัดและการออม	ลพบุรี	238	3.82	.779	1.93	0.18
	สิงห์บุรี	17	4.06	.556		
	สระบุรี	16	3.63	.806		
	อื่น ๆ	9	3.44	.527		
มีการประชาสัมพันธ์จาก เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการ ออมของธนาคาร โรงเรียน	ลพบุรี	238	3.81	.725	1.64	0.28
	สิงห์บุรี	17	3.76	.664		
	สระบุรี	16	3.50	.632		
	อื่น ๆ	9	3.56	.726		
เจ้าหน้าที่ของธนาคาร โรงเรียน ได้สอนการวางแผนในการ ออมเงิน	ลพบุรี	238	3.87	.796	1.25	0.11
	สิงห์บุรี	17	3.94	.659		
	สระบุรี	16	3.44	.814		
	อื่น ๆ	9	3.56	.726		
รวม					1.96	0.12

จากตารางที่ 53 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการ
ธนาคาร โรงเรียนที่มีภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุน
ของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้าน
การได้รับการแนะนำที่ดีจากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ด้านการประหยัดและการ
ออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์จาก
เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคาร โรงเรียน มีผลที่แตกต่าง
กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ของธนาคาร โรงเรียนได้สอนการ
วางแผนในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า
กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 54 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง จำแนกตามภูมิภาค

ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากพ่อแม่/ผู้ปกครอง	ภูมิภาค	N	Mean	S. D.	F	p
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้แนะนำ และสนับสนุนในการออมเงิน กับธนาคารโรงเรียน	ลพบุรี	238	3.82	.795	1.71	0.31
	สิงห์บุรี	17	3.59	.507		
	สระบุรี	16	3.56	.629		
	อื่น ๆ	9	3.56	.726		
พ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน การออมเงิน	ลพบุรี	238	3.91	.804	1.59	0.43
	สิงห์บุรี	17	3.88	.697		
	สระบุรี	16	4.25	.856		
	อื่น ๆ	9	3.89	.928		
พ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มี วินัยในการออมเงิน	ลพบุรี	238	4.05	.761	1.71	0.27
	สิงห์บุรี	17	4.47	.514		
	สระบุรี	16	4.44	.629		
	อื่น ๆ	9	3.89	.782		
พ่อแม่/ผู้ปกครองสามารถ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการ ออมเงิน	ลพบุรี	238	4.09	.809	1.53	0.06*
	สิงห์บุรี	17	4.53	.514		
	สระบุรี	16	4.38	.719		
	อื่น ๆ	9	3.89	.782		
รวม					1.00	0.39

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 54 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านพ่อแม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน มีผลที่

แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านพ่อ แม่/ ผู้ปกครองสามารถชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อ แม่/ผู้ปกครองที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 55 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จำแนกตามภูมิลำเนา

ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน	ภูมิลำเนา	N	Mean	S. D.	F	p
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/ เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การ ออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับ ธนาคารโรงเรียน	ลพบุรี	238	3.88	.776	1.48	0.70
	สิงห์บุรี	17	3.71	.920		
	สระบุรี	16	3.38	.806		
	อื่น ๆ	9	3.67	.866		
ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลัง เก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝาก กับธนาคารโรงเรียน	ลพบุรี	238	3.75	.764	1.86	0.02*
	สิงห์บุรี	17	3.35	.702		
	สระบุรี	16	3.38	.806		
	อื่น ๆ	9	3.33	.500		
เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผล ตามความจำเป็น	ลพบุรี	238	3.84	.727	1.89	0.19
	สิงห์บุรี	17	3.71	.588		
	สระบุรี	16	3.44	1.153		
	อื่น ๆ	9	3.78	.972		
รวม					3.13	0.02*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 55 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยด้านจากกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 56 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามภูมิลำเนา

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การออม	ภูมิลำเนา	N	Mean	S. D.	F	p
นักเรียนทราบถึงการให้บริการ ของธนาคาร โรงเรียนเป็นอย่างดี	ลพบุรี	238	3.89	.729	1.96	0.14
	สิงห์บุรี	17	3.76	.664		
	สระบุรี	16	3.56	.629		
	อื่น ๆ	9	4.22	.833		
เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน สามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้ อย่างถูกต้อง	ลพบุรี	238	3.95	.739	1.25	0.64
	สิงห์บุรี	17	3.71	.588		
	สระบุรี	16	3.50	.516		
	อื่น ๆ	9	3.89	.601		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียน ทำให้เห็นคุณค่าของเงินและ พอใจกับการออม	ลพบุรี	238	4.01	.693	1.93	0.11
	สิงห์บุรี	17	3.88	.697		
	สระบุรี	16	3.75	.577		
	อื่น ๆ	9	3.56	.726		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียน มีความมั่นคงและปลอดภัย	ลพบุรี	238	4.05	.716	1.93	0.13
	สิงห์บุรี	17	4.06	.659		
	สระบุรี	16	3.63	.500		
	อื่น ๆ	9	4.11	.782		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียน ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่ สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง	ลพบุรี	238	4.05	.704	1.76	0.19
	สิงห์บุรี	17	4.24	.562		
	สระบุรี	16	3.75	.577		
	อื่น ๆ	9	4.22	.833		

ตารางที่ 56 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม จำแนกตามภูมิลำเนา (ต่อ)

ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม	ภูมิลำเนา	N	Mean	S. D.	F	p
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่าย การเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	ลพบุรี	238	4.13	.661	1.93	0.93
	สิงห์บุรี	17	4.00	.612		
	สระบุรี	16	3.75	.577		
	อื่น ๆ	9	3.89	.782		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการ ออมเงิน	ลพบุรี	238	4.14	.689	1.96	0.10
	สิงห์บุรี	17	4.00	.500		
	สระบุรี	16	3.75	.577		
	อื่น ๆ	9	3.89	.782		
การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออม ของตนเองมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและ ครอบครัว	ลพบุรี	238	4.18	.709	1.47	0.41
	สิงห์บุรี	17	4.18	.529		
	สระบุรี	16	3.88	.719		
	อื่น ๆ	9	4.11	.782		
รวม					2.26	0.08

จากตารางที่ 56 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงิน ด้านปัจจัยทัศนคติเกี่ยวกับการออม ที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยปัจจัยด้านนักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงิน มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว มีผลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในแบบสอบถาม ตอนที่ 4 เป็นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 57 แสดงค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออมเงิน

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
1	มีรายจ่ายมากกว่ารายรับทำให้ไม่มีเงินเพียงพอไว้สำหรับออม	42	50.6
2	เวลาเปิด ปิด ทำการของธนาคาร โรงเรียนน้อยเกินไป	25	30.1
3	บุคลากร เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ทำให้ล่าช้า	10	12.0
4	เมื่อนำเงินมาฝาก จะใช้เวลาในการดำเนินการล่าช้า ไม่สามารถนำสมุดเงินฝากคืนได้ทันที	4	4.8
5	สถานที่มีความคับแคบ	2	2.4
	รวม	83	100

จากตารางที่ 57 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ มีรายจ่ายมากกว่ารายรับทำให้ไม่มีเงินเพียงพอไว้สำหรับออม จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 เวลาเปิด ปิด ทำการของธนาคาร โรงเรียนน้อยเกินไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 30.1 บุคลากร เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ทำให้ล่าช้า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 เมื่อนำเงินมาฝาก จะใช้เวลาในการดำเนินการล่าช้า ไม่สามารถนำสมุดเงินฝากคืนได้ทันที จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และสถานที่มีความคับแคบ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

ตารางที่ 58 แสดงค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการส่งเสริมภาวะการออมเงิน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรเพิ่มเวลาในการให้บริการให้มากยิ่งขึ้น	12	29.2
2	ควรเก็บออมเงินก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายทุกครั้ง	12	29.2
3	ลดค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน เช่น กิจกรรมคณะสี กิจกรรมกีฬาภายใน	8	19.5
4	ควรตั้งสมาชิกผู้รับฝากเงินเพื่อนในห้องทำหน้าที่นำเงินไปฝาก	5	12.2
5	ควรมีการติดตั้งตู้รับฝาก ถอนเงิน ตั้งอยู่ภายในโรงเรียน	4	9.7
	รวม	41	100

จากตารางที่ 58 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ควรเพิ่มเวลาในการให้บริการให้มากยิ่งขึ้น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 ควรเก็บออมเงินก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายทุกครั้ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 ลดค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน เช่น กิจกรรมคณะสี กิจกรรมกีฬาภายใน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ควรตั้งสมาชิกผู้รับฝากเงินเพื่อนในห้องทำหน้าที่นำเงินไปฝาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ควรมีการติดตั้งตู้รับฝาก ถอนเงิน ตั้งอยู่ภายในโรงเรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน รวมทั้งสิ้น 21 คน ประกอบด้วย ครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน จำนวน 7 คน เจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน ที่รับผิดชอบโครงการ จำนวน 7 คน และนักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน จำนวน 7 คน ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 การดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องประกอบด้วย ปัจจัย ดังต่อไปนี้

5.1.1 ด้านบุคลากร

1) ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยคณะครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนจะต้องคอยอบรม ให้ความรู้ด้านการประหยัดคอดออม ให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้เงิน ทั้งให้ความรู้ภายในห้องเรียน และบูรณาการความรู้ไปในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นต้น ตลอดจน คณะครูทุกท่านจะต้องคอยส่งเสริมและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของโครงการธนาคารอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ถือว่ามีบทบาท หน้าที่ที่สำคัญของการส่งเสริมการออมภายในสถานศึกษา ต้องเห็นความสำคัญของโครงการธนาคารโรงเรียนอย่างแท้จริง โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยดูแล ส่งเสริม รวมทั้งการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารอย่างใกล้ชิด เช่น ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมของธนาคารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น

3) เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน จะต้องเข้ามาตรวจสอบ คอยแก้ไขปัญหา รวมทั้งเสนอแนะและให้คำปรึกษา แก่คณะครูและนักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด เพราะในบางโรงเรียนยังขาดแคลนเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน ที่คอยดูแล รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน โดยจะต้องดูแลเอาใจใส่ เข้ามาดูแล การดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดผลประสบผลสำเร็จสูงสุด

4) นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน โดยนักเรียนที่เข้ามาช่วยงานโครงการธนาคารต้องมีจิตใจที่รักการบริการ มีความเสียสละ เนื่องจากนักเรียนต้องใช้เวลาในช่วงพักกลางวันซึ่งเป็นเวลาพักผ่อนส่วนตัว มาช่วยงานธนาคารโรงเรียน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้โครงการธนาคารโรงเรียนประสบผลสำเร็จได้นั้น คือ ทักษะการทำงานเป็นทีม หรือการทำงานร่วมกัน ทุกคนจะต้องอาศัยการทำงานเป็นหมู่คณะ โดยทุกคนต้องมีตำแหน่งเท่าเทียมกัน ได้เห็นความสำคัญของมันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน รู้จักยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนให้เกิดประสบผลสำเร็จ โดยนักเรียนจะต้องมีความตระหนักในการมีจิตสำนึกที่ดีในด้านการประหยัดคอดออม รวมทั้งควรเห็นคุณค่าของการประหยัดคอดออม

5.1.2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งสนับสนุน

1) อาคารสถานที่ โดยอาคารสถานที่ที่เป็นที่ตั้งของธนาคารโรงเรียน ควรอยู่ด้านล่างของอาคารเรียนหรืออาคารสำนักงาน ที่สะดวกในการเข้ามาใช้บริการ นักเรียนสามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวกสบายไม่ต้องขึ้นไปบนอาคารเรียน

2) สิ่งสนับสนุน ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ภายในสำนักงาน ต้องมีความพร้อมต่อการใช้งานตลอดเวลา เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ต้องมีเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน และสามารถใช้งานได้ได้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ภายในสำนักงาน ต้องมีความสะอาดเรียบร้อยซึ่งจะสามารถสร้างแรงดึงดูดในการเข้ามาใช้บริการมากขึ้น

5.1.3 ด้านเวลาในการให้บริการ

เวลาในการเปิดให้บริการฝาก ถอนเงินของโครงการธนาคารโรงเรียน จำเป็นต้องเปิดให้บริการทุกวัน ในช่วงกลางวัน ในเวลาเที่ยงตรง ของทุกวันและหากวันใดที่อาจจะต้องปิดการให้บริการต้องมีการแจ้งประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ดังกล่าวของนางฐานันดร ร่มวาปี ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพระนารายณ์ ที่กล่าวไว้ว่า

“การดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียนจะให้เกิดความสำเร็จนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนเองและบุคลากรภายนอกจากธนาคารออมสินสาขาที่เลี้ยง และการส่งเสริมปลูกฝังจิตสำนึกด้านการประหยัดคอดออมให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการออมมากยิ่งขึ้น” (นางฐานันดร ร่มวาปี, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

และกล่าวของนางระเบียบ วัฒนสิงห์ดำรงค์ ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาที่กล่าวไว้ว่า

“การดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคลากร เริ่มต้นจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่จากธนาคารและนักเรียนทุกคน รวมทั้งปัจจัยด้าน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่จะต้องมีความพร้อม รวมทั้งปัจจัยในด้านอื่น ๆ เช่น วัน เวลาในการเปิดให้บริการ กิจกรรมส่งเสริมการออมต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงดึงดูดในการเข้ามาออมเงินกับธนาคาร” (นางระเบียบ วัฒนสิงห์ดำรงค์, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

สอดคล้องกับคำกล่าวของ นางสาวมารศรี ภูมรินทร์ ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ยังได้กล่าวไว้ว่า

“การดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียนจะให้เกิดความสำเร็จนั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายด้านประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนิน

โครงการ ความสะอาดเรียบร้อยจะสร้างความดึงดูดในการเข้ามาใช้บริการ และสิ่งที่สำคัญที่สุดบุคลากรภายในธนาคาร โรงเรียนต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีใจรักการบริการ และมีความซื่อสัตย์สุจริตด้วย” (นางสาวมารศรี ภูมรินทร์, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

นอกจากนี้ในภาพรวมคณะครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียนยังให้ความเห็นว่า โครงการธนาคารธนาคาร โรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเห็นความสำคัญของการประหยัดคอดออมให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งคอยดูแลสนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจแก่คณะครูที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียนอย่างใกล้ชิด

5.2 ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

5.2.1. ด้านบุคลากร

1) ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยคณะครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของออมเงินเท่าที่ควร และขาดองค์ความรู้ด้านการประหยัดคอดออม ซึ่งจะต้องนำความรู้ด้านนี้ไปสอดแทรกหรือบูรณาการในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ นอกจากนี้ครูและบุคลากรยังมีภาระงานที่มาก อาจจะทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมให้ความรู้ด้านการประหยัดคอดออมแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2) ผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญของโครงการธนาคาร โรงเรียนเท่าที่ควร เพราะโครงการธนาคาร โรงเรียนยังเป็นโครงการที่มีองค์กรจากภายนอกเข้ามารับผิดชอบ ซึ่งไม่ใช่หน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง

3) เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน โดยเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียนโดยตรง มีความขาดแคลน บางโรงเรียนมีเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสินรับผิดชอบเพียง 1 คน หรือไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการโดยตรง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่บ่อยครั้ง อาจเนื่องจากการย้ายสถานที่ปฏิบัติงาน

4) นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน นักเรียนที่เข้ามาเป็นจิตอาสา ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน บางครั้งอาจติดภารกิจในเรื่องของการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นในช่วงคาบเรียนที่ 4 ก่อนที่จะเปิดให้บริการ นั้นเป็นชั่วโมงเรียนของนักเรียน อาจทำให้เกิดความล่าช้า รวมทั้งเมื่อนักเรียนชุดที่ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน เรียนจบการศึกษาออกไป จะขาดความต่อเนื่องในการฝึกฝนให้เจ้าหน้าที่เรียนธนาคาร โรงเรียน ในรุ่นต่อไป

5) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึก และความตระหนักในด้านการประหยัดคอดออม ไม่เห็นคุณค่าของการประหยัดคอดออมเท่าที่ควร รวมทั้ง ไม่มีการวางแผนทางการเงินที่จะเก็บไว้ใช้ในอนาคดอีกด้วย

5.2.2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งสนับสนุน

1) อาคารสถานที่ ในบางโรงเรียนอาคารที่เป็นที่ตั้งของธนาคารโรงเรียน อยู่ในบริเวณชั้น 2 หรือ บริเวณด้านมุมสุดของอาคารเรียน ทำให้นักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ เพราะต้องเสียเวลาในการเดินทางไปใช้บริการ อาจทำให้ชั้นเรียนในคาบต่อไปไม่ทันหรือบางโรงเรียน ธนาคารโรงเรียน มีความคับแคบ แออัด ทำให้นักเรียนไม่ยอมเข้ามาใช้บริการ

2) สิ่งสนับสนุน หรือเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่คอยให้ความสะดวกสบายที่ใช้ภายในสำนักงาน มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ขาดแคลน ในบางโรงเรียน มีเพียง 1 เครื่อง อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการให้บริการแก่นักเรียน ที่เข้ามาใช้บริการรวมทั้ง การอำนวยความสะดวกภายในธนาคารโรงเรียน เช่น การติดเครื่องปรับอากาศ การมีบริการให้ยืมปากกา ดินสอ เป็นต้น

5.2.3 ด้านเวลาในการให้บริการ

เวลาในการให้บริการฝาก ถอนเงินของโครงการธนาคารโรงเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนที่จะเข้ามาใช้บริการ เพราะในช่วงเวลาพักกลางวัน มีเวลาเพียง 45 นาที นักเรียนบางคนอาจต้องเร่งรีบในการรับประทานอาหารกลางวันเพื่อมาให้ทันที่จะเข้ามาใช้บริการ

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ มีการออมเงินที่น้อยกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากจะต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า เป็นค่าใช้จ่ายเนื่องจากการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมภายในห้องเรียน กิจกรรมคณะสี กิจกรรมในการเรียนการสอน เป็นต้น ดังนั้นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงไม่ค่อยมีเงินออม ทำให้ไม่สามารถออมเงินได้อย่างเต็มที่ ทำให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ดังกล่าว ของ นางสาวพัชรพรรณ โพธิ์ศรี นักเรียนเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา ที่กล่าวไว้ว่า

“เวลาของการเปิดให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามาใช้บริการธนาคารโรงเรียน โดยจะต้องมารอเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนก่อน เพราะ

ในช่วงเวลาพักกลางวันซึ่งจะตรงกับช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวันทำให้เวลาไม่ตรงกัน”
(นางสาวพัชรพรรณ โพธิ์ศรี, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

และคำกล่าวของนางสาวสุภาวดี อวิสุ นักเรียนเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน
โรงเรียนหนอง ม่วงวิทยา ที่กล่าวไว้ว่า

“ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ การที่นักเรียนมีค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ทำให้
ไม่มีเงินเหลือที่จะเก็บออม และส่วนใหญ่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีการออมเงินที่
น้อยกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อาจเป็นเพราะว่าภาระค่าใช้จ่ายสูง แต่ก็จะมีเพียงนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนน้อยที่จะมีวินัยในการออม โดยออมเงินทุกวัน ขึ้นต่ำนวันละ 5-10
บาท” (นางสาวสุภาวดี อวิสุ, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

สอดคล้องกับคำกล่าว ของ นางสาวกันทิมา เขียวมณี นักเรียนเจ้าหน้าที่
ธนาคารโรงเรียน โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ที่กล่าวไว้ว่า

“นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นั้นต้องทำกิจกรรมภายใน
โรงเรียนค่อนข้างเยอะ และยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการออมเงิน รวมทั้งนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนมากยังมีการออมเงินที่ไม่ต่อเนื่อง ขาดความสม่ำเสมอ เช่น การ
มาเปิดบัญชีทิ้งไว้และไม่มีการออมเงินต่อจากนั้นอีกเลย” (นางสาวกันทิมา เขียวมณี, ข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาและอุปสรรคด้าน เวลา ในการให้บริการของธนาคาร
โรงเรียน ในแต่ละวัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน ที่เป็นนักเรียนต้องเข้าเรียนตามปกติ
จนถึงเวลาพักกลางวัน ทำให้อาจจะเกิดความไม่สะดวก หรือความล่าช้าในการเปิดให้บริการได้

**5.3 แนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่
เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี**

5.3.1 ด้านบุคลากร

1) ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้
สร้างองค์ความรู้ด้านการประหยัดคอดออม แก่คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของทาง โรงเรียน
เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านี้ไปเผยแพร่แก่นักเรียนให้นักเรียนได้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของ
การประหยัดคอดออมมากยิ่งขึ้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้ามามีส่วนร่วมในการ
จัดกิจกรรม และควรกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินโครงการธนาคาร โรงเรียนยังสม่ำเสมอ
โดยให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร โรงเรียน รายงานผลการดำเนินโครงการธนาคาร โรงเรียน

เป็นประจำใน ทุก ๆ เดือน เพื่อทางโรงเรียนจะได้เห็นความก้าวหน้าของโครงการธนาคารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่คณะครูที่รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น การจัดพิธีมอบเกียรติบัตรแก่ครูผู้รับผิดชอบโครงการเป็นประจำทุกปีการศึกษา

3) เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน โดยจะต้องมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสินที่รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น ต่อโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน เป็นอย่างน้อย เพื่อจะได้ทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานแทนกันได้ ในกรณีที่อีกท่านไม่อยู่ และควรมีการจัดทำตารางการเข้ามาดูแลธนาคารโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในทุก ๆ สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

4) นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน เช่น การตั้งชุมชนธนาคารโรงเรียน แล้วจัดอบรม ให้ความรู้ เพื่อสรรหานักเรียนที่มีจิตอาสา มีความมุ่งมั่นอย่างแท้จริง พร้อมทั้งจะเสียสละเวลาในการเข้ามาปฏิบัติงานของธนาคารโรงเรียน โดยนักเรียนที่เข้ามาช่วยงานโครงการธนาคารต้องมีจิตใจที่รักการให้บริการ

5) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนฯ นั้นต้องมีการปลูกฝังให้นักเรียนรู้คุณค่าของการประหยัดคอดออม ผ่านการกระบวนกรจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรก ค่านิยมเรื่องการประหยัดคอดออม รวมทั้งการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

5.3.2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งสนับสนุน

1) อาคารสถานที่ ในการจัดตั้งจุดบริการธนาคารโรงเรียนนั้นต้องมีความเหมาะสมตามบริบทด้านสถานที่ของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งอาจจะมีแตกต่างกันตามความเหมาะสม และควรมีการดูแลการทำความสะดวกเรียบร้อย ให้นำเข้ามาให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

2) สิ่งสนับสนุน ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ภายในสำนักงานให้มากยิ่งขึ้น ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ โต้ะ แก้ว ใ้ตู้เก็บเอกสาร แฟ้มเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น เพราะ อุปกรณ์ที่ใช้ภายในสำนักงานนั้น ต้องมีเพียงพอ และมีความพร้อมต่อการใช้งานตลอดเวลา รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ภายในสำนักงาน ต้องมีการมอบหมายให้นักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน คอยหมั่นดูแลทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดตารางเวรการทำความสะดวกวัสดุ อุปกรณ์ และทำความสะอาดพื้นที่ภายในบริเวณธนาคารโรงเรียนเป็นประจำทุกวัน เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้เข้ามาใช้บริการ

5.3.3 ด้านเวลาในการให้บริการ

ควรมีการเพิ่ม เวลาในการเปิดให้บริการฝาก ถอนเงินของโครงการธนาคารโรงเรียน ให้มากขึ้น ในบางโรงเรียนอาจรับฝาก ถอนเงิน ในช่วงภาคเช้า ช่วงเวลาก่อนทำกิจกรรมเช้าแถวเคารพธงชาติ หรือ ช่วงเย็นก่อนเวลากลับบ้าน

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ว่าควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออม เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการออม และอยากให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมที่หลากหลาย เพื่อจะทำให้โครงการธนาคารโรงเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น กิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมการออม กิจกรรมสวดมนต์การออม กิจกรรมออมเพื่ออนาคต

ดังกล่าวของนางชูศรี คำกัน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองม่วงวิทยา ได้ให้ความเห็นไว้ ดังต่อไปนี้

“1) ให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออม โดยมีพิธีมอบเกียรติบัตร ของรางวัล ของที่ระลึก มอบให้กับนักเรียนที่มาออมเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน 2) การประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้มีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการจัดป้ายนิเทศ การประกาศเสียงตามสาย หรือการให้ความรู้ด้านการออมหน้าบริเวณเสาธงช่วงเช้า 3) ให้ครูที่ปรึกษาในแต่ละห้องเรียน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการออมอย่างจริงจัง” (นางชูศรี คำกัน, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

ดังกล่าว ของนางสาวภัทราภรณ์ นุ่มโต พนักงานธุรกิจสาขา 4 ธนาคารออมสิน สาขาหนองม่วง ที่กล่าวไว้ว่า

“แนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรี นั้นจะต้องให้ธนาคารออมสิน ได้จัดอบรมนักเรียนที่เข้ามาปฏิบัติหน้าเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน โดยมีพนักงานสาขาที่เลี้ยง และพนักงานธนาคารรุ่นพี่ เพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ทั้งการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในโปรแกรมของธนาคาร” (นางสาวภัทราภรณ์ นุ่มโต, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

และกล่าวของนายสุวรรณ บุญคง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ได้กล่าวไว้ว่า

“แนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรี การดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียนจะให้เกิดความสำเร็จนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่จากธนาคาร รวมทั้งตัวนักเรียนเอง จะต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดคอดออม และมีจิตสำนึกที่รู้คุณค่าของการใช้เงิน” (นายสุวรรณ บุญคง, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

5.4 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

5.4.1 ด้านบุคลากร

1) ครู/อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้ สร้างองค์ความรู้ด้านการประหยัดคอดออม แก่คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของทางโรงเรียน เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านี้ไปเผยแพร่แก่นักเรียนให้นักเรียนได้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการประหยัดคอดออมมากยิ่งขึ้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ทุกภาคส่วนในองค์กร ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการจัดกิจกรรม และควรกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียนยังสม่ำเสมอ โดยให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน รายงานผลการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียนเป็นประจำในทุก ๆ เดือน ทุกภาคเรียน หรือทุกปีการศึกษา

3) เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน โดยจะต้องมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสินที่รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น ต่อโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คนหรือมากกว่า เพื่อจะได้ทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานแทนกันได้ ในกรณีที่อีกท่านไม่อยู่ หรือย้ายสถานที่ปฏิบัติงานและควรมีการจัดทำตารางการเข้ามาดูแลธนาคารโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4) นักเรียนผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารโรงเรียน ควรมีการจัดค่าย หรืออบรมให้นักเรียนที่เข้ามาปฏิบัติงานธนาคารโรงเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมมากขึ้น ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในความสำคัญของคนและกัน แสดงออกซึ่งการยอมรับซึ่งกันและกัน ให้ทุกคนได้เห็นถึงทุกหน้าที่ นั้นมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

5) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนฯ นั้นควรปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัดคอดออม แก่นักเรียน โดยให้นักเรียนได้เห็นว่า การประหยัดคอดออมเป็นเรื่องใกล้ตัว และสามารถนำไปสู่การประสบความสำเร็จในอนาคตได้ นอกจากนี้ ยังควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียนกลุ่มที่สนใจ เช่น ทักษะด้านเกษตรกรรม คหกรรม เป็นต้น

5.4.2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งสนับสนุน

1) อาคารสถานที่ ควรมีการพัฒนาอาคารสถานที่ของธนาคารโรงเรียนให้มีความสวยงาม มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการตกแต่งให้สวยงาม ดึงดูดนักเรียนให้เข้ามาใช้บริการ รวมทั้งมีเวรประจำวันดูแลเรื่องความสะอาดอย่างใกล้ชิด

2) สิ่งสนับสนุน ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรี ผู้ตอบแบบ

สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้เสนอแนะแนวคิดในเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ภายในสำนักงานให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ภายในสำนักงานต้องมีการมอบหมายให้นักเรียนได้เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบด้านความสะอาดเรียบร้อยโดยตรง

5.4.3 ด้านเวลาในการให้บริการ

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรีส่วนใหญ่ได้เสนอแนะให้มีการเพิ่มวัน เวลาในการเปิดให้บริการฝาก ถอนเงินของโครงการธนาคารโรงเรียน ให้มากยิ่งขึ้น โดยในบางโรงเรียนอาจรับฝาก ถอนเงิน ในช่วงภาคเช้า ช่วงเวลาก่อนทำกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือช่วงเย็นก่อนเวลากลับบ้าน หรือในช่วงโมงเรียนสุดท้ายของแต่ละวัน

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ว่าควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออม เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการออม และอยากให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมที่หลากหลาย เพื่อจะทำให้โครงการธนาคารโรงเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ดังคำกล่าว ของนางสาวมณีนีรัตน์ ระนาด ครู โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ที่กล่าวไว้ว่า

“เสนอแนะให้โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมีพิธีมอบเกียรติบัตร ของรางวัล ของที่ระลึก มอบให้กับนักเรียนที่มาออมเงิน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน รวมทั้งได้เสนอแนะให้ครูที่ปรึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนที่สำคัญ เพราะได้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนในแต่ละห้อง โดยให้ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของทางธนาคารโรงเรียนอีกทางหนึ่งด้วย” (นางสาวมณีนีรัตน์ ระนาด, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

ดังคำกล่าว ของนางสาวมารศรี ภูมรินทร์ ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ได้กล่าวไว้ว่า

“ควรจัดให้มีพิธีประกาศเกียรติคุณให้แก่นักเรียนที่ออมเงินอย่างสม่ำเสมอ ในทุก ๆ เดือน โดยจัดเป็นพิธีมอบเกียรติบัตรหน้าเสาธง ช่วงเช้าเคารพธงชาติ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่น และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจที่สำคัญ” (นางสาวมารศรี ภูมรินทร์, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

และคำกล่าว ของนางสาวณัฐพัชร์ กิ่งแก้ว ครู โรงเรียนบ้านหมีวิทยา ที่กล่าวไว้ว่า

“ควรเสนอแนะให้โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออม ที่เป็นการชื่นชม มอบรางวัล หรือเสริมแรงให้นักเรียนได้เห็นถึงแบบอย่างที่ดีในด้านการประหยัดอดออม เช่นการมอบเกียรติบัตรรางวัลนักเรียน ครู สูดยอดนักการออม เป็นประจำทุก ๆ เดือน โดยจัดกิจกรรมหน้า

เสาชงในตอนเช้าให้นักเรียนได้มีเห็นและมีส่วนร่วมทุกคน นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมเยาวชนสัมพันธ์ เพื่อให้นักเรียนที่เข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่ของธนาคาร โรงเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมในการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างกัน และทำให้ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ๆ และทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสาธารณะประโยชน์ร่วมกัน” (นางสาวณัฐพัชร กิ่งแก้ว, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

สอดคล้องกับคำกล่าวของนางสาวสุชญา ทรัพย์ากร พนักงานธุรกิจสาขา 4 ธนาคารออมสิน สาขาบ้านหมี่ ได้กล่าวไว้ว่า

“ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักเรียนเข้ามาออมเงินให้มากขึ้น ทั้งการประกาศเสียงตามสาย หรือการประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์ เช่น Facebook ,Line, Instagram เป็นต้น” (นางสาวสุชญา ทรัพย์ากร, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

นอกจากนี้ คำกล่าวของนางฐานันดร ร่มวาปี ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพระนารายณ์ ยังได้กล่าวไว้ว่า

“ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้มีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการจัดป้ายนิเทศ การประกาศเสียงตามสาย หรือการให้ความรู้ด้านการออมหน้าบริเวณเสาชงช่วงเช้า และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวกับโครงการธนาคาร โรงเรียนยังต้องร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนมีเป้าหมายในการใช้ชีวิต รู้ถึงเป้าหมายสูงสุดในการมาโรงเรียน เพื่อให้มีแรงบันดาลใจการออม เพราะการมีเงินเก็บนั้นจะช่วยให้มีการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และจะเป็นการแบ่งเบาภาระจากครอบครัวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งได้เสนอแนะให้มีการจัดกิจกรรมการเสริมรายได้ให้กับนักเรียนอย่างจริงจัง เช่น การฝึกอาชีพในครัวเรือน ปลูกผักในสวนครัว การประกอบอาหาร การเก็บขวดพลาสติกขาย การเลี้ยงไก่ เป็นต้น เพื่อเป็นการหารายได้ให้กับนักเรียนในระหว่างเรียน ให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของเงินที่หามาได้ด้วยตนเอง โดยไม่เดือดร้อนและเป็นการแบ่งเบาภาระของครอบครัวอีกทางหนึ่ง” (นางฐานันดร ร่มวาปี, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

นอกจากนี้ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ยังได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกัน ในการเสนอแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนจังหวัดลพบุรี ไว้ว่า ควรมีเริ่มต้นจากการหาวิธีทำให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของเงิน โดยมีการจัดให้มีกิจกรรมเพิ่มเติมจากหลักสูตร เรื่องการเสริมสร้างรายได้ ให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของเงินในช่วงหลังเลิกเรียน หรือช่วงปิดภาคเรียน เช่น การเก็บขวดน้ำพลาสติกขายหารายได้ การสร้างอาชีพระหว่างเรียน เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมการออมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นว่า การออมนั้นจะสร้างผลดีต่อตนเองได้

จะเห็นได้ว่า ในการส่งเสริมการออมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรี นั้นจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยการให้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุก ๆ ท่าน รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน โดยเฉพาะการเข้ามากำกับ ติดตาม ดูแล ของธนาคารออมสินสาขาที่เลี้ยง นั้น ควรเข้ามาดูแลโครงการธนาคารโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างสม่ำเสมอ นอกจากจะเข้ามาคอยอำนวยความสะดวก จัดหาของที่ระลึก ของรางวัล ให้โรงเรียนไว้ทำกิจกรรมส่งเสริมการออมแล้วนั้น ยังเป็นเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีอีกด้วย

5.5 สรุปแนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

จากผลการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ จากการสำรวจพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกัน โดยผู้วิจัยขอสรุปเป็นแนวทางส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน โดยแบ่งเป็นประเด็นตามที่ได้ศึกษาไว้ดังนี้

5.5.1 ด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ โดยครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ควรเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม ให้นักเรียนได้รู้จักการใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า รวมทั้งต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านการออมเงิน ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี จะต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ทางด้านการประหยัดคอดออม รวมทั้งต้องมีความรู้ทางการเงิน เช่น การฝึกอบรมเพิ่มความรู้ทางการเงินแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการมอบรางวัลคุณครูสุดยอดนักการออม สำหรับครูที่นำเงินมาฝากกับทางธนาคารเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนให้ปฏิบัติตาม เป็นต้น

5.5.2 ด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน โดยเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่จากทางธนาคารออมสิน ที่ทำหน้าที่เป็นสาขาที่เลี้ยงนั้น ถือว่ามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน

ปลายที่ เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี เพราะมีหน้าที่ในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งต้องคอยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัย พบว่า การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ก็มีผลต่อระดับการออมเงิน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี ดังนั้น เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน ควรเข้ามาดูแล ให้การ สนับสนุนทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ บุคลากร รวมทั้งมีบทบาทในการช่วยประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการออมต่าง ๆ ที่ทางธนาคารโรงเรียนได้ดำเนินการ เช่น เจ้าหน้าที่จากทาง ธนาคารออมสินเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมการออมที่ทางโรงเรียนได้จัด ขึ้น หรือ ทางธนาคารออมสิน ได้มีการจัดกิจกรรมเยาวชนสัมพันธ์ ให้แก่นักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ ธนาคารโรงเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนจิตอาสาได้เข้าไปเป็นตัวแทนในการร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้านการออมมากขึ้น เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเจ้าหน้าที่ทางธนาคารมากขึ้นด้วย

5.5.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง นั้น ล้วนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายที่ เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน เพราะครอบครัวก็ถือได้ว่ามีหน้าที่ หลักในการอบรม สั่งสอน เลี้ยงดูบุตรหลาน ให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม รวมทั้งมี หน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุตรหลานได้รู้จักและเห็นคุณค่าของการใช้เงิน ซึ่ง จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ก็มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี จึงต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการออมเงินของ นักเรียนให้มากขึ้น รวมทั้งการฝึกฝนระเบียบวินัยการออมเงิน จากทางบ้าน โดยพ่อ แม่/ผู้ปกครอง อาจจะต้องกวดขัน การเก็บออม จากทางบ้าน และการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน เช่น มีการตั้งกระปุกออมสินสำหรับครอบครัว โดยให้พ่อ แม่ และบุตรหลาน ได้ร่วมกันนำเงินเก็บ สะสมใส่ในกระปุกออมสินที่ตั้งไว้ภายในบ้าน ที่เห็นอย่างเด่นชัด และควรร่วมกันออมเงินใส่ กระปุกออมสินเป็นประจำทุกวัน อย่างสม่ำเสมอ

5.5.4 ด้านกลุ่มเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ถือว่า เป็น “ช่วงวัยรุ่น” เพื่อนย่อมมีอิทธิพลในการดำเนินชีวิตในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งมีบทบาทในการ ชี้นำไปในทิศทางที่ดี หรือ ทิศทางที่ไม่เหมาะสมก็เป็นได้ และจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยจากกลุ่ม เพื่อน มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการ ธนาคารโรงเรียน ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน

ปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี ควรมีแนวทางจัดทำเป็นโครงการให้เพื่อนได้ช่วยเหลือเพื่อนกันเองมากขึ้น เพราะในบางเรื่อง เพื่อนด้วยกันอาจจะสามารถกล้าที่จะปรึกษาหารือกันเองได้มากกว่าเข้ามาปรึกษาครูที่ปรึกษา เช่น โครงการพาเพื่อนมาออม ของธนาคารโรงเรียน โรงเรียนหนองม่วงวิทยา ได้มีโครงการให้นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน คอยสอบถามหรือดูแลเพื่อนภายในห้องของตนเอง ที่ยังไม่มีเงินฝาก หรือยังไม่ได้เปิดบัญชีกับทางธนาคารโรงเรียน ถ้านักเรียนคนใดที่สามารถพาเพื่อนกลุ่มนี้มาเปิดบัญชี ธนาคารโรงเรียน จะมีการมอบของขวัญ ของที่ระลึกให้กับนักเรียน ยังสามารถพาเพื่อนมาออมเงิน หรือมาเปิดบัญชีที่ธนาคารได้มากกว่าใคร ก็จะมีของขวัญ ของที่ระลึก รวมทั้งมอบเกียรติบัตรนักเรียนดีศรีหนองม่วง ให้ด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมของทางธนาคารโรงเรียน โดยการใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook หรือการสร้างกลุ่ม Line ในแต่ละห้องเรียน ทำให้กลุ่มเพื่อนนำข้อมูลข่าวสาร จากกิจกรรมของทางธนาคารโรงเรียน ไปเผยแพร่ในกลุ่มเพื่อนกันเองได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

5.5.5 ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมเงิน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความมีจิตสำนึก หรือความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าของการใช้เงิน รวมทั้งมีการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี นั้นจะต้องปลูกฝังจิตสำนึกของการมีคุณลักษณะทางด้านการประหยัดคอดออม ของนักเรียน ด้วยรูปแบบหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนต้องมีการบูรณาการความรู้ทางด้านการประหยัดคอดออม ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม/ชมรมธนาคาร โรงเรียน รวมทั้งจากปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น ค่ากิจกรรมคณะสี ชื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้การเรียน เป็นต้น ทำให้นักเรียนมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอไว้สำหรับการออม คิดเป็น ร้อยละ 50.6 ดังนั้น ควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะอาชีพในระหว่างเรียน เช่น การทำอาหาร เกษตรกรรม การเก็บขวดพลาสติกภายในโรงเรียนเพื่อหารายได้ รวมทั้ง การฝึกให้นักเรียนได้ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นของตนเอง เพื่อให้เห็นแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Reserch) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2560 รวมทั้งสิ้น 1,104 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) จำนวน 280 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ส่วนที่สอง แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย โดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และปัจจัยที่ทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ ในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่า t-test for independent และความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) ใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลที่เรียกว่า การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญในการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 และเพศชาย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ส่วนใหญ่มีอายุ 17 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 โดยกำลังศึกษาอยู่ในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 10,000 - 25,000 บาท/เดือน จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 และส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการออมเงินของนักเรียนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้อยู่ในช่วง 500 - 2,000 บาท/เดือน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 โดยมีแหล่งที่มาของรายได้มาจากผู้ปกครอง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 85.4 สาเหตุของออมเงินเพื่อนำไปซื้อของ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 โดยจะออมเงิน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 โดยในแต่ละครั้งจะออมเงิน ไม่เกิน 10 บาท/ครั้ง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 สิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงินนั้น จะเป็นการออมเงินเพื่อตัวเอง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 โดยจะออมเงินในช่วงวันที่ 1 -7 ของเดือน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 เป็นการนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาออม จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 และออมเงินด้วยตนเอง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 280 คน วิเคราะห์โดยการจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบด้วยค่า t-test for independent และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 3 กลุ่มขึ้นไปจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-

way ANOVA) พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน และปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ปัญหา และอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีดังนี้

1. มีรายจ่ายมากกว่ารายรับทำให้ไม่มีเงินเพียงพอไว้สำหรับออม
2. เวลาเปิด ปิด ทำการของธนาคาร โรงเรียนน้อยเกินไป
3. บุคลากร เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ทำให้ล่าช้า

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีดังนี้

1. ควรเพิ่มเวลาในการให้บริการให้มากยิ่งขึ้น
2. ควรเก็บออมเงินก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายทุกครั้ง
3. ลดค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน เช่น กิจกรรมคณะสี กิจกรรมกีฬา

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน รวมทั้งสิ้น 21 คน โดยผู้วิจัยขอสรุปเป็นแนวทางส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน โดยแบ่งเป็นประเด็นตามที่ได้ศึกษาไว้ดังนี้

1. ด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์

ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน จะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม ให้แก่นักเรียนได้รู้จักการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า รวมทั้งต้องสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านการออมเงิน เช่น การจัดฝึกอบรมเพิ่มความรู้ทางการเงินแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการมอบรางวัล คุณครูสุดยอดนักการออม สำหรับครูที่นำเงินมาฝากกับทางธนาคารเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนให้ปฏิบัติตาม เป็นต้น

2. ด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/ธนาคารออมสิน

โดยเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่จากทางธนาคารออมสิน ที่ทำหน้าที่เป็นสาขาพี่เลี้ยงนั้น ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน เพราะมีหน้าที่ในการดูแล ส่งเสริมสนับสนุน รวมทั้งต้องคอยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เช่น มีการอบรมให้ความรู้ทางการเงิน แก่เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่จากทางธนาคารออมสินจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมการออมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น หรือ ทางธนาคารออมสินมีการจัดกิจกรรมเยาวชนสัมพันธ์ ให้นักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนจิตอาสาได้เข้าไปเป็นตัวแทนในการร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้านการออมมากขึ้น เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ทางธนาคารมากขึ้นด้วย

3. ด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง

พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง นั้นล้วนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน เพราะครอบครัว ก็ถือได้ว่ามีหน้าที่หลักในการอบรม สั่งสอน เลี้ยงดูบุตรหลาน ให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม รวมทั้งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุตรหลานได้รู้จักและเห็นคุณค่าของการใช้เงิน เช่น มีการตั้งกระปุกออมสินสำหรับครอบครัว โดยให้พ่อแม่ และบุตรหลาน ได้ร่วมกันนำเงินเก็บสะสมใส่ในกระปุกออมสินที่ตั้งไว้ภายในบ้าน ที่เห็นอย่างเด่นชัด และควรร่วมกันหยอดเงินใส่กระปุกเป็นประจำทุกวัน อย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านกลุ่มเพื่อน

ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ถือว่าเป็น “ช่วงวัยรุ่น” เพื่อนย่อมมีอิทธิพลในการดำเนินชีวิตในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งมีบทบาทในการชี้แนะไปในทิศทางที่ดี หรือทิศทางที่ไม่เหมาะสมก็เป็นได้ แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน เช่น โครงการพาเพื่อนมาออม ได้มีโครงการให้นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน คอยสอบถาม หรือดูแลเพื่อนภายในห้องของตนเอง ที่ยังไม่มีเงินฝาก หรือยังไม่ได้เปิดบัญชีกับทางธนาคารโรงเรียน นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมของทางธนาคารโรงเรียน โดยการใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook หรือการสร้างกลุ่ม Line ในแต่ละห้องเรียน ทำให้กลุ่มเพื่อนนำข้อมูลข่าวสาร จากกิจกรรมของทางธนาคารโรงเรียน ไปเผยแพร่ในกลุ่มเพื่อนกันเองได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

5. ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม

ทัศนคติทางด้านการประหยัดคอดออม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความมีจิตสำนึก หรือความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าของการใช้เงิน รวมทั้งมีการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี นั้นจะต้องปลูกฝังจิตสำนึกของการมีคุณลักษณะทางด้านการประหยัดคอดออม ของนักเรียน ด้วยรูปแบบหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ต้องมีการบูรณาการความรู้ทางด้านการประหยัดคอดออม ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม/ชมรมธนาคาร โรงเรียน เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงิน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน สามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับภาวะการออมเงิน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนนั้นจะมีรายได้มาจากผู้ปกครองเป็นหลัก ซึ่งจะให้แก่บุตร-หลานเป็นเงิน รวม ๆ 500 – 2,000 บาท/เดือน ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่มากนัก อาจเนื่องผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีรายได้ที่ไม่แน่นอน มากน้อยตามผลผลิตที่นำออกมาขายตามฤดูกาล โดยจะออมเงินมาออมเงินที่ธนาคารโรงเรียน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ โดยในแต่ละครั้ง จะออมเงินไม่เกิน 10 บาท/ครั้ง และจะเข้ามาออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนในช่วงวันที่ 1-7 ของเดือน ซึ่งเป็นช่วงต้นเดือน ที่ผู้ปกครองได้รับเงินหรือค่าจ้าง โดยสิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงินและรูปแบบของการออมเงิน คือเป็นการออมเงินเพื่อตัวเอง โดยมีลักษณะในการออมเงิน คือ นำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้วถึงมาออมทีหลัง สอดคล้องกับ พฤทธิพล นิมพร้าว (2547: 44-45) กล่าวว่า ระดับความสัมพันธ์กับการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองในแต่ละวัน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและบิดามารดา และลักษณะมุ่งหวังอนาคต และสอดคล้องกับ ประภาสิต อินสุวรรณ (2552: 173) กล่าวว่า รายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออมจากการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยกำหนดสัดส่วนการออมของครัวเรือน กรณีศึกษา ตำบลหารเทา อำเภอบาแพะญอน จังหวัดพัทลุง และสอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557: 313) กล่าวว่า รายได้หรือฐานะทางการเงินของ

ครอบครัว หรือเงินที่ได้รับจากครอบครัว มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษา เพราะครอบครัวเป็นผู้ดูแล ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินแก่บุตรหลานในปกครอง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงิน

2.1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ที่แตกต่างกันนั้น จะส่งผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันด้วย เพราะ ลักษณะทางพื้นหลังของครอบครัว การอบรมสั่งสอน การเลี้ยงดู ประสบการณ์ที่ถูกสั่งสมมา รวมทั้งแนวคิด ทักษะจิตส่วนบุคคลที่มีต่อการประหยัดคอดออม ล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการประหยัดคอดออมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้ที่มากกว่าก็จะมีเงินให้บุตรหลานนำไปใช้ หรือนำไปออม มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิก โครงการธนาคาร โรงเรียน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิสำเนา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ด้านปัจจัยการสนับสนุนของครู/อาจารย์ ที่แตกต่างกันเพราะ การที่ได้รับการอบรมคำแนะนำ คำสั่งสอนที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับทฤษฎีของ เลิศสงคราม (2555: 74-75) กล่าวว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านผู้ปกครอง ด้านบุคลากร ที่มีความแตกต่างกันจึงทำให้แนวปฏิบัติของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งอาจจะมีคามวิตกกังวล หรือขาดความมั่นใจ ความมั่นคง จะสะท้อนไปยังแนวปฏิบัติ ทักษะจิตที่มีต่อการประหยัดคอดออมด้วย และสอดคล้องกับพิเชษฐ เชื้อทอง (2551: 145-146) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมตาม โครงการพัฒนาและส่งเสริมค่านิยมด้านการประหยัด และออมของนักเรียน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่จัดขึ้นโดยคณะครู มีผลก่อนพัฒนา สูงกว่าช่วงก่อนการที่ไม่ได้จัดกิจกรรมตาม โครงการพัฒนาและส่งเสริมค่านิยมด้านการประหยัด และออม

2.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนฯ

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านการสนับสนุน จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนฯ ที่แตกต่างกันนั้น จะส่งผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันด้วย เพราะ ลักษณะทางพื้นหลังของครอบครัว การอบรมสั่งสอน การเลี้ยงดู ประสบการณ์ที่ถูกสั่งสมมา รวมทั้งแนวคิด ทักษะจิตส่วนบุคคลที่มีต่อการประหยัดคอดออม ล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การประหยัดคอดออมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการออมก็จะมีระดับการออมที่ มากกว่า จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิก โครงการธนาคาร โรงเรียน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และ ภูมิสำเนา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ด้านปัจจัยสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนฯ ที่แตกต่างกันเพราะ การให้บริการ ให้คำแนะนำในการเข้ามาใช้บริการของธนาคาร โรงเรียน

รวมทั้งแนวทางนโยบายการให้บริการที่มาจากทางธนาคาร สาขาที่เลี้ยง ที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ หิริญญา อำนาจเกียรติสกุล (2544 : 145-146) หิริญญา อำนาจเกียรติสกุล (2544: 145-146) กล่าวว่า หนึ่งในปัจจัยที่จะทำให้โครงการธนาคาร โรงเรียนประสบความสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากร เช่น เจ้าหน้าที่จากธนาคารผู้สนับสนุนโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ และสอดคล้องกับ สอดคล้องกับกิตติยา ปันกลาง (2559 : 52-53) กล่าวว่าเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ระดับการศึกษา ความรู้ความชำนาญที่แตกต่างกัน จะทำให้งิจกรรมธนาคารโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นได้

2.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ส่งผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันด้วย เพราะ ลักษณะทางพื้นหลังของครอบครัว การอบรมสั่งสอน การเลี้ยงดู ประสบการณ์ที่ถูกสั่งสมมา กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูสนับสนุนสร้างทัศนคติที่ดีต่อการออมให้บุตรหลานนั้น ก็จะทำให้บุตรหลานเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี และมีพฤติกรรมในการออมที่ดีด้วย รวมทั้งแนวคิด ทัศนคติส่วนบุคคลที่มีต่อการประหยัดคอดออมล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการประหยัดคอดออมที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ด้านปัจจัยการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกันเพราะ การที่ได้รับ การอบรมคำแนะนำ คำสั่งสอนที่แตกต่างจากครอบครัวและสภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับ กิตติพร สิทธิพันธ์ (2552: 198) กล่าวว่า รายได้ อาชีพ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557 : 313) กล่าวว่า รายได้หรือฐานะทางการเงินของครอบครัว หรือเงินที่ได้รับจากครอบครัว มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษา เพราะครอบครัวเป็นผู้ดูแล ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินแก่บุตรหลานในปกครอง และสอดคล้องกับอนงค์นุช เทียนทอง และ กัญญารัตน์ วงศ์ชมพู (2554) กล่าวว่า พฤติกรรมและรูปแบบการออมของผู้ที่มีอาชีพและรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีผลต่อ ระดับพฤติกรรมการออม ซึ่งเป็นผลมาจากทัศนคติ แนวคิดการปฏิบัติตนด้านการประหยัดคอดออมที่แตกต่างกัน

2.4 ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ส่งผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันด้วย เพราะ ลักษณะทางพื้นหลังของครอบครัว การอบรมสั่งสอน การเลี้ยงดู รวมทั้งแนวคิด ทัศนคติส่วนบุคคลที่มีต่อการประหยัดคอด

ออม ล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการประหยัดออมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มเพื่อน ที่มีทัศนคติที่ดีในการออมจะสามารถชักชวน ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนได้รู้จักการออมมากขึ้น จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิฐานะ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ด้านปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ที่แตกต่างกันเพราะ การที่สนิทสนมกับกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกัน จะได้รับการชี้แนะ หรือเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบได้ และสอดคล้องกับ ธนญา ราชแพทยาคม (2554: 188) กล่าวว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจะมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์ส่งเสริมการออม จะมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจะมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์ส่งเสริมการออมภายในโรงเรียน จะมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน อยู่ในระดับที่น้อยกว่า และจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกัน ในทุกด้าน เช่น การที่มีเพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการออม มีผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ธนพร อุดมพันธ์ (2552: 208) กล่าวว่า นักเรียน/นักศึกษาที่มีกลุ่มเพื่อนที่เรียนสาขาวิชาหรือคณะวิชาที่แตกต่างกัน มีปริมาณการออมเงินที่แตกต่างกัน

2.5 ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ส่งผลต่อระดับการออมเงินที่แตกต่างกันด้วย เพราะ การได้รับการอบรมสั่งสอน การเลี้ยงดู ที่แตกต่างกัน จะเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการประหยัดออมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้านักเรียนได้รับการอบรมที่ดี มีการได้รับการสร้างทัศนคติที่ดีในการออมก็จะมีนิสัยในการออมที่ดีได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีการได้รับการสร้างทัศนคติในการออม จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และภูมิฐานะ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการออม ด้านปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม ที่แตกต่างกันเพราะ การมีทัศนคติ ค่านิยมที่เกิดจากการมีประสบการณ์ทางด้านการประหยัดออมเป็นส่วนของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับ ศรีัญญา วรานุชิตกุล (2554) กล่าวว่า ทัศนคติที่มีผลต่อการออมเงินของนักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษก จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติของตนเองต่อการออมเงิน ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดู การลอกเลียนแบบพฤติกรรม และสอดคล้องกับ พรพรรณ วัฒนวิชัย (2545 : บทคัดย่อ)

กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจฝากเงินในโครงการธนาคารโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเจตคติเชิงบวกที่มีต่อการฝากเงิน

3. แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

3.1 ด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์

โดยครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเงิน การประหยัดคอดออม สามารถชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียนได้ รวมทั้งต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านการออมเงิน ปฏิบัติงาน และจากการศึกษา พบว่า นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจด้านการออม โดยมักจะนำเงินไปใช้ก่อนแล้วถึงนำส่วนที่เหลือมาออม คิดเป็นร้อยละ 29.2 ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้าน การออมเงิน ที่จะสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปให้ความรู้ตลอดจนอบรมสั่งสอนให้นักเรียน โดยจะต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ทางด้าน การประหยัดคอดออม รวมทั้งต้องมีความรู้ทางการเงิน เช่น การฝึกอบรมเพิ่มความรู้ทางการเงินแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการมอบรางวัลคุณครูสุดยอดนักการออม สำหรับครูที่นำเงินมาฝากกับทางธนาคารเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนให้ปฏิบัติตาม เป็นต้น

3.2 ด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารฯ

โดยเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียน และเจ้าหน้าที่จากทางธนาคารออมสิน ที่ทำหน้าที่เป็นสาขาพี่เลี้ยงนั้น จะต้องดูแล ส่งเสริมสนับสนุน รวมทั้งต้องคอยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และจากการศึกษา พบว่า ปัญหาอุปสรรคด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ธนาคารไม่เพียงพอ คิดเป็น คิดเป็นร้อยละ 12.0 ดังนั้น จึงต้องมีการเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่จากธนาคารฯ ควรเข้ามาดูแลให้การสนับสนุนทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์งบประมาณบุคลากรรวมทั้งมีบทบาทในการช่วยประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการออมต่าง ๆ ที่ทางธนาคารโรงเรียนได้ดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น

3.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง

ครอบครัวก็ถือได้ว่ามีหน้าที่หลักในการอบรม สั่งสอน เลี้ยงดูบุตรหลาน ให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม รวมทั้งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุตรหลานได้รู้จักและเห็นคุณค่าของการใช้เงิน ดังนั้น พ่อ แม่/ ผู้ปกครองควรเข้ามาเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการออมเงินของนักเรียนให้มากขึ้น รวมทั้งการฝึกฝนระเบียบวินัยการออมเงิน จากที่บ้าน โดยพ่อ แม่/ผู้ปกครอง อาจจะต้องกวดขัน การเก็บออม จากที่บ้าน และการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน เช่น มีการตั้งกระปุกออมสินสำหรับครอบครัว โดยให้พ่อ แม่ และบุตรหลาน ได้ร่วมกันนำเงินเก็บ

สะสมไว้ในกระปุกออมสินที่ตั้งไว้ภายในบ้าน ที่เห็นอย่างเด่นชัด และควรร่วมกันออมเงินใส่กระปุกออมสินเป็นประจำทุกวัน อย่างสม่ำเสมอ

3.4 ด้านกลุ่มเพื่อน

กลุ่มเพื่อน ย่อมมีอิทธิพลในการดำเนินชีวิตในหลายๆด้าน ของช่วงชีวิต ในกลุ่มวัยรุ่น รวมทั้งมีบทบาทในการชี้นำไปในทิศทางที่ดี หรือ ทิศทางที่ไม่เหมาะสมก็เป็นได้ ดังนั้นแนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี ควรมีแนวทางจัดทำเป็นโครงการให้เพื่อนได้ช่วยเหลือเพื่อนกันเองมากขึ้น เพราะในบางเรื่อง เพื่อนด้วยกันอาจจะสามารถกล้าที่จะปรึกษาหารือกันเองได้มากกว่าเข้ามาปรึกษาครูที่ปรึกษา เช่น โครงการพาเพื่อนมาออม รวมทั้งมอบเกียรติบัตรนักเรียน นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมของทางธนาคาร โรงเรียน โดยการใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook หรือการสร้างกลุ่ม Line ในแต่ละห้องเรียน ทำให้กลุ่มเพื่อนนำข้อมูลข่าวสาร จากกิจกรรมของทางธนาคาร โรงเรียน ไปเผยแพร่ในกลุ่มเพื่อนกันเองได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

3.5 ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมเงิน

ทัศนคติ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความมีจิตสำนึก หรือความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าของการใช้เงิน รวมทั้งมีการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี นั้นจะต้องปลูกฝังจิตสำนึกของการมีคุณลักษณะทางด้านการประหยัดคอดออมของนักเรียน ด้วยรูปแบบหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนต้องมีการบูรณาการความรู้ทางด้านการประหยัดคอดออม ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม/ชมรมธนาคาร โรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ธนาคารโรงเรียนที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ มีรายได้ 500-2,000 บาท/เดือน ดังนั้นนักเรียนอาจจะต้องฝึกหัดการมีทักษะอาชีพเพื่อเป็นการหารายได้เพิ่มเติม เพื่อจะได้มีเงินไว้สำหรับใช้/ออม มากขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน คือบุคลากร เจ้าหน้าที่ไม่

เพียงพอ ทำให้ล่าช้า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ดังนั้นควรมีการเพิ่มบุคลากร เจ้าหน้าที่ วิชาการ โรงเรียน ให้มีความเพียงพอ หรือ มีการจัดตารางเวรหมุนเวียนกันปฏิบัติหน้าที่ให้มากยิ่งขึ้น

3. จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออม ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน คือ มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอไว้สำหรับออม จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 ดังนั้นควรจะหากิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับนักเรียนได้ทำในช่วงระหว่างเรียน หรือช่วงปิดภาคเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

4. จากการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน คือ ควรเพิ่มเวลาในการให้บริการให้มากยิ่งขึ้น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 ดังนั้นในการเปิดให้บริการของธนาคาร โรงเรียน ควรมีการเพิ่มวัน เวลา ในการให้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น หรือควรมีการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ในช่วงที่โรงเรียนมีการจัดประชุม หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการธนาคาร โรงเรียนจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อการเทียบเคียงในการทำวิจัยในครั้งต่อไป
2. ควรมีการศึกษาโครงการธนาคาร โรงเรียนในรูปแบบเชิงวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นการสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการธนาคารโรงเรียน
3. ควรมีการศึกษาโครงการธนาคาร โรงเรียนในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนารูปแบบของการสร้างเครือข่ายเยาวชนแกนนำในโครงการธนาคารโรงเรียน

รายการอ้างอิง

- Laily Paim, Mohd, Jariah Masud, & Fazli Sabri. (2010). Old Age Savings Among Public & Private Sector Employees in Malaysia. Retrieved from http://seaca2010.files.wordpress.com/2010/07/microsoft-powerpointseaca2010_laily.pdf.
- Nicholas Kaldor. (2005). ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ผลเสียและผลประโยชน์. Retrieved from www.fuangfah.econ.cmu.ac.th/
- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. (2526). ความหมายของการประหยัดและออม. Retrieved from <http://swis.acp.ac.th/pdf/research2558/58-8.pdf>
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์.
- กระทรวงการคลัง. (2560). แนวทางส่งเสริมการออมทั้งระบบ. Retrieved from <http://www.moneyandbanking.co.th/new/16960/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). 8 คุณธรรมพื้นฐาน. Retrieved from www.moe.go.th
- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติพร สิทธิพันธ์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2539). วิทยาการกับการปลูกฝังและสร้างค่านิยม. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- โคลเบอร์ก. (2543). ทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก. Retrieved from https://www.baanjomut.com/library_3/extension-2/ethics/05_2.html
- จริย์ สุวัตถ์. (2543). ค่านิยม. กรุงเทพฯ: เอสพีปริ้นติ้ง.
- จอห์น คุย. (1975). คุณธรรม จริยธรรม. Retrieved from <http://www.ombudsman.go.th/10/ethical/ethical0.pdf>

- ชนาธิป ชินะนาวิน. (2545). คำนิยม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยพายัพ.
- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. (2524). คุณธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2523). ภาษาพาสาร อักษร ก-ต 200 สำนวน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ณฤศา โขติชัยธนากร. (2551). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนของธนาคารออมสินในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2548). คำนิยม. กรุงเทพฯ.
- เถกิงเดช นวรัตน์ ณ ออยุธยา. (2550). คำนิยมด้านการประหยัดและการออม ของสมาชิกธนาคารโรงเรียนระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์. (2541). คำนิยมการประหยัด. Retrieved from <http://www.watsamphan.com/oldpic/somdej90/>.
- ทิตนา เขมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคำนิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เมธีทิสส์.
- ธัญญา ราชแพทยาคม. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนพร อุดมพันธ์. (2552). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารโรงเรียน. (2560). Retrieved from www.s-tech.ac.th/pe_bank.php
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2550). เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการของธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องในวันออมแห่งชาติเรื่อง กลยุทธ์การออมและการลงทุน. กรุงเทพฯ: ธนาคาร แห่งประเทศไทย.
- ธนาคารออมสิน. (2560). Retrieved from www.wikipedia.org/wiki/ธนาคารออมสิน
- ธิดาพร ยอดกัณหา. (2554). การประเมินโครงการธนาคารโรงเรียนของโรงเรียนท่าตะโกพิทยาลจังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธีรรัตน์ กิจจาร์ักษ์. (2542). เพชรบุรณ: สถาบันราชภัฏเพชรบุรณ.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. (2549). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- บัญญัติ คำณวัฒน์. (2557). มาร่วมสร้างค่านิยมใหม่ ให้ลูกหลานไทยรักการออม. Retrieved from <http://www.komchadluek.net/news/economic/187034>
- บุญสืบ สุขสมทิพย์. (2553). การศึกษาพฤติกรรมการออมของผู้มีรายได้ประจำ : กรณีศึกษา พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- บุญเสริม บุญเจริญผล. (2552). ของฝากจาก ดร.บุญเสริม บุญเจริญผล. Retrieved from www.oknation.nationtv.tv
- ประกาศิต อินสุวรรณ. (2552). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่กำหนดสัดส่วนการออมของครัวเรือน : กรณีศึกษา หมู่ที่ 7 ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง. ในการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 19 ประจำปี 2552.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2523). รายงานผลการวิจัยค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรวิวัฒน์ ภู้อย. (2533). การศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคลากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพรรณ วัฒนวิชัย. (2545). วารสารราชชมงคลล้านนา. Retrieved from <file:///C:/Users/Teacher/Downloads/75426-Article%20Text-179959-1-10-20170123.pdf>
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2540). พุทธธรรม. Retrieved from http://bubeeja.blogspot.com/2013/02/blog-post_1788.html
- พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต). (2541). คุณธรรมส าหรับนักบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- พฤฒิพล นิมพรั้ว. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิเชษฐ เชื้อทอง. (2551). การพัฒนาค่านิยมด้านการประหยัดและการออมของนักเรียนโรงเรียนชนบทศึกษา. งานวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (2518). ความหมายของค่านิยม. Retrieved from <http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/1674/1/Tinnawad.Siri.pdf>
- ภราดร ปรีดาศักดิ์. (2549). เศรษฐศาสตร์จุลภาค. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- มานพ แก้วสนิท. (2556). สอนลูกให้รู้จักออม. Retrieved from https://web.facebook.com/KiddyToysOnLine/posts/587972951234447?_rdc=1&_rdr
- รังสรรค์ ลุประสงค์. (2551). รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการธนาคารโรงเรียน โรงเรียนบางปะอิน ราชานุเคราะห์ 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ฤกษ์ชัย คุณูปการ. (2539). หลักการและทฤษฎีการปลูกฝังจริยธรรม. พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วินัย โหมตเทศน์. (2549). การประเมินภาวะการออมของนักเรียนในโครงการธนาคารโรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร. Retrieved from <http://202.29.22.172/fulltext/2558/117587/chapter2.pdf>
- วีไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
- วีระชาติ ชูตินันท์วโรดม. (2556). การปลูกฝังนิสัยรักการออมในเด็ก. Retrieved from http://km.atcc.ac.th/external_newsblog.php?links=258
- ศรียุญา วรานุชิตกุล. (2554). การให้ความหมาย พฤติกรรม และแนวทางปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการออมเงินของเยาวชน กรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ที่เป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2550). รายงานการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ศิริวรรณ รุ่งอาภา. (2544). ความต้องการและความพร้อมในการจัดตั้งธนาคารโรงเรียนตามโครงการธนาคารออมสินของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภลักษณ์ จองเดิน. (2557). ความหมายและความสำคัญของการออม. Retrieved from <https://prezi.com/mifbodac5jkb/presentation/>
- ศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวและแก้ไขปัญหาหนี้สิน กรุงเทพมหานคร. (2558). คู่มือนักออม. Retrieved from <http://www.bangkok.go.th>
- สมนึก คู่เมือง. (2545). ค่านิยม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2523). ค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมไทย. กรุงเทพฯ:

สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2529). ค่านิยมการประหยัดอดออม. Retrieved from www.m-culture.go.th

สาโรช บัวศรี. (2537). ค่านิยม. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (2560). สารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2560. Retrieved from www.secondary5.go.th

สุขใจ น้ำผุด. (2541). ความหมายของการประหยัดอดออม. Retrieved from

http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Sarinya_Waranuchitkul/fulltext.pdf

สุจิตรา บัวใบ. (2527). ความหมายของการออม. Retrieved from

<http://www2.gspa.buu.ac.th/library/is/mpa57/57930288.pdf>

สุจิตา เทียนมนัส. (2538). สารนิพนธ์ ของ รดา อุดลย์วัฒนกุล เรื่อง "ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ" ปี 2549. Retrieved from www.thesis.swu.ac.th

สุนทร โคมิน และ สนิท สัมครการ. (2522). รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย เครื่องมือในการสำรวจ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุนทร ภูมิชัยสุวรรณ. (2552). ความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบบริการธนาคารโรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์ ในจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุภาวดี รัตนิเศษ. (2555). โครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน. Retrieved from

<http://www.nvc-korat.ac.th/userfiles/saving.pdf>

เสกสรร ศุภแสง. (2536). ความหมายของการออม. Retrieved from

http://webpac.library.mju.ac.th:8080/mm/fulltext/thesis/2551/paphawi_ponglamai/chapter2.pdf

โสภา ชูพิชัยกุล และ อรทัย ชื่นมณุษย์. (2515). ค่านิยม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

หทัยรัตน์ มาประณีต. (2551). ผลการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมทัศนคติและพฤติกรรมการประหยัดและออมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. Retrieved from

<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/JOS/article/view/1244/1252>

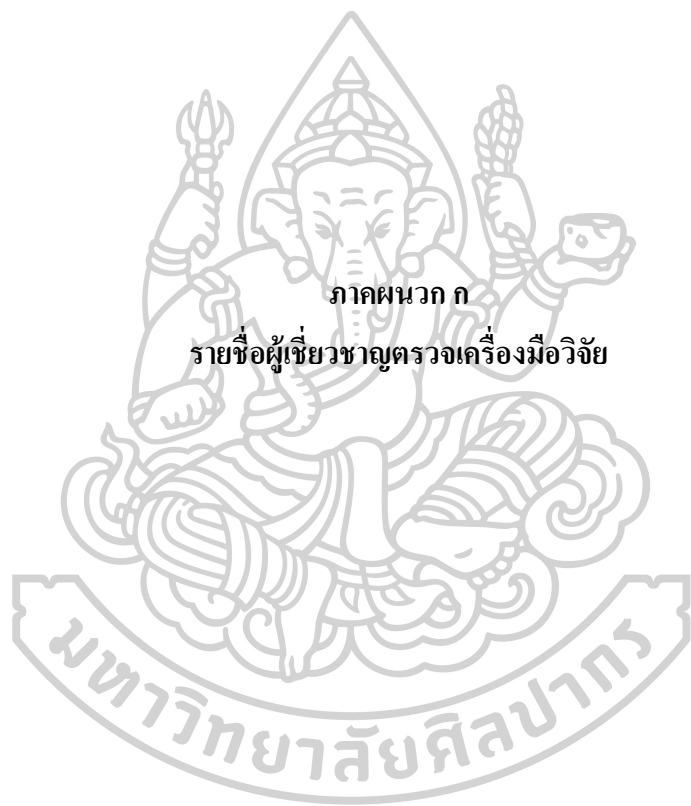
หิรัญญา อำนาจเกียรติกุล. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารธนาคารโรงเรียน. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนงค์นุช เทียนทอง และ กัญญารัตน์ วงศ์ชมพู. (2554). พฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงาน
สถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร. นพพร จันทรนำชู
 ตำแหน่ง อาจารย์
 สถานที่ทำงาน ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม
 ตำแหน่ง อาจารย์
 สถานที่ทำงาน ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อ อาจารย์ พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ
 ตำแหน่ง อาจารย์
 สถานที่ทำงาน ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการเก็บข้อมูลไว้ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

4. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพความเป็นจริงหรือตามที่ตนคิดของท่านลงในช่องว่างที่กำหนด เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้จะได้มีคุณค่าต่อการศึกษาของชาติต่อไป

นายฉัฐพล กองทอง
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถาม

แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี

คำแนะนำ กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการเก็บข้อมูลไว้ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

() 1. 15 ปี () 2. 16 ปี () 3. 17 ปี () 4. 18 ปี () 5. 19 ปี

3. ระดับการศึกษา

() 1. มัธยมศึกษาปีที่ 4 () 2. มัธยมศึกษาปีที่ 5 () 3. มัธยมศึกษาปีที่ 6

4. แผนการเรียน

() 1. วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ () 2. ศิลป์ – ภาษา () 3. ศิลป์ – คำนวณ

() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. อาชีพของผู้ปกครอง

() 1. รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ () 2. ธุรกิจส่วนตัว () 3. บริษัทองค์กรเอกชน

() 4. รับจ้างทั่วไป () 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้ของผู้ปกครอง

() 1. น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน () 2. 10,000 - 25,000 บาท/เดือน

() 3. 25,000 - 50,000 บาท/เดือน () 4. 50,000 บาท/เดือน ขึ้นไป

7. ภูมิลำเนา

() 1. ลพบุรี () 2. สิงห์บุรี () 3. สระบุรี () 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

คำชี้แจง

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ในแบบสอบถามโดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ตอบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ผู้ตอบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

2.1 รายได้ของท่าน

- () 1. น้อยกว่า 500 บาท/เดือน () 2. 500 - 2,000 บาท/เดือน
 () 3. 2,001 - 4,000 บาท/เดือน () 4. 4,001 - 6,000 บาท/เดือน
 () 5. 5,001 บาท/เดือน ขึ้นไป

2.2 แหล่งที่มาของรายได้ของท่าน

- () 1. ตัวเอง
 () 2. ผู้ปกครอง
 () 3. ผู้อุปการะ
 () 4. เงินกู้
 () 5. ทำงานพิเศษ
 () 6. อื่น ๆ

2.3 ท่านออมเงินวันละ บาท

2.4 สาเหตุการออมเงินของท่าน

- () 1. เพื่อความมั่นคงในอนาคต
 () 2. พ่อ-แม่ ให้ออมเงิน
 () 3. นำเงินไปซื้อสิ่งของ
 () 4. นำเงินไปลงทุน
 () 5. อื่น ๆ

2.5 เหตุจูงใจในการออมเงินของท่าน

- () 1. เพื่อซื้อสิ่งของ
- () 2. เพื่อนำเงินไปกิจกรรมของโรงเรียน
- () 2. เพื่อทุนการศึกษาของตนเอง
- () 4. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย
- () 5. เพื่อให้ได้ผลตอบแทน เช่น ดอกเบี้ย
- () 6. อื่น ๆ

2.6 ความถี่ในการออมของท่าน

- () 1. ทุกวัน
- () 2. 1-2 ครั้ง/สัปดาห์
- () 3. 3-4 ครั้ง/สัปดาห์
- () 4. 5 ครั้ง/สัปดาห์
- () 5. มากกว่า 5 ครั้ง/สัปดาห์

2.7 จำนวนเงินออมกับธนาคารโรงเรียนต่อครั้ง/บาท

- () 1. ไม่เกิน 100 บาท
- () 2. 101 – 500 บาท
- () 3. 501 - 1,000 บาท/เดือน
- () 4. 1,000 บาท ขึ้นไป

2.8 การตัดสินใจในการออมเงินของท่านเกิดจากสาเหตุใด

- () 1. ตัวเอง
- () 2. พ่อ-แม่ พี่-น้อง ญาติ
- () 3. เพื่อน
- () 4. ครู, อาจารย์
- () 5. การประชาสัมพันธ์ เช่น โปสเตอร์, ป้ายนิเทศ
- () 6. ค่านิยม
- () 7. อื่น ๆ

2.9 ช่วงวันในการออมแต่ละเดือนของท่าน

- () 1. ช่วงวันที่ 1-7 ของเดือน
- () 2. ช่วงวันที่ 8-15 ของเดือน
- () 3. ช่วงวันที่ 16-22 ของเดือน
- () 4. ช่วงวันที่ 23-31 ของเดือน
- () 5. อื่น ๆ

2.10 ปัจจุบันนักเรียนมีลักษณะการออมเงินอย่างไร

- () 1. แบ่งเงินที่เป็นรายได้ส่วนหนึ่งไว้ออม
- () 2. นำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาออม
- () 3. มีเงินเมื่อใดก็ค่อยมาออม
- () 4. นำเงินที่ได้ทั้งหมดมาออมแล้วค่อยถอนไปใช้ทีหลัง
- () 5. อื่น ๆ

2.11 รูปแบบการออมเงิน

- () 1. ออมเงินด้วยตนเอง
- () 2. ออมเงินไว้กับกลุ่มเพื่อน
- () 3. ออมเงินไว้กับครูที่ปรึกษา
- () 4. ออมเงินไว้กับธนาคาร โรงเรียน
- () 5. ออมเงินกับสถาบันการเงินอื่น
- () 6. อื่น ๆ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครู/อาจารย์						
3.1.1	ได้รับการสอนจากคุณครูให้รู้จักการใช้เงินรู้คุณค่า					
3.1.2	ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม					
3.1.3	ได้รับการแนะนำจากคุณครูให้ฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน					
3.1.4	ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการออมเงิน					
3.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียน/เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน						
3.2.1	ได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนในการให้ความรู้การประหยัดและอดออม					
3.2.2	มีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมธนาคารโรงเรียน					
3.2.3	เจ้าหน้าที่ธนาคารโรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน					
3.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง						
3.3.1	พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคารโรงเรียน					
3.3.2	พ่อ แม่/ผู้ปกครองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน					
3.3.3	พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.3.4	พ่อ แม่/ผู้ปกครอง ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน					
3.4 ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน						
3.4.1	เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/ให้เข้าร่วมกิจกรรม รณรงค์การออมเงินเพื่อนำมาฝากกับธนาคารโรงเรียน					
3.4.2	ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำไปฝากกับธนาคารโรงเรียน					
3.4.3	เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น					
3.5 ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม						
3.5.1	นักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคารโรงเรียนเป็นอย่างดี					
3.5.2	เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง					
3.5.3	การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม					
3.5.4	การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย					
3.5.5	การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง					
3.5.6	การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย					
3.5.7	การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงิน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.5.8	การออมเงินกับธนาคารโรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว					

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน

1. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ในจังหวัดลพบุรี
สำหรับ นักเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานธนาคารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่จากธนาคาร

1. ท่านคิดว่าการดำเนินงานโครงการธนาคารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าแนวทางการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี ทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการส่งเสริมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน จังหวัดลพบุรี

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

แบบแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นสมาชิก
โครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณานิยามตัวแปรที่ศึกษาตามรายละเอียดที่แนบมา แล้วพิจารณาว่าข้อ
คำถามแต่ละข้อมีความครอบคลุม วัดได้ตรงความหมายของ แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงิน
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามที่นิยามไว้หรือไม่ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่
ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- +1 = สอดคล้อง / ตรงกับจุดประสงค์
0 = ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง / ไม่สอดคล้อง หรือตรงกับจุดประสงค์
-1 = ไม่สอดคล้อง / ไม่ตรงกับจุดประสงค์

ผู้วิจัยจักนำข้อคิดเห็นของท่านไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item
Objective Congruence : IOC) และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย หลังจากนั้นจะได้นำ
เครื่องมือนี้ไปใช้ในการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนต่อไป

นายณัฐพล กองทอง
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพัฒนศึกษา
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
แนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	ค่าความสอดคล้อง			ค่า IOC	แปรผล
	+1	0	-1		
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี					
1. รายได้ของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
2. แหล่งที่มาของรายได้ของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
3. สาเหตุการออมเงินของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ความถี่ในการออมเงินของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
5. จำนวนเงินออมกับธนาคาร โรงเรียน (บาท/ครั้ง)	1	1	1	1	ใช้ได้
6. สิ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงินของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
7. ช่วงวันในการออมแต่ละเดือนของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
8. ปัจจุบันท่านมีลักษณะการออมเงินอย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
9. รูปแบบในการออมเงินของท่าน	1	1	1	1	ใช้ได้
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จังหวัดลพบุรี					
10. ได้รับการสอนจากคุณครูให้รู้จักการใช้เงินรู้คุณค่า	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
11. ได้รับการฝึกฝนจากคุณครูในการวางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
12. ได้รับการแนะนำจากคุณครูให้ฝากเงินกับธนาคาร โรงเรียน	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
13. ได้เห็นคุณครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการออมเงิน	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
14. ได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนในการให้ความรู้ การประหยัดและอดออม	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
15. มีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการออมธนาคาร โรงเรียน	0	0	1	0.33	ไม่ใช่

ข้อความ	ค่าความสอดคล้อง			ค่า IOC	แปรผล
	+1	0	1		
16. เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนได้สอนการวางแผนในการออมเงิน	0	0	0	0	ไม่ใช่
17. พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้แนะนำและสนับสนุนในการออมเงินกับธนาคาร โรงเรียน	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
18. พ่อ แม่/ผู้ปกครองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงิน	0	0	1	0.33	ไม่ใช่
19. พ่อ แม่/ผู้ปกครองได้ฝึกให้มีวินัยในการออมเงิน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
20. พ่อ แม่/ผู้ปกครอง ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน	1	0	0	0.33	ไม่ใช่
21. เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท/ให้เข้าร่วมกิจกรรม อนุรักษ์การออมเงินเพื่อนำมาฝากกับธนาคาร โรงเรียน	1	0	0	0.33	ไม่ใช่
22. ได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนกำลังเก็บออมเงินเพื่อนำไปฝากกับธนาคาร โรงเรียน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
23. เพื่อนร่วมชั้นเรียน/เพื่อนสนิท แนะนำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น	1	0	1	0.67	ใช้ได้
24. นักเรียนทราบถึงการให้บริการของธนาคาร โรงเรียนเป็นอย่างดี	1	0	1	0.67	ใช้ได้
25. เจ้าหน้าที่ธนาคาร โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำข้อมูลได้อย่างถูกต้อง	1	0	1	0.67	ใช้ได้
26. การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เห็นคุณค่าของเงินและพอใจกับการออม	1	0	1	0.67	ใช้ได้
27. การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนมีความมั่นคงและปลอดภัย	1	0	1	0.67	ใช้ได้
28. การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่สามารถออมเงินได้อย่างต่อเนื่อง	1	0	1	0.67	ใช้ได้
29. การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้รู้จักการวางแผนการใช้เงินทำให้ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	1	0	1	0.67	ใช้ได้
30. การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนทำให้มีนิสัยรักการออมเงิน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
31. การออมเงินกับธนาคาร โรงเรียนสามารถนำเงินออมของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม
ภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร
โรงเรียน

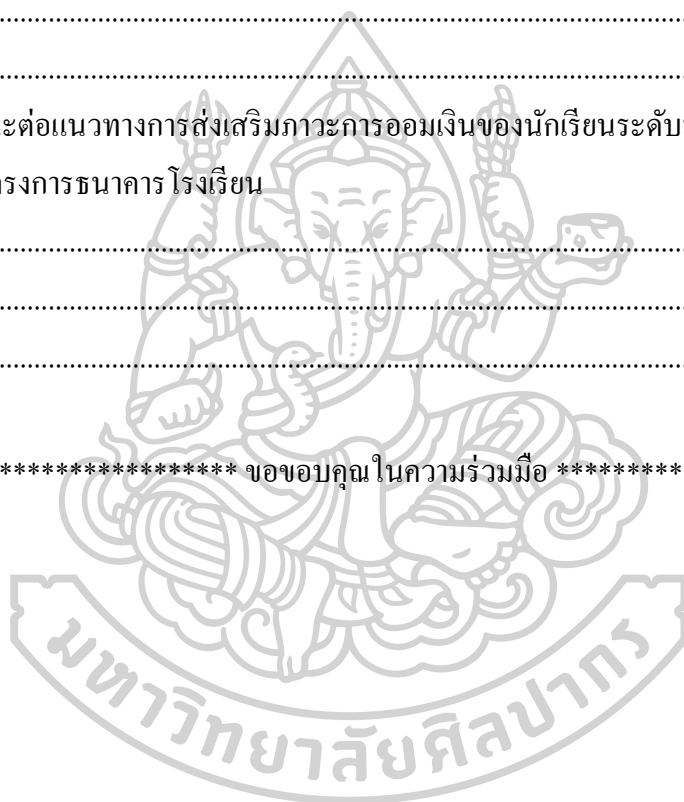
1. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่
เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน

.....
.....
.....

2. ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการส่งเสริมภาวะการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่
เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน

.....
.....
.....

***** ขอขอบคุณในความร่วมมือ *****

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. นพพร จันทร์นำชู
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ พิทักษ์ สุพรรณ โณภาพ
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการทดสอบเครื่องมือวิจัย

1. โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
2. โรงเรียนพระนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
3. โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
4. โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
5. โรงเรียนหนองม่วงวิทยา อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
6. โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
7. โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ณัฐพล กองทอง
วัน เดือน ปี เกิด	11 มกราคม 2530
สถานที่เกิด	อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
วุฒิการศึกษา	อ.บ (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 47/2 หมู่ที่ 5 ถนนสุระนารายณ์ ตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี 15120

